

ΡΗΞΗ

Μηνιαία εφημερίδα για την εθνική ανεξαρτησία, την κοινωνική χειραφέτηση, την οικολογία και την άμεση δημοκρατία

Έτος 7^ο • Αριθμός φύλλου 96

Σάββατο 7 Σεπτεμβρίου 2013

www.ardin-rixi.gr • Τιμή: 2€

● | Σήμερα

Νίκος Ντάσιος

Η κοινωνική θύελλα του φθινοπώρου

Σελίδα 5

Νεκτάριος Δαπέργκοις

Το πολιτικό εγχείρημα του Σπάρτακου

Σελίδα 6

Γιάννης Ξένος

Η γερμανική μεθόδευση για την Ελλάδα

Σελίδα 7

Σταύρος Χριστακόπουλος

Σκοτεινιάζει ο κυβερνητικός ορίζοντας

Σελίδα 9

Τάσος Χατζηνασασίου

Εκπαίδευση: Ο κομβικός Σεπτέμβρης

Σελίδα 11

Σωτήρης Ρούσσος

Συρία: Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε

Σελίδα 14

Στουρνάρας - Βενιζέλος - Σαμαράς σε ρόλο εντεταλμένων οικονομικών δολοφόνων

ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΖΟΥΝ ΤΗ ΧΩΡΑ

Το μεγάλο στοίχημα / ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ του Γιώργου Καραμπελιά, ΣΕΛΙΔΑ 3

Ένα κοινωνικό πείραμα στην Κομοτηνή

Σελίδα 8

● | εκ ΡΗΞΗΣ | Το διακύβευμα

Του Γιώργου Καραμπελιά

Οι Αμερικανοί και οι κολαούζοι τους ετοιμάζονται να επιτεθούν στη Συρία, με βάση ανύπαρκτα στοιχεία περί χρήσης χημικών. Αυτό γίνεται διότι οι εντολοδόχοι τους στο συριακό έδαφος χάνουν τον πόλεμο και ο συριακός λαός (κατά 70% σύμφωνα με έρευνα του ΝΑΤΟ), που στην αρχή είχε στραφεί ενάντια στο καθεστώς Άσαντ, έχει μεταστραφεί. Ο συριακός λαός έχει επιλέξει το μη χείρον.

Κάτι τέτοιο όμως θα αποτελούσε μεγάλη ήττα για την Τουρκία, μια και στη Συρία δημιουργείται ένα

δεύτερο κουρδικό κράτος και οι αλεβίτες της Τουρκίας, αλληλέγγυοι στους αλαουίτες της Συρίας, έχουν αρχίσει να ξεορκώνονται, φθάνοντας μέχρι την πλατεία Ταξίμ.

Το Ισραήλ δεν θέλει επί ουδενί νίκη του Άσαντ, διότι έτσι θα ενισχυόταν το σιιτικό τόξο που από το Ιράν φθάνει στη Χεζμπολάχ και τον Λίβανο, και προτιμάει τον διαμελισμό της Συρίας. Και, βέβαια, στην ήττα του Άσαντ επενδύουν και οι Σαουδάραβες και οι Καταριανοί.

Ο Ομπάμα ταλαντεύτηκε επί πολύ. Πιεσμένος όμως από το σιωνιστικό λόμπι και φοβούμενος ότι

η Τουρκία μπορεί να οδηγηθεί σε πλήρη απομάκρυνση από τη Δύση και το Ισραήλ, αν δεν της προσφέρει τον Άσαντ στο πιάτο, διέβη τον Ρουβίκωνα μιας ακόμα επέμβασης.

Ο Γάλλος κοκορόμυαλος, για να δείξει ότι συνεχίζει να υπάρχει απέναντι στη Μέρκελ, κάνει μια ακόμα κίνηση ενάντια στα συμφέροντα της Γαλλίας, όπως είχε κάνει με τη Σερβία. Εξάλλου οι Μπερνάρ Ανρύ Λεβύ και άλλοι πράκτορες σπρώχνουν μέχρι θανάτου. Και ως εξοντωθεί η προτελευταία χριστιανική κοινότητα -εκτός από εκείνη της Αιγύπτου- της Μ. Ανατολής.

Όσο για το δικό μας χοντρογούρουνο (δεν ευθύνονται σε τίποτε οι υπέρβαροι συμπολίτες μας και τα συμπαθή τετράποδα), ανέλαβε για άλλη μια φορά να αποδείξει πως είναι ταγμένος μέχρι τέλους στην υπηρεσία των υπερατλαντικών αφεντικών και ότι είναι πιστότερος και από τον Σαμαρά. Παρότι μια επέμβαση στη Συρία είναι καταστροφική για τα ελληνικά συμφέροντα (αύξηση προσφύγων, αστάθεια, ξερίζωμα των ελληνορθόδοξων χριστιανών, ενίσχυση της Τουρκίας, ανασυγκόλληση του άξονά της με το Ισραήλ), φρόντισε να προλάβει και

τους Αμερικανούς.

Η επέμβαση θα αποτελέσει ένα ακόμα Βατερλό για τη Δύση. Η έκβαση είναι αβέβαιη, η Ρωσία έρχεται σε ευθεία αντιπαράθεση μαζί της, για πρώτη φορά σε τέτοια έκταση εδώ και είκοσι χρόνια, το σιιτικό Ισλάμ (και στο εσωτερικό της Τουρκίας), αλλά και ένα μεγάλο μέρος των σουνιτών (Παλαιστίνη, Αίγυπτος κλπ.) θα αντιταχθούν. Και εμείς με τις κινητοποιήσεις μας πρέπει να κάνουμε ό,τι μπορούμε για να βάλουμε φραγμό στη ληστική συμμαχία και τους ντόπιους ιζουζέδες της.

ΡΗΞΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εκδίδεται από μη κερδοσκοπικό σωματείο
Ιδιοκτήτης-Εκδότης
Γιώργος Καραμπελιάς

Ομάδα έκδοσης:
Γιάννης Ξένος, Γιώργος Ρακκάς
Κωνσταντίνος Σεβρής, Νικόλαος Δημητριάδης,
Ελένη Σαββάκη, Γιώργος Μπύρος
Κώστας Μαυρίδης
Αλέκος Μιχαηλίδης
Κωνσταντίνος Διαλεκτόπουλος

Οικονομικός υπεύθυνος
Στράτος Ιωαννίδης

Διορθώσεις-επιμέλεια κειμένων
Ελένη Ζαχαροπούλου
Χριστίνα Σταματοπούλου
Νίκη Παντελεμίδου
Γρηγόρης Αποστολίδης

Επιμέλεια έκδοσης
Νάσια Παναγούλια

Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Δημήτρης Γ. Λουζικιώτης
www.louzikiotis.gr

Αθήνα
Θεμιστοκλέους 37, 106 77
Τηλ: 210 3826319 fax: 210 3839930
Θεσσαλονίκη
Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου,
Τηλ/fax: 2310 543751
E-mail: efrxi@gmail.com

Τυπογραφείο
Γ. ΤΑΣΣΙΟΠΟΥΛΟΣ-Κ. ΜΠΑΡΛΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Ορφέως 13, Κορωπί, 194 00 Αθήνα
Τηλ.: 210 6620734

Συνδρομές

ΣΥΝΔΡΟΜΗ (1 ΕΤΟΣ): 30 ευρώ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ:
116/772277-01 - Εθνική Τράπεζα

Η ΡΗΞΗ κυκλοφορεί στα περίπτερα όλης της Ελλάδας από το Σάββατο 2 Δεκεμβρίου 2006 και κάθε πρώτο Σάββατο του μήνα.

• Η κυκλοφορία της ΡΗΞΗΣ βασίζεται επίσης, πέρα από το πρακτορείο, στην καλή θέληση των μελών, των φίλων και των αναγνωστών της. Γι' αυτόν τον σκοπό, μπορείτε να περνάτε από τα γραφεία της εφημερίδας στην Αθήνα [Θεμιστοκλέους 37, τηλέφωνο 210 3826319], στο Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο [στην ίδια διεύθυνση, τηλ. 210 3802644], στη Θεσσαλονίκη [Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου, τηλ. 2310 543751] και να προμηθεύσετε τον αριθμό των φύλλων που επιθυμείτε.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΥΝΔΡΑΜΕΤΕ:

• Η ΡΗΞΗ φιλοδοξεί να εξελιχθεί σε μία εφημερίδα συμμετοχικής ιδιοκτησίας. Η κατώτερη τιμή μίας μετοχής είναι 100 ευρώ. Η κατάθεση των χρημάτων μπορεί να γίνει, κατόπιν επικοινωνίας, στον λογαριασμό που έχουμε ανοίξει γι' αυτόν τον σκοπό στην Εθνική Τράπεζα (αρ. λογ. 116/772277-01).
• Η ΡΗΞΗ επιθυμεί να διευρύνει όσο το δυνατόν τον κύκλο των συντακτών της.
Μπορείτε μας στείλετε το δικό σας άρθρο στην ηλεκτρονική διεύθυνση efrxi@gmail.com
• Η ΡΗΞΗ έχει συνδρομές. Μπορείτε, αν θέλετε, να γραφτείτε συνδρομητές, προσφέροντας έτσι μία επιπλέον οικονομική ενίσχυση για την έκδοσή της. Η ετήσια συνδρομή κοστίζει 30 ευρώ.

Το επόμενο φύλλο της ΡΗΞΗΣ θα κυκλοφορήσει το Σάββατο 5 Οκτωβρίου 2013

Στο παρά πέντε

ΕΑΣ-ΕΛΒΟ και στο βάθος ΕΑΒ: οικονομικοί δολοφόνοι

Η τρόικα θέλει να κλείσει, λέει, την ΕΛΒΟ, την ΕΑΣ και τη ΛΑΡΚΟ ακολουθώντας το μοντέλο ΕΡΤ [ξαφνικός θάνατος], ενώ η κυβέρνηση επιθυμεί ομαλότερες διαδικασίες εκποίησης. Τρομερή διαφωνία. Να τον θάψουμε τον μακαρίτη ή να πάει άκλειτος; Πίσω από αυτά κρύβεται ένας απίστευτος οικονομικός εκβιασμός. Οι τρούικανοί θέλουν να κλείσουν την ελληνική αμυντική βιομηχανία, για να προωθήσουν τα γερμανικά πολεμικά προϊόντα. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, πιέζουν και για τη σαλαμοποίηση της ΕΑΒ, του τελευταίου προπύργιου δημιουργικότητας και καινοτομίας της πολεμικής μας βιομηχανίας (ας μην ξεχνάμε ότι κατασκευάζει το 30% των μερών για τα F-16, για λογαριασμό της Λοκχιντ): Απαιτούν αλληπαλόληδες περικοπές προσωπικού, ώστε να καταστεί σταδιακά αδύνατη η εκτέλεση των παραγγελιών και να βουλιάξει η εταιρία. Τέτοια κάνουν οι "σωτήρες μας", βεβαίως με υπό τα χειροκροτήματα της συμμορίας που παριστάνει την ελληνική κυβέρνηση. Κανονικά, η μεθόδευση της τρούικας για την ελληνική πολεμική βιομηχανία θα έπρεπε ν' αποτελέσει σκάνδαλο μεγάλων, και την ταφόπλακα μιας προδοτικής κυβέρνησης. Προς το παρόν, περνάει στα ψιλά, και προβάλλεται ως ένα σπαστικό, εκνευριστικό εμπόδιο προς μια ακόμα πολυπόθητη δόση. Εκεί έχουμε φτάσει.

Τσίπρας - Τσακαλώτος, άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε

Στα μέσα του Ιούλη, ο Τσίπρας πέταξε έξω από το γραφείο του ένα δημοσιογράφο της FAZ, εξοργισμένος από την άθλια, υποτιμητική στάση του απέναντι στο ελληνικό ζήτημα. Και πολύ καλά έκανε. Θα έκανε ακόμα καλύτερα, αν δεν είχε φροντίσει πρώτα να δικαι-

ολογηθεί στον ίδιο δημοσιογράφο. Όταν τον ρώτησε γιατί τα στελέχη του αναπαράγουν στερεότυπα περί του 4^{ου} Ράιχ, αρνήθηκε κατηγορηματικά ότι το κόμμα του υιοθετεί τέτοιες θέσεις και τις φόρτωσε σε κάποια ανύπαρκτη εθνικιστική δεξιά. Λίγες μέρες πριν, τέλη Αυγούστου, ο Ευκλείδης Τσακαλώτος δήλωσε στην *Ελευθεροτυπία* ότι για το κόμμα του το ζήτημα είναι τάχα ταξικό (sic!) και πήρε αποστάσεις από οποιαδήποτε ερμηνεία της κρίσης σε εθνική βάση, δηλαδή τις θέσεις περί αποικιοποίησης του ευρωπαϊκού Νότου από τη γερμανική Ε.Ε. Εν τέλει, είναι εξαιρετικά δύσκολο γι' αυτήν την "κυβερνώσα" αριστερά να μιλήσει ανοιχτά για τη συνθήκη που έχει επιβληθεί σε αυτόν τον τόπο. Προτιμάει να τα φορτώνει όλα σε μια συγκεχυμένη ταξικότητα, την ίδια στιγμή που οι τάξεις στις οποίες αναφέρεται χτυπιούνται ανελέητα από τον ολοκληρωτικό οικονομικό πόλεμο του γερμανικού κράτους και κεφαλαίου. Είναι απίστευτο, αλλά οι επικεφαλής του ΣΥΡΙΖΑ έχουν πετύχει το ακατόρθωτο: Να μετακινούνται προς τα δεξιά, δηλαδή να αποφεύγουν να θίξουν τη βασική αντίθεση που σφραγίζει την τραγωδία αυτής της χώρας, στο όνομα μιας πούρας ταξικής τοποθέτησης!

Διαδηλώσεις ΔΕΘ: Μια βολική διευθέτηση;

Για δεύτερη χρονιά οι διαδηλώσεις ενάντια στην επίσκεψη του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ θα γίνουν αφότου έχει φύγει! Είναι ένα μοντελάκι που έχει φορεθεί πολύ τον τελευταίο καιρό, ιδιαίτερα κατά τις επισκέψεις της Μέρκελ, του Σόιμπλε και άλλων ξένων ανεπιθύμητων παραγόντων. Με αυτό η κυβέρνηση εξασφαλίζει την ησυχία της, αφού οι διαμαρτυρίες γίνονται στον αέρα, άνευ ουσιαστικού στόχου, κι έτσι αποφεύγονται δυσάρεστες εξελίξεις. Με αυτό φαίνεται να βολεύεται και η θεσμική έκφραση των συνδικάτων, καθώς και η αξιωματική αντιπολίτευση. Διότι έτσι, και εκπληρώνουν τα αγωνιστικά τους καθήκοντα και δεν πλερώνουν την καθαρή εικόνα της «υπευθυνοποίησης» που έχουν υιοθετήσει – γλιτώνοντας τις κακοτοπιές μιας οργισμένης διαδήλωσης. Δεν

εξηγείται αλλιώς, το γιατί αυτό το μοντελάκι έχει υιοθετηθεί τόσες φορές από την κυβέρνηση και όλοι οι παράγοντες των κινητοποιήσεων κάνουν ότι δεν καταλαβαίνουν, προτιμώντας να διαμαρτύρονται ετεροχρονισμένα. Κάπως έτσι, διαμορφώνεται ένας πολύ βολικός καταμερισμός εργασίας για το καθεστώς. Και η δουλειά γίνεται, και οι διαμαρτυρίες καθιλώνονται στο επίπεδο του συμβολικού. Η πίτα ολάκερη, κι ο σκύλος χορτάτος.

Κακός χαμός στο G-20

Η απίστευτη μεθόδευση των Αμερικάνων να καταστρέψουν ντε και καλά τη Συρία έχει βγάλει από τα ρούχα του τον Πούτιν και τους συ-

νεργάτες του. Γι' αυτό και στην τελευταία σύσκεψη των G-20, που πραγματοποιείται στη Μόσχα αυτές τις μέρες, προέβλεψαν σε πρωτοφανείς δηλώσεις-προκλήσεις, εναντίον των ΗΠΑ και της Βρετανίας: «Και τι είναι η Βρετανία; Ένα μικρό νησί που κανείς δεν του δίνει σημασία εκτός από τους ολιγάρχες που έχουν αγοράσει την Τσέλησι», φέρεται να είπε εκπρόσωπος του Πούτιν, ενώ ο ίδιος ο Ρώσος πρόεδρος αποκάλυψε τον Κέρι «απατεώνα». Το θερμόμετρο ανεβαίνει το συριακό και, δυστυχώς, με τη λύσσα που έχουν Δυτικοί, Τούρκοι και Σαουδάραβες δεν τη γλιτώνουμε μια σύγκρουση με ευρύτατες διεθνείς αναταράξεις, που θα βυθίσει την παγκόσμια τάξη ακόμα περισσότερο στο χάος.

Ο ισοβίτης και η Θράκη...

Στις 5 Αυγούστου ανακοινώθηκαν οι ποινές για την υπόθεση Εργκένεκο. Ένας εξ αυτών με τις μεγαλύτερες ποινές είναι και ο απόδοιρατος ταξίαρχος **Βελί Κιουτσούκ**, που εισέπραξε δισ ισόβια.

Ο Κιουτσούκ αποτελεί μια από τις κορυφαίες προσωπικότητες του δολοφονικού παρακράτους που στήθηκε καιά τη δεκαετία του '90 στην Τουρκία και ιδιαίτερα κατά την περίοδο της πρωθυπουργού Τσιλέρ. Φέρεται να είναι εις εκ των ιδρυτών της μονάδας JITEM, «υπόγεια» στρατιωτική μονάδα που έκανε βρόμικες δουλειές με το προσωπείο του πατριωτισμού (δολοφονίες, απαγωγές, βασανιστήρια, εμπόριο ναρκωτικών κ.ά.)...

Το άτομο αυτό λοιπόν διατέλεσε συντάκτης και επικεφαλής του συμβουλίου έκδοσης του περιοδικού *Νέα Δυτική Θράκη*, που έβγαине στην Τουρκία από τον Εχινιώτη στην καταγωγή Σουλεϊμάν Σεφέρ Τζιχάν. Όταν ξέσπασε το κύμα των συλλήψεων για την υπόθεση Εργκένεκο, είναι γνωστό πως έγιναν ενδελεχείς έρευνες σε πολλά σπίτια και γραφεία. Μια εξ αυτών των διευθύνσεων ήταν και το σπίτι του Βελί Κιουτσούκ. Κι όμως το γραφείο του στο περιοδικό *Νέα Δυτική Θράκη* δεν ερευνήθηκε καθόλου. Προφανώς αυτή του η δραστηριότητα έπρεπε να μείνει στο απυρόβλητο... Αξίζει να σημειώσουμε πως ο Βελί Κιουτσούκ είχε εμπλακεί ακόμη και στη διοργάνωση αντίρκων ομάδων στο Αζερμπαϊτζάν στο πόλεμο με τη Αρμενία.

Αναρωπιέται λοιπόν κανείς, ένα τόσο υποχθόνιο και αδίστακτο άτομο τι είχε κάνει για τη «Δυτική Θράκη»; Λέτε να είχε αρκестεί μόνο να γράφει άρθρα; Ποιοι ήταν οι σύνδεσμοι του εδώ; Όταν συνελήφθη με τόσο βαριές κατηγορίες στην Τουρκία, κανείς στην Ελλάδα δεν σκέφτηκε να ερευνήσει τις εδώ δραστηριότητές του; [...]

Φαίνεται πως οι εκτός Τουρκίας δραστηριότητες της Εργκένεκο δεν ερευνήθηκαν από την τουρκική δικαιοσύνη, προφανώς γιατί κάτι τέτοιο θα επέφερε πλήγμα στο προσωπείο της Τουρκίας. Για να διακρίνει κανείς την ιδεολογία του Βελί Κιουτσούκ αρκεί να δούμε τη δήλωση που έκανε σε συνέδριο του Ιδρύματος Ερευνών Τουρκικού Κόσμου: «Μέσα στα εθνικά σύνορα που είχε χαράξει ο Ατατούρκ μου υπάρχουν η Μοσούλη και το Κιρκούκ, το Χαλέπι, το Καρααγάι και η ...Αλεξανδρούπολη»!

Από τον Αντιφωνητή

Το μεγάλο στοίχημα

Για την πολιτική συγκρότηση του δημοκρατικού πατριωτικού χώρου

Του **Γιώργου Καραμπελιά**

Εχουμε εισέλθει σε μια αποφασιστική καμπή της μεγάλης κρίσης. Η ελληνική κοινωνία καλείται να αποφασίσει πλέον για την ίδια της την επιβίωση και το μοντέλο που θα ακολουθήσει.

Η παλιά δομή έχει τελεσίδικα εξαντληθεί και ανοίγεται μια νέα περίοδος, στην οποία είτε θα μεταβληθούμε σε **χώρο** χωρίς **εθνική** και **κοινωνική υπόσταση**, είτε, επιτέλους, θα απαντήσουμε στο αίτημα τόσων γενεών για την οικοδόμηση μιας **ανεξάρτητης**, κοινωνικά **δίκαιης**, οικολογικά **ισορροπημένης** και **αμεσοδημοκρατικά** οργανωμένης κοινωνίας.

Εδώ και δύομισι χιλιάδες χρόνια ο ελληνισμός ζει και αναπνέει κοιτάζοντας διαρκώς προς τα «έξω». Έτσι, κάποτε, εξαντλήσαμε αυτή την αστείρευτη πηγή, μένοντας ξέπνοοι, εξαντλημένοι. Η δημογραφική κατάρρευση, η οικονομική κρίση, ο νεοθωμανισμός, η πολιτισμική παρακμή, απειλούν πια με αφανισμό, με τελεσίδικο στέρεμα, την πηγή που την πιστεύαμε ανεξάντλητη.

Η μόνη διέξοδος είναι μια **μεγάλη επιστροφή** στον γενέθλιο τόπο, μετά από τόσους αιώνες. Μετά από δύομισι χιλιάδες χρόνια πρέπει να επιστρέψουμε «οίκαδε», στον τόπο, που αρχίζει από την **Αμμόχωστο** και τελειώνει στην **Ήπειρο** και τη **Θράκη**. Είτε θα βουλιάξουμε τελεσίδικα, ή θα ανακτήσουμε την ελευθερία μας. Δυστυχώς ή ευτυχώς, δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια χρονотριβής.

Φορέας αυτής της ανατροπής μπορεί να είναι μόνο ένα αυτόνομο, εναλλακτικό κίνημα εθνικής και κοινωνικής χειραφέτησης, το οποίο θα υπερβεί τις παραπλανητικές διαιρέσεις και τις ιδεολογίες-ερείπια του μετεμφυλιακού παρελθόντος, που κατακερματίζουν το σώμα του λαού. Γι' αυτό ακριβώς θέλουμε να συγκροτήσουμε μια αγωνιστική συλλογικότητα, που να δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, την Κύπρο και τον απόδημο ελληνισμό, που να αγωνίζεται για την αποτίναξη του καθεστώτος αποικίας χρέους, το οποίο έχει επιβληθεί στη χώρα μας, στην αποικιοποίησης της από τις δυνάμεις της γερμανικής Ευρώπης και της νεοθωμανικής Τουρκίας.

Ο αγώνας μας στηρίζεται στο τετράπτυχο: **Εθνική ανεξαρτησία, κοινωνική δικαιοσύνη, οικολογική ισορροπία, άμεση δημο-**

κρατία. Η κίνησή μας περιλαμβάνει και απευθύνεται σε ανθρώπους από ποικίλες ιδεολογικές καταβολές και αντιλήψεις, προερχόμενους από την Αριστερά, το Κέντρο και τη Δεξιά, θρησκοϋμένους και αγνωστικιστές, που όμως συμφωνούν στις βασικές μας κατευθύνσεις, είναι πολυσυλλεκτική και ταυτόχρονα συνθετική. Απορρίπτουμε το ψευδές δίλημμα «εκουγχρονισμός ή παράδοση», επιζητώντας τον εκουγχρονισμό της παράδοσής μας.

Η οικονομική μας ανασυγκρότηση θα πρέπει να στηριχτεί στην αυτάρκεια, τη μικρή επιχείρηση, στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων και στην αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων (κλίμα, διατροφή και παιδεία), τα οποία θάφτηκαν κάτω από την ψεύτικη ευημερία του παραισιισμού.

Προσβλέπουμε σε μια κοινωνία όπου θα συνυπάρχουν οι δημόσιες επιχειρήσεις σε τομείς που αφορούν τη συλλογική διαβίωση, ιδιωτικές επιχειρήσεις κυρίως μικρού και μεσαίου μεγέθους, καθώς και ένας αυξανόμενος τομέας συνεταιριστικών και κοινοτικών επιχειρήσεων.

Επιθυμούμε να παράγεται **εγχώρια** το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων που χρειαζόμαστε, χωρίς βέβαια να οδηγούμαστε στη φενάκη της κλειστής οικονομίας. Μια αποκεντρωμένη και μικρής κλίμακας παραγωγή είναι προϋπόθεση τόσο για την κοινοτική και συνεταιριστική παραγωγή, όσο και για την εθνική ανεξαρτησία. Δεν μπορεί μια κοινωνία ανεξάρτητη και δίκαιη να αναπαράγει το υδροκεφαλικό μοντέλο του αθηνοκεντρικού κράτους. Δεν μπορεί να υπάρχει **εθνική ανεξαρτησία και κοινωνική δικαιοσύνη με παρασιτική οικονομία**, εξαρτημένη αποκλειστικά από την παγκόσμια αγορά.

Το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να αρνείται τον χυδαίο ανταγωνισμό και την «εκπαίδευση της αμάθειας», να προάγει μια παιδεία εθνική, οικουμενική, αληθινή. «Στο νου μου δεν έχω άλλο πάρεξ ελευθερία και γλώσσα».

Η κοινωνία μας πρέπει να είναι ανοικτή στους ξένους λαούς και τα διεθνή ρεύματα, δεν πρέπει να χαρακτηρίζεται από ξеноφοβία και ρατσισμό. Για μας όμως το πρόβλημα είναι πιο **σύνθετο**, εξαιτίας της ύπαρξης μεγάλων εθνικών ζητημάτων. Γι' αυτό απορρίπτουμε την **εξαφάνιση της εθνικής μας ταυτότητας**, μέσα σε μια δήθεν πολυπο-

λιτισμική κοάνη, και υποστηρίζουμε πως ένα μεγάλο μέρος των μεταναστών, που δεν μπορεί οικονομικά και πολιτισμικά να ενταχθεί, θα πρέπει να **επιστρέψει στον τόπο του**.

Υποστηρίζουμε την ανάγκη μιας Ευρώπης από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια, με ισόρροπη συμμετοχή της Ανατολικής Ευρώπης και της Ρωσίας, παράλληλα με τη Δυτική, και ισότιμη συμμετοχή όλων των κρατών. Τα **Βαλκάνια** πρέπει, και μπορούν, να αποτελέσουν έναν **διακριτό πόλο** στην Ευρώπη.

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τις αποικιακές αξιώσεις και των δύο πλευρών, τόσο από τον δυτικό πόλο, όσο και από τη νεοθωμανική Τουρκία. Η Ελλάδα θα πρέπει να αναπτύξει έναν **διμέτωπο αγώνα**:

Σε ό,τι αφορά στην **Ευρώπη**, θα πρέπει να αποδεσμευτούμε από τα μνημόνια και να αρνηθούμε τις αναδιαρθρώσεις, τις απολύσεις, καθώς και μεγάλο μέρος του απεχθούς χρέους, βάζοντας τις βάσεις για την οικονομική μας αυτονόμηση με ό,τι μπορεί αυτό να συνεπάγεται και σε επίπεδο συμμαχιών και νομίσματος. Όλα αυτά πρέπει να γίνουν με την παράλληλη διαμόρφωση συμμαχιών με τις χώρες των Βαλκανίων, της Ανατολικής Ευρώπης και του ευρωπαϊκού Νότιου, για την αντιμετώπιση της "γερμανικής Ευρώπης" και πάντα με τη μέριμνα του να κινούμαστε έχοντας διαμορφώσει τις απαραίτητες συμμαχίες.

Εξάλλου, απέναντι στον καταδοκούντα νεοθωμανισμό, πρέπει να διαμορφώσουμε στρατηγικές συμμαχίες με τις υπόλοιπες χώρες των Βαλκανίων που απειλούνται να υπαχθούν στην τουρκική σφαίρα επιρροής (Σερβία, Βουλγαρία), αλλά και με τις δυνάμεις που, τόσο στο εσωτερικό της Τουρκίας όσο και στη Μέση Ανατολή, αντιμάχονται τα τουρκικά αυτοκρατορικά σχέδια (τους Κούρδους, τους αλεβίτες, τους σίιτες του Λιβάνου, το Ιράν, τους ορθόδοξους Άραβες κ.ο.κ.).

Για την **Κύπρο**, αναπόσπαστο και κομβικής σημασίας κομμάτι του ελληνισμού το βασικό αίτημα παραμένει η **Αυτοδιάθεση**, που διασφαλίζεται μόνο με κοινό αγώνα Ελλάδας και Κύπρου, έστω και ως διαφορετικά κράτη. Εξάλλου, είναι δυνατή η άμεση ενίσχυση των σχέσεων –ακόμα και θεσμικά– με μέτρα όπως η αποκατάσταση του ενιαίου αμυντικού δόγματος, η εκ νέου ενοποίηση του εκπαιδευτικού συστήματος κ.λπ.

Αποφασιστικής σημασίας απο-

τελούν οι περιοχές της **Θράκης** και του **Αιγαίου**, ιδιαίτερα του ανατολικού. Οι μουσουλμάνοι της Θράκης είναι Έλληνες πολίτες και οι Πομάκοι και οι Ρομά πρέπει να έχουν εκπαίδευση στη γλώσσα τους και να πάψουν να είναι υποχείρια της Τουρκίας.

Στο Ανατολικό Αιγαίο, θα πρέπει να αποφύγουμε τη σταδιακή τουρκοποίηση της οικονομίας, μέσα από την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και τη διασύνδεσή της με εκείνη της υπόλοιπης χώρας. Εξ άλλου, το τέλος της υδροκεφαλής αθηνοκεντρικής Ελλάδας αποτελεί αναγκαίο παράγοντα εθνικής ολοκλήρωσης και άμυνας. Και, προφανώς, η Ελλάδα πρέπει να ανακηρύξει την ελληνική ΑΟΖ.

Αποφασιστικής σημασίας για ένα αυθεντικά διαφορετικό μοντέλο κοινωνίας είναι η ανάπτυξη των θεσμών της **άμεσης δημοκρατίας**, όπως η θεομοθέτηση των **δημοψηφισμάτων**, και η μεταφορά των αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο και σε επιχειρήσεις και θεσμούς μικρότερου μεγέθους. Η κοινοτική παράδοση του λαού μας, από την αρχαιότητα έως σήμερα, πρέπει να αποτελεί βασική παράμετρο για τη θεσμική ανασυγκρότηση της χώρας.

Σε ό,τι αφορά στις γενικές ιδεολογικές και φιλοσοφικές μας κατευθύνσεις, αυτές αποτελούν μια απόπειρα **δημιουργικής σύνθεσης**, ανάμεσα στην αρχαιοελληνική αμεσοδημοκρατική παράδοση της ελευθερίας, στην ορθόδοξη παράδοση, που επί δεκαεφτά αιώνες ταύτιστηκε με τον ελληνισμό, στο αντιστασιακό ήθος του νεώτερου ελληνισμού και τις απελευθερωτικές παραδόσεις και κινήματα των υπόλοιπων λαών και παραδόσεων.

Παλεύουμε για τη **ριζική αλλαγή της κοινωνίας**, πιστεύοντας όμως πάντα πως η ανθρώπινη περιπέτεια **δεν έχει τέλος** και πως ατομικισμός και αλληλεγγύη θα αντιμάχονται εσαεί και η σύνθεσή τους είναι εφικτή μόνο σε αυτό που ο δικός μας πολιτισμός ονόμασε **πολίτη** στη αρχαιότητα και **πρόσωπο** στη νεώτερη

παράδοσή μας.

Αγώνας για: Εθνική απελευθέρωση Παραγωγική ανασυγκρότηση – Ενεργειακή αυτάρκεια Εγγυημένο εισόδημα και υγειονομική περίθαλψη.

Αξιοπρεπής δουλειά για όλους.

Άμεση δημοκρατία- κοινοισμός.

Ριζική θεσμική μεταρρύθμιση – αποκέντρωση. Οικολογική ισορροπία

Βαλκανική ενότητα. Ευρώπη των λαών, από Ατλαντικό έως Ουράλια.

Αυτές οι βασικές κατευθύνσεις που παραθέσαμε συνοπτικά –βλέπε εκτενέστερα στο τεύχος του *Αρδην* No 93 ή στην ιστοσελίδα ardin.gr– έχουν καταστεί σήμερα ανάγκη για την ίδια μας την επιβίωση. Ακριβώς δε, επειδή δεν υπάρχουν σήμερα εκείνες οι πολιτικές δυνάμεις που θα απαντήσουν σφαιρικά και συνθετικά στις πολιτικές απαιτήσεις που θέτει το τετράπτυχο **εθνική ανεξαρτησία, κοινωνική δικαιοσύνη, οικολογική ισορροπία, άμεση δημοκρατία**, είμαστε υποχρεωμένοι να αναλάβουμε την ευθύνη της διαμόρφωσης μιας νέας πολιτικής δύναμης, ή τουλάχιστον να συμβάλουμε ουσιαστικά σε αυτήν.

Σε αυτά τα πλαίσια εντάσσεται και η 9η πανελλαδική συνάντηση του Αρδην στο Βελβεντό, η οποία ολοκληρώνει μία περίοδο μακρόχρονου ιδεολογικού προβληματισμού και πάλης της Κίνησης Πολιτών Αρδην και ταυτόχρονα εγκαινιάζει μια διαδικασία συνεύρεσης με άλλες κινήσεις και προσπάθειες με τις οποίες συνεργαζόμαστε εδώ και δεκαετίες (όπως ο **Σπάρτακος** στη Θράκη ή οι δυνάμεις της **Αυτοδιάθεσης** στην Κύπρο) για τη συγκρότηση ενός νέου πολιτικού υποκειμένου, που θα παρέμβει πλέον και στην τοπική, αλλά και την κεντρική πολιτική σκηνή.

Το επόμενο βήμα θα είναι η εμφάνιση αυτής της νέας πολιτικής κίνησης μέσα από την πρώτη της Προγραμματική και Οργανωτική Συνδιάσκεψη στις 26-28 Οκτωβρίου στην Αθήνα και η συγκρότηση των κατά τύπους κινήσεων.

9^η Πανελλαδική Συνάντηση Άρδην

Βελβεντό Κοζάνης, 27-31 Αυγούστου 2013

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η 9^η Πανελλήνια Συνάντηση της Κίνησης Πολιτών Άρδην στο Βελβεντό της Κοζάνης (27-31 Αυγούστου).

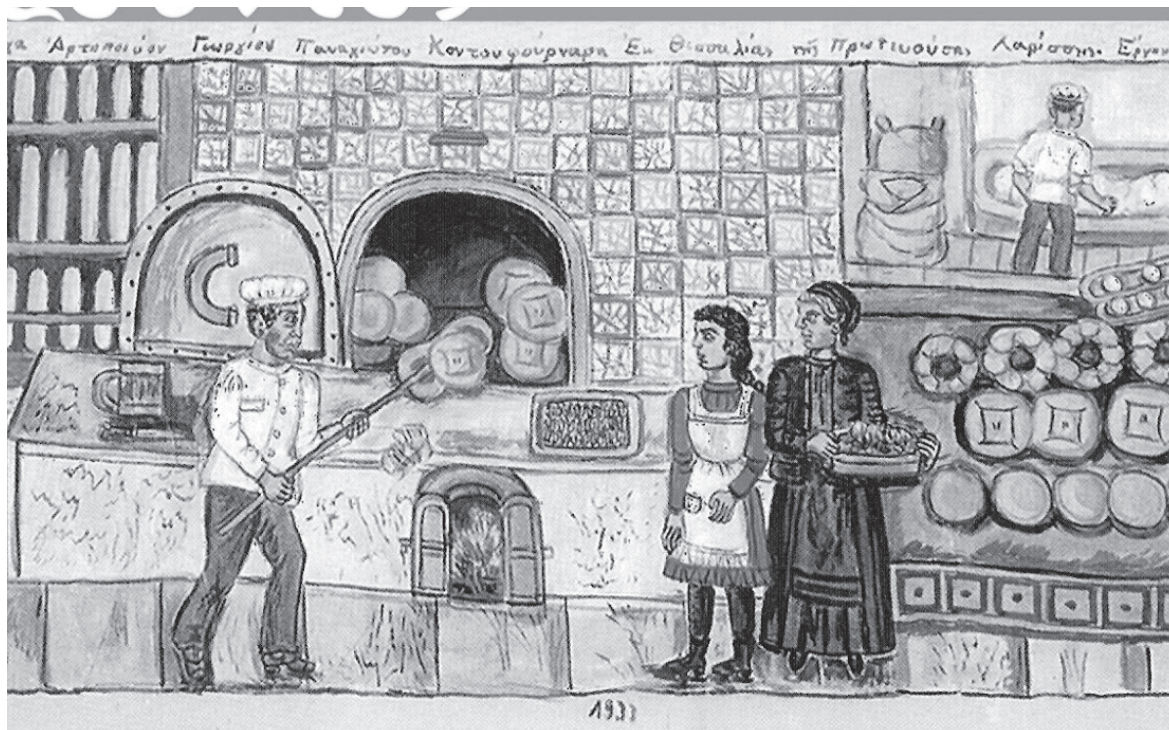
Ήρυν στα 150 άτομα, αλλά και συλλογικότητες, όπως ο Σπάρτακος της Κομοτηνής, που προέρχονταν από πάρα πολλές πόλεις της Ελλάδας, παρακολούθησαν τις εργασίες της συνάντησης, καθώς και τις υπόλοιπες δραστηριότητες της (περιηγήσεις, ξεναγήσεις κ.ο.κ.).

Ουσιαστική στάθηκε η γνωριμία με τις ιδιαιτερότητες του τόπου –το Βελβεντό αυτοδιοικείται και δεν αποδέχεται τον Καλλικράτη, ευτρεχί να διατηρεί ένα δυναμικό συνεταιριστικό κίνημα, και μαζί με αυτό μια μεγάλη παιδευτική-πολιτιστική παράδοση. Το αποτέλεσμα είναι ότι αποτελεί σύμβολο μιας άλλης (δυνητικής) Ελλάδας ένας τόπος που ευημερεί μέσα στην κρίση, διότι έχει προκρίνει την αξία του κοινοισμού και της συνεργατικότητας, και διαθέτει ίσως και περισσότερους κατά κεφαλήν πολιτιστικούς θεσμούς (χορωδίες, θεατρικές ομάδες, ομάδες κινηματογράφου, βιβλιοθήκες, ομάδες οικοδραστηριότητας, μορφωτικό σύλλογο) απ' ό,τι οι καταρρέουσες Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Με το συνεταιριστικό του πνεύμα, το υψηλό πνευματικό επίπεδο, τα ιστορικά του μνημεία, αλλά και με την καθαριότητά του –καρπύ της νοικοκυροσύνης των κατοίκων του– το Βελβεντό στέκει ως ανιπαράδειγμα στο μεγάλο σκοτάδι της παρακμής που έχει καλύψει τη χώρα. Γι' αυτό εξάλλου επιλέχθηκε και από την κίνησή μας ως τόπος διεξαγωγής της φεινής συνάντησης.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις που εκκινούσαν από την αναψηλάφηση των τελευταίων μεταβολών του παγκόσμιου συστήματος, ανέλυαν τις τελευταίες εξελίξεις με τον επικείμενο πόλεμο στη Συρία, έφταναν στα εθνικά θέματα που αντιμετωπίζουμε (από το νεοθωμανισμό στη γερμανική κατοχή), περνούσαν στο μνημόνιο, τον οικονομικό και κοινωνικό στραγγαλισμό της χώρας και κατέληγαν σε μια εκ βαθέων συζήτηση για τις προοπτικές διαμόρφωσης ενός αντιστασιακού κινήματος.

Την Πέμπτη πραγματοποιήθηκε μεγάλη εκδήλωση για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, με ομιλητές τους: **Δ. Αμανατίδη** (κί-

Στο Βελβεντό αποφασίσαμε ότι, η συνδιάσκεψη που θα ακολουθήσει, αποτελεί την αφετηρία μιας πολιτικής συγκρότησης που, παράλληλα με τις πολιτικές καμπάνιες και τη δραστηριοποίησή μας βάζει ως στόχο την κάθοδο στις ευρωεκλογές καθώς και τη συμμετοχή στις δημοτικές εκλογές, όπου αυτό είναι δυνατό.

νηση πολιτών Σπάρτακος), **Γ. Καραμπελιά** (κ.π. Άρδην), **Ν. Κουτλιάμπα** (πρόεδρο συνεταιρισμού Βελβεντού ΑΣΕΠΟΠ), **Δ. Μάρτο** (συγγραφέα) και **Β. Πισσία** (δρα οικονομικών σχέσεων).

Η Παρασκευή αφιερώθηκε στα εθνικά και γεωπολιτικά θέματα. Μίλησαν οι **Β. Στοϊλόπουλος** (η γερμανική ηγεμονία στην Ευρώπη), **Γ. Ραγκάς** (Από τον μονοπολικό στον πολυπολικό κόσμο, οι μεταβολές στην αρχιτεκτονική του παγκόσμιου συστήματος), **Κ. Καραϊσκος** (Ο διμέτωπος αγώνας στη Θράκη, ενάντια στην εγκατάλειψη του ελληνικού κράτους και στον επεκτατισμό του νεοθωμανισμού), **Τ. Χατζηναστασίου** (Κύπρος-Ελλάδα, αποικίες χρέους, η κοινή μοίρα του ελληνισμού) και ο **Κ. Ντίβος** (Για έναν νέο πατριωτισμό του 21^{ου} αιώνα).

Το Σάββατο το πρωί πραγματοποιήθηκε μια διεξοδική και πολύωρη συζήτηση για την τωρινή κατάσταση της χώρας, την εξέλιξη του προγράμματος αποικιοποίησης της, την κατάσταση των κοινωνικών αντιστάσεων. Μίλησαν οι: **Κ. Σεβρής** (Η ανεργία των νέων, και οι νέες μορφές εκμετάλλευσης μέσα από τα προγράμματα νέων ανέργων, η φυγή προς την Κεντρική Ευρώπη), ο **Γ. Ξένος** (Η εξέλιξη του ελληνικού χρέους και οι μεθοδεύσεις της τρόικας), ο **Δ. Γιαννάτος** (Το αδιέξοδο του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος και προτάσεις υπέρβασης) και ο **Ν. Ντάσιος** (ενόψει νέου

μνημονίου, τα σαρωτικά μέτρα της τρόικας για το φθινόπωρο που μας έρχεται).

Οι εργασίες του συνεδρίου κατέληξαν με μια μεγάλη συνέλευση που πραγματοποιήθηκε το Σάββατο το απόγευμα, η οποία επίσης κράτησε πολλές ώρες. Για την πολιτική κατάσταση και τις προοπτικές συγκρότησης ενός νέου πολιτικού εγχειρήματος μίλησαν οι **Ν. Δαπέργολας** (δημοτικός σύμβουλος με την κίνηση πολιτών Σπάρτακος), ο **Γ. Καραμπελιάς**, και ο **Μ. Χατζηπέτρου**, ενώ ακολούθησαν πάνω από 20 παρεμβάσεις-τοποθετήσεις.

Η συνάντηση περιλάμβανε επίσης μια μεγάλη ξενάγηση στον ΑΣΕ-

ΠΟΠ (συνεταιρισμός του Βελβεντού) από τα μέλη του, επίσκεψη στο λαογραφικό μουσείο και τις ιστορικές εκκλησίες της περιοχής (που χρονολογούνται από τον 15^ο - 17^ο αιώνα), καθώς και πεζοπορία στους καταρράκτες του Σκεπασμένου.

Η συνάντηση είχε τον χαρακτήρα κορύφωσης μιας διαδικασίας διαλόγου για τη διαμόρφωση ενός νέου πατριωτικού εναλλακτικού κινήματος, ο οποίος εγκαινιάστηκε το προηγούμενο εξάμηνο, με σταθμούς ανοικτές συζητήσεις στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα και την Κομοτηνή και με συμμετοχή ανθρώπων και συλλογικοτήτων που προέρχονται από διάφορες πόλεις της χώρας (Βόλος, Λάρισα, Ιωάννινα, Αλεξανδρούπολη, Ξάνθη, Σέρρες, Δράμα, Άρτα, Ναύπλιο, Λειβαδιά, Κοζάνη κ.λ.π.).

Έτσι, συμφωνήθηκε κατ' αρχήν η ανάγκη οργάνωσης μιας σειράς από κινηματικές καμπάνιες, σε κεντρικά ζητήματα της επικαιρότητας.

Πρώτον, μια πλατιά καμπάνια ενάντια στη νέα γερμανική κατοχή, που θα έχει ως στόχο:

Α) Το μποϊκοτάζ των γερμανικών προϊόντων και την καταγγελία των μεγάλων καταστημάτων-προπυργίων του γερμανικού κεφαλαίου στη χώρα.

Β) Την καταγγελία των νέων γκαουλάιτερ (Ράιχενμπαχ-Φούχτελ) και των μεθοδεύσεών τους για το ξεπούλημα του εθνικού μας πλούτου.

Γ) Την αποκάλυψη των ντόπιων

συμφερόντων που ταυτίζονται με τις δυνάμεις κατοχής και εκμεταλλεύονται την καταρράκωση των συλλογικών πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων για να πλουτίσουν πάνω στις πλάτες του χειμαζόμενου λαού.

Δεύτερον, μια καμπάνια ενάντια στη φυγή των νέων, εν πολλοίς πιτυχιούχων, από τη χώρα. Διότι πρόκειται για τη χειρότερη λεηλασία που υφίσταται σήμερα η χώρα μας, από τις χώρες της Κεντρικής/Δυτικής Ευρώπης και, κυρίως, της Γερμανίας. Η καμπάνια αυτή θα περιλαμβάνει εκτεταμένη πληροφόρηση, δράση ενάντια στη δουλεμπορική προπαγάνδα που αυτή τη στιγμή διεξάγεται μέσα στα πανεπιστήμια κ.ο.κ.

Τρίτον, μια καμπάνια ενάντια στην περαιτέρω αποσταθεροποίηση της Μέσης Ανατολής, εξέλιξη που απειλεί να βυθίσει και τη χώρα μας στο χάος. Η αντιαποικιακή αυτή καμπάνια στόχο θα έχει να καταγγείλει τη δράση των Δυτικών και των Τούρκων νεοθωμανών και να αποκαλύψει τη βαθιά εμπλοκή των μνημονιακών κυβερνήσεων στις εγκληματικές τους μεθοδεύσεις –ακόμα ένα δείγμα της εθελοδουλίας και της προδοτικής λειτουργίας των αρχουσών τάξεων στη χώρα μας.

Τέταρτον, μια ευρύτατη πρωτοβουλία για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και τη δημιουργία δομών αλληλεγγύης του λαού.

Τέλος, κατά τις εργασίες ανακεφαλαιώθηκαν τα συμπεράσματα του διαλόγου και συμφωνήθηκε να πραγματοποιηθεί καταληκτική πανελλαδική συνδιάσκεψη στην Αθήνα, το τριήμερο **25-28 Οκτωβρίου 2013**, όπου και θα ανακοινωθεί η συγκρότηση μιας **Πολιτικής Κίνησης**, το πρόγραμμα και οι στοχεύσεις της.

Στο Βελβεντό αποφασίσαμε ότι, η συνδιάσκεψη που θα ακολουθήσει, αποτελεί την αφετηρία μιας πολιτικής συγκρότησης που, παράλληλα με τις πολιτικές καμπάνιες και την δραστηριοποίησή μας, βάζει ως στόχο την κάθοδο στις **ευρωεκλογές** καθώς και τη συμμετοχή στις **δημοτικές εκλογές**, όπου αυτό είναι δυνατό.

Καλούμε, όσους και όσες ενδιαφέρονται, να στηρίξουν και να συμμετάσχουν στη διαδικασία.

Η συνάντηση είχε τον χαρακτήρα κορύφωσης μιας διαδικασίας διαλόγου για τη διαμόρφωση ενός νέου πατριωτικού εναλλακτικού κινήματος

Η κοινωνική θύελλα του φθινοπώρου

Το σχέδιο των Γερμανών είναι να παραμείνουμε όμηροι των χρεών μας

Του Νίκου Ντάσιου

Οι απαιτήσεις της τρόικας -που διαμνύθηκαν μέσω e-mail- για κλείσιμο των τριών αμυντικών βιομηχανιών της χώρας (Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα, ΕΛΒΟ και ΛΑΡΚΟ) με απόλυση 2.000 εργαζομένων χωρίς αποζημίωση, σε συνδυασμό με την άρνηση για μείωση του συντελεστή του φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης, προσδιορίζει ανάγλυφα το σχέδιο των δυνάμενων κατοχής για τον επερχόμενο χειμώνα: Πλήρης υποταγή και φτωχοποίηση των μεσαίων και κατώτερων στρωμάτων σε μια χώρα έρμαιο των επιθετικών βλέψεων των γειτόνων (προεξάρχουσας της Τουρκίας) έναντι των οποίων θα αμυνόμαστε με σφαίρες και όπλα που θα εισάγουμε από τις γερμανικές εταιρείες όπλων!

Το δίδυμο **Ράικενμπαχ και Φούχτελ**, με πρόσχημα την παροχή τεχνικής βοήθειας για την αναδιάρθρωση του κράτους και την επίτευξη της «αντιγραφειοκρατικής επανάστασης», πατώντας πάνω σε παθογένειες του δημόσιου τομέα, προωθούν τη μεγαλύτερη διάλυση κράτους πρόνοιας και το πιο ειδικές ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου που έχει συμβεί ποτέ σε περίοδο ειρήνης σε χώρα του δυτικού κόσμου. Η βιαιότητα των μέτρων του μνημονίου μπορεί να συγκριθεί με τα προγράμματα-σοκ που εφαρμόστηκαν στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης για την υιοθέτηση των νεοφιλελευθέρων σχεδίων -όπως π.χ. το Σχέδιο Κόμπρα στην Ανατολική Γερμανία.

Το πιο βίαιο κοινωνικό σύμπτωμα το επόμενο διάστημα θα είναι αναμφίβολα η **άρση της απαγόρευσης των κατασχέσεων** της πρώτης κατοικίας και οι πλειστηριασμοί για οφειλές άνω των 5.000 € στο δημόσιο. Τα νοικοκυριά, υπό την πίεση του τριτοπολικού κλοιού της δραστηκής μείωσης των εισοδημάτων, των εξοτιωτικών φορολογικών βαρών και της απόδοσης των τιμών των βασικών καταναλωτικών προϊόντων, αδυνατούν ν' ανταποκριθούν στις στοιχειώδεις ανάγκες τους σωρεύοντας χρέη. Ήδη δύο εκατομμύρια φυσικά πρόσωπα παρουσιάζουν 21,5 δισ. ληξιπρόθεσμες οφειλές ενώ αυτές των νομικών προσώπων αγγίζουν τα 40 δισ.! Αναμενόμενα λοιπόν: η στάση πληρωμών των τραπεζικών δανείων, αλλά και το επικείμενο κλείσιμο 40.000 μικρών επιχειρήσεων στον ιδιωτικό τομέα, που θα προσθέσει

Στην επόμενη περίοδο το κεντρικό ζήτημα επικεντρώνεται στο ερώτημα: ποιος πληρώνει αυτή την κρίση.

τουλάχιστον 90.000 άτομα στο μακρύ κατάλογο των ανέργων, που θα φτάσει το 32% μέχρι το τέλος του 2013! Σ' αυτό το πλαίσιο και κάτω από την πίεση των ξένων funds, που αγόρασαν μισοιμής τα «κόκκινα δάνεια», η κυβέρνηση οδηγείται στο να δώσει το πράσινο φως στους πλειστηριασμούς, πετώντας στο δρόμο 150.000 οικογένειες που αδυνατούν να πληρώσουν τις οφειλές τους στις τράπεζες που ανέρχονται στα 17,5 δισ. €. Η διαβεβαίωση για την εφαρμογή κοινωνικών κριτηρίων είναι ψευδέστατη αφού το υπουργείο Ανάπτυξης δεν διαθέτει κανέναν μηχανισμό προσδιορισμού των κακοπληρωτών. Απαιτείται άμεσα η κινητοποίηση κοινωνικών δυνάμεων για την αποτροπή των εξώσεων και το άνοιγμα των κλειστών σπιτιών για τους αστέγους, κατά το πρότυπο του εξελισσόμενου κινήματος στην Ισπανία την τρέχουσα περίοδο.

Υπό την αιγίδα του Ράικενμπαχ, η αναδιάρθρωση-αποδιάρθρωση της δημόσιας διοίκησης ανοίγει νέες ευκαιρίες έτοιμων αγορών στις εταιρείες των ημετέρων. Οι 25.000 υπάλληλοι που εντάσσονται στο καθεστώς κινητικότητας -μέρος των οποίων θα απολυθεί- προέρχονται κυρίως από τους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, των ασφαλιστικών ταμείων και των δήμων.

Πιο συγκεκριμένα, η κινητικότητα των 2.000 εκπαιδευτικών στην τεχνική εκπαίδευση οδηγεί στα ιδιωτικά ΙΕΚ 20.000 μαθητές. Ο περιορισμός κατά 10.000 των αναπληρωτών θα δημιουργήσει μεγάλα κενά στα σχολεία, κυρίως σε απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές. Αντίστοιχα, επιπτώσεις στη διοικητική λειτουργία των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας, καθώς

και στη λειτουργία των ερευνητικών κέντρων θα δημιουργήσει το σχέδιο κινητικότητας των διοικητικών υπαλλήλων των ανώτατων και ανώτερων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η αναδιάρθρωση στο χώρο της υγείας θα έχει ως συνέπεια 600 λιγότερες κλίνες μόνο στα νοσοκομεία της Αττικής και άρα ακόμα μεγαλύτερη ταλαιπωρία του κοινού, επέκταση του χρόνου αναμονής και υποβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η νομιμοποίηση της «ειδικής αμοιβής» για όσους επιλέξουν τον γιατρό τους στο δημόσιο νοσοκομείο, θα ανεβάσει ακόμα περισσότερο το κόστος, αφού στην ουσία αποτελεί νομιμοποίηση στο φακέλακι. Αναπόφευκτα, όλο και περισσότεροι θα στραφούν στα ιδιωτικά ιατρεία και θεραπευτήρια, θέτοντας υπό αμφισβήτηση το νόημα των μισθολογικών κρατήσεων.

Καθυστερήσεις στην καταβολή συντάξεων και επιδομάτων θα προκαλέσει η κινητικότητα των 500 υπαλλήλων των ασφαλιστικών ταμείων και των 300 του ΟΑΕΔ. Ειδικότερα για τα ασφαλιστικά ταμεία η τρύπα των 2,5 δισ. € ως απόρροια α) των αυξημένων δαπανών λόγω της αύξη-

σης των συνταξιούχων (μόνο το ΙΚΑ καταβάλλει 10 δισ. ετησίως σε συντάξεις) και β) των μειωμένων εσόδων λόγω περικοπών της κρατικής χρηματοδότησης και περιορισμού των εισφορών, οδηγεί σε νέο άνοιγμα του ασφαλιστικού, στον επικείμενο γύρο διαπραγματεύσεων του Σεπτεμβρίου. Όλα κατατείνουν στην υιοθέτηση ενός μεικτού συνταξιοδοτικού μοντέλου, κατά τα πρότυπα Φρίντμαν, που εφάρμοσε πρώτος ο Πινοςέτι, με κρατική εγγύηση ενός ελάχιστου ποσού σύνταξης της τάξεως των 300 €/μήνα, και αναπλήρωση από πληρωμές του ασφαλιζόμενου σε ιδιωτικές εταιρείες ασφάλισης. Μετά τη ληστροική διαχείριση των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων, μετά την κρίση του χρηματιστηρίου το 2000 και μετά το πρόσφατο εγκληματικό PSI, όπου κουρευτήκαν τα ομόλογα των ταμείων κατά 60%, οι δανειστές μας θα ωθήσουν σε ακόμα μεγαλύτερες περικοπές συντάξεων και εν τέλει στην ιδιωτική ασφάλιση.

Στους ΟΤΑ, η διαθεσιμότητα 2.200 σχολικών φυλάκων και 3.200 δημοτικών αστυνομικών οδηγεί σε αναθέσεις έργων σε ιδιωτικές εταιρείες σκευούριτι, μετακυλώντας το κόστος φύλαξης στους πολίτες. Τουλάχιστον 35 χιλιάδες παιδιά θα μείνουν εκτός δημοτικών παιδικών σταθμών, δεδομένης της εκκρεμότητας εγκρίσεων προσλήψεων στις δομές αυτές.

Η ομάδα του Φούχτελ, εφαρμόζοντας ένα μεθοδευμένο σχέδιο επιβολής ισοσκελισμένων προϋπολογισμών στους δήμους μετά από δραστηκές περικοπές της κρατικής χρηματοδότησης, οδηγεί τους ΟΤΑ σε αδυναμία λειτουργίας. Ωθούν τους δημάρχους σε αύξηση των δημοτικών τελών, ενώ προωθούν σχέδια

ανάληψης τομέων επιχειρηματικότητας από γερμανικές εταιρείες - π.χ. απορρίμματα, ενέργεια, υπηρεσίες κοκ. Όποιος αιρετός δεν συμμορφώνεται, θα μπορεί να καθαριστεί και να αντικαθίσταται από επιτρόπους! Στην περιφέρεια, ήδη οι ελλείψεις είναι τεράστιες σε αγροτικούς γιατρούς, δασκάλους, λεωφορεία, στοιχειώδεις υποδομές (Τράπεζες, ΕΛΤΑ κοκ) ενώ για τη φύλαξη των χωριών μας, ούτε λόγος!

Μια διαφορετική προσέγγιση με αφετηρία την παραγωγική αναδιάρθρωση του τόπου, την εξισορρόπηση κέντρου-περιφέρειας και την εξυπηρέτηση του πολίτη, με εφαρμογή του προγράμματος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, θα οδηγούσε σε αξιοπιστα οργανογράμματα και στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού με συνδυασμό εθελούσιων μετατάξεων, στοχευόμενης εκπαίδευσης και, σε πολλές περιπτώσεις, αλλαγή αρμοδιοτήτων.

Η μόνη δυνατή αναδιάρθρωση του κοινωνικού κράτους, που θα ήταν δυνατόν να εξοικονομήσει πόρους, θα ήταν αυτή της **προσαρμογής του στις τοπικές ανάγκες** και στην αξιοποίηση εμπειριών και μεθόδων της κοινοτικής μας παράδοσης. Για παράδειγμα, μια άλλη θεώρηση της διαχείρισης των πόρων των ασφαλιστικών ταμείων (κινητής και ακίνητης περιουσίας), μέρος των οποίων θα μπορούσαν να διατεθούν ως κεφάλαια για την παραγωγική ανασυγκρότηση κατά το πρότυπο των αυτοδιαχειριζόμενων ασφαλιστικών ταμείων και των συνεταιριστικών τραπεζών, με πραγματικό ανταποδοτικό όφελος.

Στην αμέσως επόμενη περίοδο το κεντρικό ζήτημα θα πρέπει να επικεντρωθεί στο ερώτημα: **ποιος πληρώνει αυτή την κρίση**, επιβάλλοντας την ανάγκη επιμερισμού των βαρών που αντιστοιχούν στην οικονομική ελίτ, π.χ. με την εφαρμογή ενός ομολογιακού δανείου, αλλά και στους ξένους δανειστές τοκογλύφους.

Παράλληλα, θα πρέπει να υπάρξουν συγκεκριμένες και εφικτές προσεγγίσεις, που θα συνιστούν ένα εναλλακτικό σχέδιο επιβίωσης και μοντέλου κοινωνίας, προκειμένου να υπερβούμε την ύφεση και τις εξαρτήσεις, με αφετηρία ένα σχέδιο παραγωγικής ανασυγκρότησης και αντιμετώπισης της ανεργίας.

Προσπατούμενο αυτών αποτελεί η επανάκτηση της εθνικής μας κυριαρχίας, γεγονός που απαιτεί έναν συνεχή αναπαικτικό αγώνα, βασισμένο στις όποιες εναπομείνουσες κοινωνικές δυνάμεις και συλλογικότητες του τόπου, ξαναδίνοντας την ελπίδα στο χεμαζόμενο λαό μας.

Το πιο βίαιο κοινωνικό σύμπτωμα είναι η **άρση της απαγόρευσης των κατασχέσεων**

Το πολιτικό εγχείρημα του «Σπάρτακου»

Και οι προοπτικές περαιτέρω αξιοποίησής του

Του Νεκτάριου Δαπέργολα*

Απ' όσα ειπώθηκαν τις προηγούμενες μέρες στη συνάντηση της «Κίνησης Πολιτών Άρδην» στο Βελβεντό, κατέστη σαφές η ανάγκη να κλείσουμε κάπου εδώ οριστικά ένα μακρύ κύκλο συζητήσεων και ιδεολογικών ζυμώσεων, ώστε να προχωρήσουμε πλέον σε κάτι αναφανδόν πιο δραστικό. Σε ένα πατριωτικό κίνημα, που με τη μορφή ενός νεόδημου πολιτικού φορέα, θα επιχειρήσει να παρέμβει στις εξελίξεις και να ανακόψει την πορεία κατάρρευσης της πατρίδας μας.

Ένα τέτοιο πραγματικό πατριωτικό κίνημα δεν μπορεί ουσιαστικά να υπάρξει, αν δεν βασιστεί στην αυθεντική μας ταυτότητα και ιδιοπροσωπία, στην οποία ασφαλώς το κυρίαρχο δομικό στοιχείο δεν είναι άλλο από την ελληνορθόδοξη παράδοση και στην οποία είναι επιτακτική ανάγκη να επανακάμψουμε και να αναβαπτιστούμε - όχι φυσικά με τρόπο στείρο και προγονολατρικό, αλλά πάντα αναζητώντας νέες δημιουργικές συνθέσεις. Μιλάμε για μια παράδοση, άλλωστε, που παρά τις περιπέτειες και τις αλλοιώσεις της τους τελευταίους δύο κυρίως αιώνες, παραμένει ζωντανή - και ως τέτοια έχει αυτομάτως την ικανότητα να μεταβάλλεται, να «εκσυγχρονίζεται» και να αναπροσαρμόζεται. Πολλοί εδώ μέσα συντάσσονται με την άποψη αυτή - και ανάμεσά τους και ο υποφαινόμενος, αλλά και όλη ουσιαστικά η παρέα μας στον «Σπάρτακο».

Εκείνο που κυρίως θα πράξω συνεπώς εδώ είναι μία παρουσίαση του «Σπάρτακου», της δημοτικής μας παράταξης στην Κομοτηνή, και των όσων πετύχαμε μέσω αυτού. Και ο στόχος δεν είναι φυσικά να περιαιτολογήσουμε, αλλά να καταθέσουμε τη μικρή, αλλά χρήσιμη εμπειρία μας, που αναμφίβολα μπορεί να βοηθήσει στην κατεύθυνση της δημιουργίας ανάλογων κινήσεων και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Μπορεί όμως να βοηθήσει και ως προς το κυρίως ζητούμενο, τη δημιουργία και οργάνωση του ευρύτερου εθνικού πολιτικού φορέα, στον οποίο προαναφερθήκαμε.

Μακάρι και το μικρό, «μπαρουτοκαπνισμένο» μας πλέον πείραμα στη Θράκη να εμπνεύσει.

Κατά τις προηγούμενες λοιπόν δημοτικές εκλογές, έλαβε χώρα στην Κομοτηνή ένα ιδιόμορφο πολιτικό εγχείρημα αδέσποτων πολιτών. [] Η μαγιά προϋπήρχε ήδη, ήταν η παρέα μας στον «Αντιφωνητή». Από αυτήν γεννήθηκε η ιδέα μιας ανεξάρτητης κίνησης, που θα συνέχιζε να παρεμβαίνει, αλλά πλέον σ' ένα νέο και πρωτόγνωρο επίπεδο. Η κίνηση τελικά προέκυψε και την ονομάσαμε «Σπάρτακο», σε ανάμνηση του συντοπίτη μας κορυφαίου επαναστάτη της αρχαιότητας. Κάπως έτσι δηλώναμε κι εμείς την πρόθεσή μας να κάνουμε τη δική μας επανάσταση απέναντι στην πανίσχυρη ολόγουρά μας κυδαιότητα της ανονσίας και της διαφθοράς. []

Το όλο εγχείρημα πάντως ίσως και να υπήρξε πρωτοφανές στα πανελλήνια χρονικά. Μία βασική του πρωτοτυπία ήταν ότι -σε αντίθεση με άλλα σχήματα, αυτοφερόμενα ως ανεξάρτητα- εδώ επρόκειτο για κίνηση κυριολεκτικά αδέσμευτη, που πίσω της δεν είχε ούτε κομματικές πατρωνίες, ούτε φυσικά και...σπόνσορες. []

Μέσα σε δύο μόλις μήνες,λάχιστοι άνθρωποι κατορθώσαμε να υλοποιήσουμε την ιδέα, να τη διευρύνουμε, να ψηφίσουμε τις δυσκολίες της ολιγανθρωπίας και της οικονομικής δυσπραγίας, να ξεπεράσουμε και τον πόλεμο της λάσπης από τους διάφορους κομματικούς διαδρομιστές [] και να κινηθούμε

με ελάχιστα μέσα σ' ένα γεωγραφικό χώρο, που - ελέω «Καλλικράτη» - εκτεινόταν από τις θρακικές ακτές ως τα βουλγαρικά σύνορα. [] Υπό τις συνθήκες αυτές, το 5,5 % που τελικά πήραμε στις εκλογές (αφήνοντας πίσω μας οργανωμένες, παραδοσιακές δυνάμεις, όπως τη «Λαϊκή Συσπείρωση» του ΚΚΕ), μόνο ως επιτυχία μπορεί να εκληφθεί. Εξάλλου στον αστικό πληθυσμό ο «Σπάρτακος» άγγιξε διψήφια ποσοστά και αναδείχθηκε τρίτη δύναμη. []

Και λίγα λόγια όμως για τη συνέχεια. Θεωρώ ότι τον «Σπάρτακο» δεν τον αφήσαμε να γίνει μία ακόμη απλώς παράταξη σε κάποιο δημοτικό συμβούλιο. [] Στα τρία περίπου χρόνια που κύλησαν έκτοτε, είχαμε μία ισχυρή παρουσία στα τοπικά δρώμενα και μέσα στο δημοτικό συμβούλιο, όπου με τις παρεμβά-

σεις και τις προτάσεις μας αναδειχθήκαμε (κι είναι αυτό σχεδόν πανθομολογούμενο) στη μόνη ουσιαστικά αντιπολιτευτική φωνή απέναντι στη δημοτική αρχή, αλλά και έξω από αυτό, με τις ευρύτερες δράσεις που αναλάβαμε. Μπορώ ενδεικτικά μόνο να αναφέρω κάποια από τα «επιτεύγματά» μας, όπως: 1) η συνεχής μας πίεση για διαχειριστικό έλεγχο στα πεπραγμένα ενός πολύ διεφθαρμένου και καταχρεωμένου δήμου, μια πίεση που έχει πάρει διαστάσεις και στα τοπικά ΜΜΕ 2) η συνεχής σκληρή κριτική μας στην ανυπαρξία πραγματικού δημοτικού έργου, 3) οι προτάσεις μας για τη δημιουργία λαϊκής αγοράς με προϊόντα τοπικών παραγωγών 4) ο αγώνας μας για να πάψει επιτέλους ο δήμος να παραβλέπει κρούσματα παρανομίας, όπως η τριποκομική κατάσταση με τις ξενόγλωσσες επιγραφές, η διαγραφή χρεών ή η ανοχή απέναντι σε καταπατήσεις και αυθαιρεσίες.

Αυτά όλα εντός δημοτικού συμβουλίου. Από την άλλη όμως υπάρχουν ασφαλώς -όπως προανέφερα- και οι άλλες δράσεις μας, όπως π.χ. οι συχνές παρεμβάσεις μας σε τοπικής και εθνικής εμβέλειας θέματα, η στάση μας ενάντια στα χρυσωρυχεία (και στη Θράκη υπάρχει θέμα αντίστοιχο μ' εκείνο της Χαλκιδικής) και κυρίως οι συνεργατικές μας δραστηριότητες με κορωνίδα τους τρεις συνεργατικούς **οικολογικούς**

λαχανόκηπους στις παρυφές της Κομοτηνής, συνολικής έκτασης 10 περίπου στρεμμάτων. Και φυσικά το εγχείρημα αυτό όχι μόνο το εδραιώσαμε, αλλά και το επεκτείνουμε και σε άλλα σημεία της πόλης, ενώ έχει ήδη δρομολογηθεί η ένταξή του σε μία ευρύτερη συνεργατική επιχείρηση, τη «Σπάρτακος ΚΟΙΝΣΕΠ», που θα μπορεί να περιλαμβάνει και άλλες δράσεις, όπως ελαιολιβεύιο, αλευρόμυλο, παραγωγή πέλει και άλλα, και θα στοχεύει μελλοντικά στο να δώσει εναλλακτικές οικονομικές λύσεις στους συμπολίτες μας.

Άλλο ένα επίτευγμά μας που αξίζει να μνημονευθεί είναι και η αρκετά συχνή παρουσία μας στα ΜΜΕ, η οποία φυσικά δεν ήταν καθόλου αυτονόητη, αλλά ουσιαστικά την εκμαιεύουμε με τη δράση μας []

Από εκεί και μετά όμως, as μου επιτραπεί, κλείνοντας, να επαναλάβω και κάτι που συχνά γράφουμε στον «Αντιφωνητή» ή το λέμε με κάθε άλλη ευκαιρία. Οι καιροί επιβάλλουν, όχι επιτακτικά, αλλά εκβιαστικά πλέον, την αναγκαιότητα να υπάρξει επιτέλους και σε εθνικό επίπεδο κάτι διαφορετικό, μια πολιτική κίνηση μαζικής συναλληλίας συνδοιπόρων, που θα συγκρουστεί μετωπικά με την ανθιστάμενη εισέπιμπόχα και θα κηρύξει ανένδοτους απέναντι στην πολιτική γάγγραινα που σαπίζει το σώμα της πατρίδας. [] Μακάρι και το μικρό, «μπαρουτοκαπνισμένο» μας πλέον πείραμα στη Θράκη να εμπνεύσει, για να ακολουθήσουν κι άλλα σε κάθε πόλη και όλα μαζί να ενταχθούν σε κάτι ευρύτερο. Είμαστε πλέον στο «ήταν ή επί τας», στο κρισιμότερο σημείο της Ιστορίας μας κι αν δεν μπορέσουμε να κάνουμε κάτι ούτε και τώρα, θα είμαστε πραγματικά άξιοι της μοίρας μας. Το απολύτως βέβαιο είναι ότι δεν υπάρχει πια χρόνος για άλλες...συζητήσεις, ζυμώσεις, διαπιστώσεις. Αρκετά ομφαλοσκοπήσαμε όλοι μας. Κάθε αδράνεια από δω και στο εξής θα είναι πλέον εντελώς ασυγχώρητη...

*Ο Ν. Δαπέργολας είναι δρ Βυζαντινής Ιστορίας του ΑΠΘ και δημοτικός σύμβουλος Κομοτηνής με την παράταξη του «Σπάρτακου». Το σύνολο της αρκετά εκτενέστερης ομιλίας του μπορεί κανείς να το βρει στην ιστοσελίδα του «Άρδην» και του «Σπάρτακου»

Αρκετά ομφαλοσκοπήσαμε όλοι μας. Κάθε αδράνεια από δω και στο εξής θα είναι πλέον εντελώς ασυγχώρητη

Η γερμανική μεθόδευση για την Ελλάδα

Το σχέδιο των Γερμανών είναι να παραμείνουμε όμηροι των χρεών μας

Του Γιάννη Ξένου

Η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους, τρεισήμισι χρόνια μετά την υπαγωγή μας στο μνημόνιο, ήρθε και πάλι στην επικαιρότητα. Αφορμή το γεγονός ότι το ελληνικό χρέος σκαρφάλωσε και πάλι στα 321 δισ. Έτσι, σε μια περίοδο που η συγκυβέρνηση και οι Γερμανοί εντολείς της θα ήθελαν η συζήτηση να επικεντρωθεί στο ότι η Ελλάδα πέτυχε, μετά από δεκαετίες, πρωτογενές πλεόνασμα το πρώτο επάμνηνο του 2013, επιστρέφει και πάλι στο αν το ελληνικό χρέος είναι βιώσιμο και αν η Ελλάδα θα χρειαστεί στο άμεσο μέλλον νέο πακέτο στήριξης, δηλαδή τρίτο μνημόνιο.

Ο Σόιμπλε λειτουργεί «σαν να τραβά το χαλί κάτω από τα πόδια» μιας πολύ αδύναμης συγκυβέρνησης,

Ανακοινώθηκε ότι επετεύχθη το 7μηνιο του 2013 πρωτογενές πλεόνασμα ύψους **2,55 δισ.**, αλλά και μια τρύπα ύψους 1 δισ. στα άμεσα έσοδα από τη φορολογία, με υστέρηση 165 εκ. στα έμμεσα έσοδα από φορολογία. Το πλεόνασμα οφείλεται κατά κύριο λόγο στα αυξημένα έσοδα από τον τουρισμό, στις μειωμένες δαπάνες για καύσιμα, 1,5 δισ. ευρώ που απέδωσε η ΕΕ στο ελληνικό δημόσιο από τόκους ομολόγων που κατείχαν οι κεντρικές τράπεζες, προπαντός δε στο ότι η συγκυβέρνηση συγκρατεί με νύχια και με δόντια τις δαπάνες.

Στον τουρισμό το α' εξάμηνο του 2013 καταγράφηκε πλεόνασμα 2,843 δισ. στα έσοδα, **580 εκ.** περισσότερα από πέρυσι. Το πλεόνασμα οφείλεται σε άνοδο στις αφίξεις κατά 12,3%, σε αύξηση στη μέση δαπάνη ανά ταξιδιώτη κατά 4,9%, αλλά και στη μείωση των ταξιδιών των Ελλήνων στο εξωτερικό. Οι πιο αισιόδοξοι μιλούν για σύνολο 17,5 εκ. τουριστών και έσοδα κοντά στα 12 δισ.

Το **εμπορικό έλλειμμα** το α' εξάμηνο του 2013 μειώθηκε 18,8% σε σχέση με το '12 και διαμορφώθηκε στα 9,7 δισ., από τα 11,9 δισ. το 2012. Το κλείσιμο της ψαλίδας οφείλεται σε αύξηση των εξαγωγών κατά 5,4% (στα 13,6 από 12,9 δισ. το '12) και στην περαιτέρω μείωση των εισαγωγών κατά 6,2% (23,3 δισ. το '13, έναντι 24,8 δισ. το '12). Το 2008 οι εξαγωγές ήταν 17 δισ. και οι εισαγωγές 64 δισ., δηλαδή σχέση σχεδόν 1 προς 4, και τώρα είναι πάνω από 1 προς 2. Ωστόσο, από τον Ιούλιο οι **βιομηχανικές εξαγωγές** άρχισαν να

πέφτουν διότι οι βιομηχανίες φαίνεται να έφτασαν στην οροφή τους. Τα τελευταία χρόνια, λόγω της καθίζησης της εσωτερικής ζήτησης είχαν στραφεί στις εξαγωγές, αλλά η επέκτασή τους περιορίζεται εξαιτίας της χρηματοδοτικής ασφυξίας. Αν προσθέσουμε σε αυτά το ότι η εσωτερική ζήτηση συνεχίζει να κινείται πτωτικά, διαμορφώνεται μια μάλλον αρνητική εικόνα για τη βιομηχανία. Η βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου οφείλεται προπαντός στην αδυναμία των Ελλήνων να αγοράσουν και όχι στην υποκατάσταση εισαγωγών.

...Και ο Σόιμπλε

Η δήλωση του Σόιμπλε, που έχει αναδειχθεί σε μοιραίο άνθρωπο για την... ελληνική κυβέρνηση, για νέο πακέτο που απαιτείται, ανέτρεψε τη θετική εικόνα, ενώ το χρηματιστήριο άρχισε πάλι να καταρρέει. Στη διετία 2014-15 η Ελλάδα θα πρέπει να καλύψει ένα **χρηματοδοτικό κενό 11,1 δισ.** για εξυπηρέτηση ομολόγων που λήγουν, και ένα δημοσιονομικό κενό της τάξης των 4-5 δισ., δηλ. σύνολο γύρω στα 15-16 δισ. Το 2014 λήγουν ομόλογα του ελληνικού δημοσίου της τάξης των 29,4 δισ. ευρώ, που τα κατέχουν στο σύνολό τους κεντρικές τράπεζες των χωρών της Ευρωζώνης και το 2015 λήγουν ομόλογα αξίας 16,4 δισ., δηλαδή σύνολο 41,3 δισ. σε δύο χρόνια. Η Ελλάδα, μέσω του προηγούμενου πακέτου, μπορεί να καλύψει τα 30,2 δισ. και ψάχνουν να καλύψουν τα υπόλοιπα 11,1 δισ. Βέβαια η Ελλάδα από το 2016 έως το 2025 θα πρέπει να απο-

πληρώνει ομόλογα σχεδόν ίσως αξίας με αυτά που καλείται να καλύψει τη διετία 14-15, δηλαδή 45 δισ. ευρώ, αλλά μέχρι το 2016 μένουν ακόμα 2,5 εφιαλτικά χρόνια!

Τα ομόλογα ιδιοκτησίας ευρωπαϊκών κεντρικών τραπεζών εξαιρέθηκαν από το κουτσουρεμένο κούρεμα του 2011, όταν κουρεύτηκαν τα ομόλογα των ελληνικών ασφαλιστικών ταμείων, και τώρα τα ταμεία κινδυνεύουν με κατάρρευση, ενώ οι ελληνικές τράπεζες χρειάστηκαν ανακεφαλαιοποίηση με εγγυητή το ελληνικό δημόσιο, με αποτέλεσμα να εκπναχθεί και πάλι το ιδιωτικό και το δημόσιο χρέος. Την ίδια στιγμή, οι κεντρικές ευρωπαϊκές τράπεζες αρνήθηκαν να συμπεριληφθούν στο κούρεμα τα αξίας περίπου 50 δισ. ευρώ ομόλογά τους. Γι' αυτό και όλο το προηγούμενο διάστημα το ΔΝΤ πίεζε να γίνει το κούρεμα στα ομόλογα των ευρωπαϊκών κεντρικών τραπεζών στην αμέσως επόμενη περίο-

Η «αποικία χρέους Ελλιάς» βρίσκεται μπροστά σε έναν ακόμα δυσκολότερο χειμώνα

δο, ώστε να μην αντιμετωπίσει πρόβλημα η Ελλάδα τη διετία 2014-15. Η συγκυβέρνηση, αντί να πάρει την πάσα από το ΔΝΤ και να αναδείξει το θέμα και να πιέσει τώρα, πριν τις γερμανικές εκλογές, που η Μέρκελ και ο Σόιμπλε είναι ευάλωτοι, άφησε την ευκαιρία να χαθεί. Επέλεξε να συμμορφωθεί στις υποδείξεις της Γερμανίας, ότι, αν είναι φρόνιμο παιδί πριν τις εκλογές και καταφέρει να παρουσιάσει πρωτογενές πλεόνασμα, μετά τις γερμανικές εκλογές θα φανεί «γενναιόδωρη» με την Ελλάδα και θα μείωνε ή ακόμα και μηδένιζε τα επιτόκια σε αυτά τα ομόλογα, θα προχωρούσε σε επενδυτικά πλάνα κ.ά. τέτοια «μεγαλόπνοα».

Αυτό όμως που δεν έκανε η συγκυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου, το κάνει η **γερμανική αντιπολίτευση**. Ο σοσιαλδημοκράτης Στάνιμπρουκ, προκειμένου να στριμώξει τη Μέρκελ, έχει αναγάγει ως κύριο θέμα της προεκλογικής μάχης το ελληνικό πρόβλημα. Ζητά με επιμονή να αποκαλύψει η Μέρκελ τι θα κάνει με την Ελλάδα τα επόμενα χρόνια, ενώ ο Σόιμπλε υποκρινόμενος τον στριμωγμένο, πέταξε τη λύση: νέο μνημόνιο, το τρίτο. Μάλιστα, μας λέει να μην ανησυχούμε, γιατί το νέο μνημόνιο θα είναι μικρό, 10-15 δισ., αλλά κάνει πως δεν καταλαβαίνει ότι στην εξοντωμένη από τα δύο προηγούμενα μνημόνια Ελλάδα, η ιδέα και μόνο ενός τρίτου μνημονίου είναι ικανή να πνάζει το πολιτικό σκηνικό στον αέρα. Οι Έλληνες, στον πέμπτο χρόνο ύφεσης, έχουν απολέσει το 30% του εισοδήματός τους, τις δε κοινωνικές

επιπτώσεις τις βλέπουμε καθημερινά στην ανεργία, το σύστημα υγείας, στην αύξηση της φτώχειας, τη μετανάστευση κ.λπ. Οι Γερμανοί, μέσω των οργάνων τους στην Ελλάδα, αφήνουν να διαρρεύσει ότι το νέο μνημόνιο θα στοχεύει στο να επιβάλει τις συμφωνημένες μεταρρυθμίσεις με μικρότερες καθυστερήσεις και σε αυτό θα βοηθούσε να τοποθετηθούν στα υπουργεία κλειδιά - τοποτηρητές τους, που θα πιέζουν για ταχύτερα αποτελέσματα. Εφάπαξ και επικουρικές συντάξεις θα περικοπούν περαιτέρω, ενώ θεωρούν ότι τα συστήματα υγείας και κοινωνικής ασφάλισης, παρά το ξεχαρβάλωμά τους από τις μνημονιακές πολιτικές, παραμένουν ακόμα «δαπανηρά» και μπορούν να γίνουν νέες περικοπές. Στο στόχαστρο είναι οι ΟΤΑ, οι δημόσιες επιχειρήσεις, που ή θα πουληθούν, όπου αυτό είναι δυνατό, ή θα κλείσουν. Το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων θεωρούν ότι δεν προχωρά και κυκλοφόρησε ότι είναι ώρα να ιδιωτικοποιηθεί το ταμείο και να το αναλάβει ξένος μάντζερ. Τέλος, οι Γερμανοί αξιώνουν να αυξήσουν τον έλεγχο της χώρας και γεωπολιτικά, μέσω της μελλοντικής εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων μας.

Ο Σόιμπλε λειτουργεί «σαν να τραβά το χαλί κάτω από τα πόδια» μιας πολύ αδύναμης συγκυβέρνησης, αποδεικνύοντας ότι σκοπός της Γερμανίας είναι να κρατά την Ελλάδα δέσμια, μέσω των δανείων.

Η συζήτηση επανήλθε έτσι στο δημόσιο χρέος, την ύφεση, την ανεργία, το φορολογικό ξεζούμισμα και τις απολύσεις, σε μια περίοδο που η συγκυβέρνηση προσπαθούσε να καλλιεργήσει αισιοδοξία και είχε κάποια στοιχεία που τη βοηθούσαν να διαμορφώσει αυτή την εικόνα. Ο τουρισμός, η μείωση του εμπορικού ελλείμματος και η εξοικονόμηση από τη μείωση της τιμής των καυσίμων επέτρεψαν να καλυτερεύσει παροδικά η κατάσταση για την ελληνική οικονομία και, αν δεν ήταν τόσα έντονα ημωρητική η στάση της Γερμανίας απέναντί μας, που δεν θέλει με τίποτα να ξεφύγουμε από μια μόνιμη κατάσταση χρεοκοπίας, ίσως μεσοπρόθεσμα να βελτιωνόταν η κατάσταση. Όμως η στάση της Γερμανίας και η παντελής έλλειψη διάθεσης από την ελληνική ηγεσία να αντισταθεί απέναντι στο μέλλον που μας επιφυλάσσουν οι Γερμανοί, δεν προσιωνίζονται τίποτα θετικό από τον Σεπτέμβριο και μετά. Η «αποικία χρέους Ελλάς» βρίσκεται μπροστά σε έναν ακόμα δυσκολότερο χειμώνα.

Ένα κοινωνικό πείραμα στην Κομοτηνή

Οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις στην Κομοτηνή

Του Δημήτρη Αμανατίδη*

Η Αδέσποτη Κίνηση Πολιτών Σπάρτακος δημιουργήθηκε στην Κομοτηνή το Σεπτέμβριο του 2010 λίγο πριν τις δημοτικές εκλογές. Πέρα από τις συζητήσεις μας για τα πολιτικά και εθνικά θέματα, σημαντική θέση είχαν και τα κοινωνικά και το αν θα μπορούσαμε να κάνουμε κάτι για να βοηθήσουμε τον κόσμο σε επίπεδο καθημερινότητας, αλληλεγγύης και κοινωνικής συνοχής.

Έπεσαν στο τραπέζι πολλές ιδέες και αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε με τις πιο ταπεινές και αναλόγως να συνεχίσουμε.

Αυτή που προκρίναμε σαν πρώτο βήμα ήταν η δημιουργία του πρώτου συνεργατικού αστικού λαχανόκηπου μέσα στην Κομοτηνή και αναλόγως της απήχυσής του θα προχωρούσαμε.

Έτσι, από το χειμώνα του 2011 ξεκίνησαν οι προετοιμασίες για τη δημιουργία συνεργατικού αστικού λαχανόκηπου για την εκπαίδευση εθελοντών και οικογενειών στην παραγωγή ασφαλών, ποιοτικών και υγιεινών λαχανικών, με ήπιες μεθόδους, χωρίς χημικά, για ιδιοκατανάλωση.

Ξεκινήσαμε να ψάχνουμε μέσα και γύρω από την Κομοτηνή για εγκαταλειμμένους ιδιωτικούς χώρους (οικόπεδα και χωράφια). Η αρχική επιφύλαξη των ιδιοκτητών γρήγορα μετατράπηκε σε θερμή υποστήριξη. Τους εξηγήσαμε ποιοι είμαστε, τι θέλουμε να κάνουμε και τι θέλουμε από αυτούς, δηλαδή:

Η ομάδα του «Σπάρτακου» (της αδέσποτης δημοτικής κίνησης), θέλοντας να βοηθήσει τον κόσμο να ξαναμάθει τι θα πει συνεργασία, να μάθει να καλλιεργεί τα λαχανικά που χρειάζεται για το σπίτι του και να ξαναζωντανέψει τις γειτονιές και τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, ζητάει από τους ιδιοκτήτες που έχουν εκτάσεις εγκαταλειμμένες να τους τις παραχωρήσουν με χρυσό δάνειο χωρίς οικονομικά ανταλλάγματα για όσα χρόνια δεν τις χρειάζονται. Σαν αντίδωρο, ο «Σπάρτακος» θα καθαρίσει το χώρο, θα αναθέσει σε τοπογράφο τη σύνταξη τοπογραφικού (αν δεν υπάρχει), θα περιφράξει το χώρο και θα μεριμνήσει για την ύδρευσή του. Όταν οι ιδιοκτή-

Φωτογραφία: Ο πρώτος λαχανόκηπος του Σπάρτακου

τες τον χρειαστούν, θα τους τον παραδώσουμε όπως τον έχουμε διαμορφώσει.

Σήμερα έχουμε σε λειτουργία τους παρακάτω λαχανόκηπους:

- 1ος Συνεργατικός Λαχανόκηπος περιοχής οδού Κοοσίου, έκτασης 3.5 στρεμ. με 45 καλλιεργητές.

- 2ος Σ. Λ. περιοχής Αγ. Βαρβάρας, έκτασης 1.2 στρεμ. με 22 καλλιεργητές

- 3ος Σ.Λ. περιοχής Ο.Α.Ε.Δ., έκτασης 5 στρεμ. με 60 καλλιεργητές

Ο κάθε καλλιεργητής παίρνει 50 τ.μ., έχει την υποχρέωση να πληρώσει εφάπαξ το ποσό των 50 έως 80 ευρώ (για τη διαμόρφωση και κατασκευή των υποδομών), συμμετέχει ομαδικά σε κάθε εργασία του λαχανόκηπου, καλλιεργεί χωρίς χημικά τα λαχανικά της οικογένειάς του και σπριζείται τεχνικά από γεωπόνο, αλλά και παλιούς μπαχτισεβάνηδες που έχουν μοιραστεί σε κάθε λαχανόκηπο ώστε να βοηθάνε τους νεότερους και άμαθους.

Η ανταπόκριση του κόσμου είναι εντυπωσιακή, όλοι οι λαχανόκηποι συμπληρώθηκαν αμέσως, δεν υπάρχουν κενές θέσεις και η μεγάλη λίστα αναμονής μάς αναγκάζει να συνεχίζουμε το ψάξιμο για νέους χώρους. Ήδη μέσα στο Σεπτέμβριο 2013 θα ξεκινήσει ο 4ος λαχανόκηπος, έκτασης 2 στρεμμάτων.

Μετά τα εντυπωσιακά αποτελέσματα, αποφασίσαμε να προχωρήσουμε στο επόμενο στάδιο, δηλαδή τη δημιουργία μιας δομής με σαφή νομική μορφή. Αυτή που μας εξυπηρετεί είναι η κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση βάσει του

N.4019/2011 – το μόνο θετικό στοιχείο που προσέφερε ο ΓΑΠ από το πέρασμά του από την πρωθυπουργία.

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.) διοικείται ισότιμα από τα μέλη της και η λειτουργία της βασίζεται στην επιδίωξη συλλογικού οφέλους, ενώ το κέρδος της προκύπτει από δράσεις που εξυπηρετούν αποκλειστικά το κοινωνικό συμφέρον.

Ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό που εξυπηρετούν οι Κοιν.Σ.Επ. διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες: Κοιν.Σ.Επ. ΕΝΤΑΞΗΣ, Κοιν.Σ.Επ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ και Κοιν.Σ.Επ. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ & ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ.

Μία Κοιν.Σ.Επ. δεν διανέμει κέρδη. Τα τυχόν κέρδη της πηγαίνουν κατά 5% για τη δημιουργία αποθεματικού, μπορούν να δοθούν μέχρι 35% στους εργαζόμενους (οι οποίοι παίρνουν τις προβλεπόμενες βασικές αμοιβές, και τουλάχιστον 60% (μέχρι 95%) διατίθεται για τις δρα-

στηριότητες της Κοιν.Σ.Επ. και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Οι Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο και τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού.

Έτσι φτάσαμε, το Μάρτιο του 2013, να ιδρύσουμε τον ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. με στόχευση τη διατροφική και ενεργειακή αυτάρκεια και την παραγωγή χαμηλού κόστους αγροτεχνολογία για όλους.

Ο συνεταιρισμός μας έχει αυτή την στιγμή δεκαέξι ιδρυτικά μέλη, επιστήμονες, αλλά και ανέργους για τους οποίους θέλουμε να δημιουργήσουμε θέσεις εργασίας, η έδρα του συνεταιρισμού βρίσκεται στο Μικρό Κρανοβούνιο του Δήμου Κομοτηνής.

Για την ευόδωση των σκοπών του ο συνεταιρισμός μπορεί να ασκήσει οποιασδήποτε μορφής οικονομική δραστηριότητα παραγωγικού, καταναλωτικού, εμπορικού, μεταφορικού, τουριστικού, οικοδομικού, αναπτυξιακού, κοινωνικού, εκπαιδευτικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα.

Στα άμεσα σχέδιά μας είναι:

- η δημιουργία μικρού φυτωρίου παραγωγής σποροφύτων ντόπιων ποικιλιών για τις ανάγκες μας, αλλά και πώλησή τους στην τοπική αγορά, καθώς υπάρχει έλλειψη ντόπιου πολλαπλασιαστικού υλικού

- η παραγωγή προϊόντων πρωτογενούς τομέα (σιτηρά, λαχανικά, αυγά, κρέας πουλερικών και κουνελιών), η μεταποίησή τους (άλευρα, ζυμαρικά, πίτες, κονσέρβες, μαρμελάδες, αποξηραμένα φρούτα)

- η παραγωγή φθηνών πρα-

κτικών και αποδοτικών εργαλείων και βοηθημάτων που χρειάζονται οι ερασιτέχνες παραγωγοί και εκτροφείς οικοσίων παραγωγικών ζώων (εργαλεία σποράς, επεξεργασίας εδάφους, κλουβιά, ταΐστρες, ποτίστρες ζώων, εργαλεία σφαγής, καπνιστήρια κρεάτων κτλ).

Η διάθεση των προϊόντων θα γίνεται τοπικά μέσω πρατηρίου, αλλά και μέσω διαδικτύου για την υπόλοιπη Ελλάδα.

Ήδη έχουμε παράγει σε πειραματικό αγρόκτημα 10 στρεμμάτων για πρώτη φορά στη Ροδόπη δικό μας σιτάρι τύπου ντίγκελ με πολύ καλά αποτελέσματα, χωρίς χρήση αγροχημικών.

Κανένα μνημόνιο, ή δάνειο, δεν πρόκειται να μας σώσει εδώ που έχουμε φτάσει σαν κοινωνία. Από τη στιγμή που χάσαμε την αυτάρκειά μας και μάθαμε στον παρασιτισμό των δανεικών και των επιδοτήσεων χάσαμε και την ελευθερία μας.

Πρέπει να εκμεταλλευτούμε τον πραγματικό μας χρυσό που έχουμε ανεκμετάλλευτο και είναι τα χωράφια, που κάθονται χέρσα ή γεμίζουν φωτοβολταϊκά, και τη νεολαία μας που γεμίζει τις καφετέριες και παραπονιέται ότι δεν βρίσκει δουλειά, ενώ οι εργάτες γης έρχονται από τις γύρω βαλκανικές χώρες.

Δεν χρειαζόμαστε πια άλλους γιατρούς, μηχανικούς, δικηγόρους, που θα τους σπουδάσουμε ξεδοώντας σαν γονείς μια περιουσία και μετά θα τους στέλνουμε στο εξωτερικό.

Πρέπει να ενισχυθεί η τεχνική εκπαίδευση όλων των βαθμίδων (και όχι να κλείνουν τα τεχνικά σχολεία) και ειδικότερα στους τομείς του πρωτογενούς τομέα, που μπορούν πραγματικά να αναπτύξουν την τοπική οικονομία σε πρώτη φάση, αλλά και τις εξαγωγές με σωστή οργάνωση.

Παράγουμε ό,τι μπορούμε για τις ανάγκες των οικογενειών μας, της χώρας μας και σπριζούμε τις υγιείς συνεταιριστικές επιχειρήσεις και την τοπική παραγωγή.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα μας στο www.spartakos.eu. (Το κείμενο ολοκληρώθηκε στην ιστοσελίδα του Άρδην και του Σπάρτακου)

*Ο Δημήτρης Αμανατίδης είναι γεωπόνος και μέλος της Κίνησης Πολιτών Σπάρτακος.

Ξεκινήσαμε να ψάχνουμε μέσα και γύρω από την Κομοτηνή για εγκαταλειμμένους ιδιωτικούς χώρους

Σκοτεινιάζει ο κυβερνητικός ορίζοντας

Σκούρα τα πράγματα για το στρατόπεδο των «προθύμων» της Μέρκελ

Του Σταύρου Χριστακόπουλου
Διευθυντή της εφημερίδας ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Η κατάρρευση που έχει καταλάβει εσχάτως το στενό πρωθυπουργικό επιτελείο παραπέμπει άνετα σε αυτό που ο Σαμαράς, κατά την «αντιμνημονιακή» περίοδο του, είχε περιγράψει ως «εθνική κατάθλιψη». Σήμερα αυτή η κατάθλιψη φαίνεται να εγκαθίσταται σε μόνιμη βάση στο Μέγαρο Μαξίμου. Τουλάχιστον έως τη στιγμή που ο πρωθυπουργός θα είναι έτοιμος να εξαγγείλει εκλογές και να παίξει το πιο κρίσιμο χαρτί της παρτίδας.

Τα σύννεφα σωρεύονται καθημερινά πιο στον κυβερνητικό ορίζοντα, ο οποίος σκοτεινιάζει επικίνδυνα.

Την αρχή έκανε ο **Βόλφγκανγκ Σόιμπλε**, ο οποίος «τελείωσε» το θέμα ενός νέου κουρέματος του χρέους, ένα θέμα στο οποίο η κυβέρνηση είχε –αφρόνως– επενδύσει πολιτικά. Κι όμως, όλοι σημειώναμε ότι αυτή δεν ήταν μια ρεαλιστική προσδοκία!

Αυτό που απέμεινε είναι ό,τι η κυβέρνηση **απευχόταν**: η προοπτική ενός νέου δανείου και ενός ακόμη μνημονίου, ώστε να διατηρηθεί ο έλεγχος των δανειστών ως προς την υλοποίηση των «μεταρρυθμίσεων». Δηλαδή, του προσανατολισμού της οικονομικής πολιτικής κατά αποκλειστική προτεραιότητα στην αποπληρωμή των τοκοχρεολυσίων και τη διατήρηση της «βιωσιμότητας» του χρέους.

Οι ψευδέστατοι ισχυρισμοί **Στουρνάρα**, για την πορεία του χρέους, αλλά και η προσπάθεια να αγνοηθούν ή να διαψευστούν τα «χρηματοδοτικά κενά» καταρρέουν χωρίς πολλά περιθώρια πολιτικής διαχείρισης την επόμενη περίοδο. Οι Γερμανοί ξέρουν σε βάθος τα προβλήματα και έχουν απαντήσεις για όλα. Η κυβέρνηση καλείται απλώς να τις υλοποιήσει.

Το δεύτερο επίπεδο αυτής της στρατηγικής είναι η συζήτηση για την αφαίρεση της αρμοδιότητας του ξεπουλήματος από το αποτυχημένο ΤΑΙΠΕΔ, το οποίο ήδη κατεξουσιώθηκε με τις γελοιοότητες του τελευταίου επικεφαλής του. Τώρα δρομολογείται, όπως έχουμε προαναγγείλει, η μεταφορά των αρμοδιοτήτων του σε έναν νέο φορέα, με έδρα εντός ή εκτός Ελλάδος, ή η μεταφο-

Οι Γερμανοί ξέρουν σε βάθος τα προβλήματα και έχουν απαντήσεις για όλα. Η κυβέρνηση καλείται απλώς να τις υλοποιήσει.

ρά του ελέγχου του ΤΑΙΠΕΔ απευθείας στους δανειστές. Ένας νέος φορέας με έδρα εκτός Ελλάδος είναι πραγματικός πολιτικός **εφιάλτης**.

Παράλληλα, οι προηγούμενες συμφωνίες, τις οποίες η κυβέρνηση αποσιωπούσε, τώρα έρχονται σταδιακά στο φως: οι καταργήσεις οργανισμών του Δημοσίου περιλαμβάνουν, εκτός από τον «ξαφνικό θάνατο», και στέρξη αποζημιώσεων για τους εργαζόμενους. Το μοντέλο διάλυσης του κράτους «σκληραίνει» και είναι χειρότερο από αυτό της ΕΡΤ, όπως ήδη κατέδειξε το παράδειγμα της αμυνικής βιομηχανίας.

Διεθνής... εγκατάλειψη

Τα παραπάνω καταδεικνύουν κάτι ακόμη: ότι η εντελώς επικοινωνιακή «επένδυση» σε μια **υπερατλαντική στήριξη**, η οποία θα ενίσχυε την ελληνική κυβέρνηση στη... φανταστική «διαπραγμάτευση» της με τη Γερμανία και την τρόικα, ήταν απλώς μια πομφόλυγα απαραίτητη για να επενδυθεί το ταξίδι Σαμαρά στις ΗΠΑ και να «πουληθεί» για λίγες μέρες ένα είδος γεωστρατηγικής αναβάθμισης της χώρας.

Όμως, όσοι έχουν επαφή με την ελληνική διπλωματία, γνωρίζουν άριστα πως η διαπίστωση, για την οποία γράφουμε εδώ και πολύ καιρό, ότι δηλαδή «η Γερμανία παίρνει την οικονομική εκμετάλλευση του ελληνικού οικοπέδου, αλλά οι ΗΠΑ διατηρούν την κυριότητα επί αυτού», είναι πέρα ως πέρα αληθής.

Μάλιστα, οι εξελίξεις στο συριακό μέτωπο επιβεβαιώνουν ότι η υποβάθμιση της Τουρκίας στην αμερικανική ατζέντα – μια εξέλι-

ξη, θεωρητικά, άξια εκμετάλλευσης από την Ελλάδα – δεν συνεπάγεται πολιτική αναβάθμιση της ελληνικής κυβέρνησης, εξ αιτίας της απόλυτης προσήλωσης (έως υποταγής) στη γερμανική θέληση.

Αντιθέτως, συνεχίζεται η «υπαλληλικού» τύπου αντιμετώπιση της εκ μέρους των ΗΠΑ, επιτείνοντας την αίσθηση ότι κανείς εκ των ισχυρών δεν λαμβάνει σοβαρά υπ' όψιν τα ελληνικά συμφέροντα. Το συμπέρασμα αυτό είναι πολιτικά οδυνηρό για τη νυν κυβέρνηση, αλλά και η χειρότερη δυνατή «είδηση» για την επόμενη – όποια κι αν είναι αυτή και με όποια σύνθεση, για να μην παρεξηγούμεθα...

Η αίσθηση αυτή επιβεβαιώνεται και από την επίσης προκλητική αντιμετώπιση που επιφύλαξε στην κυβέρνηση Σαμαρά η **Ρωσία** του Πούτιν, η οποία συστηματικά έχει επιχειρήσει να εκμεταλλευθεί με τον πιο ωμό τρόπο τόσο την ελληνική κρίση, όσο και τη δραματική ανικανότητα των διαδοχικών ελληνικών κυβερνήσεων.

Από το **πανάκριβο** αέριο (ένα εκατομμύριο δολάρια ημερησίως φτάνει το «καπέλο») έως τον συνε-

δητό εμπαιγμό με τη ΔΕΠΑ και τις απαξιωτικές δημόσιες αναφορές του ίδιου του Πούτιν στην Ελλάδα, όλα καταδεικνύουν ότι ούτε η Ρωσία είναι πρόθυμη να παράσχει οποιαδήποτε στήριξη προς τη χώρα μας, η οποία είναι μεν «μαγαζί γωνία», αλλά αντιμετωπίζεται από όλους ως ευκαιρία για λεηλασία.

Το σκληρό διδάγμα, προφανώς, συνίσταται στη διαχρονική αλήθεια ότι όποιος δεν είναι ικανός να διατρανώσει και να **υπερασπιστεί** τα δικά του δεν έχει το δικαίωμα να περιμένει από οποιονδήποτε άλλον να το κάνει για λογαριασμό του.

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο μοιάζει αρκούτως **γελοίο** η επικοινωνιακή εκστρατεία της κυβέρνησης να ντύσει τον πρωθυπουργό «οπλρχηγό» και να τον στήσει, σε ένα θλιβερό θέατρο σκιών, να σκιαμαχεί με την τρόικα υποδουμένος τον... αντάρτη.

Περιορισμένη αντοχή

Κάποιοι σε αυτή την κακοστημένη παράσταση διαβλέπουν πρόθεση του Σαμαρά να αποδράσει από την κυβέρνηση προκαλώντας εκλογές. Δεν θεωρώ ότι αυτό μπορεί να συμβεί τώρα – όχι, πάντως, χωρίς αδιανόητο κόστος για τον ίδιο. Θα πρόκειται, ανεξαρτήτως ανάγνωσης, για ομολογία αποτυχίας.

Πρώρες εκλογές είναι πολύ δύσκολο να επέλθουν, παρά μόνο σε περίπτωση κατάρρευσης της κυβέρνησης ή εν όψει μιας πολύ σκληρής απόφασης, η οποία θα μπορεί να προσλάβει τα χαρακτηριστικά διλήμματος και να περιχαρακώσει τον «εθνικά υπεύθυνο» χώρο έναντι των «εθνικά ανεύθυνων» του ΣΥΡΙΖΑ.

Μέχρι να προκύψει μια τέτοια πολιτική συνθήκη, Σαμαράς και Βενιζέλος, ανεξαρτήτως προθέσεων και σεναρίων, είναι φυλακισμένοι στη διακυβέρνηση και υποχρεωμένοι να συμπορεύονται.

Εν τω μεταξύ, θα πρέπει να αντιμετωπίσουν και καθημερινά να διαχειρίζονται:

- **Τη σκλήρυνση** της γερμανικής ατζέντας στο ζήτημα του χρέους και του πλήρους ελέγχου του ελληνικού κράτους και της οικονομίας.

- **Απαιτήσεις** οι οποίες υπερβαίνουν και πληγώνουν εθνικές και κοινωνικές ευαισθησίες – και αδιαφορούν πλήρως γι' αυτές – από τους πλειστηριασμούς σπιτιών και το πέρας της εθνικής περιουσίας σε ξένο έλεγχο, έως τις δεκάδες χιλιάδες απολύσεις.

- **Την απαξίωση** του ελληνικού πολιτικού συστήματος εκ μέρους των θέσει ή δυνάμει εταίρων και συμμάχων.

- **Τη ραγδαία** μείωση της αντοχής της κοινωνίας – η οποία προσλαμβάνει νέα διάσταση με τη διαπίστωση περί αδυναμίας του πυρήνα της, της οικογένειας, να αντεπεξέλθει στη στήριξη των αδύναμων μελών της.

- **Την έλλειψη** προοπτικής και ελπίδας – ακόμη και η αντιμετώπιση της ανεργίας είναι μια υπόθεση δεκαετιών και υπό την προϋπόθεση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης, ενόσω η ύφεση συνεχίζεται.

- **Τη συνεχιζόμενη** κατάρρευση του πυρήνα της οικονομίας, της μικρομεσαίας επιχείρησης, με συνέπεια την περαιτέρω μαζική περιθωριοποίηση ευρέων κοινωνικών στρωμάτων.

- **Την περαιτέρω** αποδόμηση των ήδη ασταθών θεσμών και του κοινωνικού κράτους, η οποία φέρνει όλο και πιο κοντά το ενδεχόμενο μιας απότομης κατάρρευσης.

- **Ένα τραπεζικό** σύστημα, το οποίο, κατ' απαίτηση της τρόικας, αποσύρεται ταχέως από την οικονομική δραστηριότητα και τη χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας για να διαφυλάξει τη δική του διαδικασία «εξυγίανσης», με αποτέλεσμα το στέγνωμα της ρευστότητας.

Τα όρια αντοχής μιας κυβέρνησης με τέτοια ατζέντα είναι προφανώς στενά. Όμως, δεν έχει άλλον δρόμο. Οι δεσμεύσεις της και η δύσκολη θέση της την υποχρεώνουν να παραμείνει, έστω και αν ο ορίζοντάς της είναι σκοτεινός...

Τα όρια αντοχής μιας κυβέρνησης με τέτοια ατζέντα είναι στενά

Ιερισσός: Τριήμερο κάμπινγκ αλληλεγγύης

Η Κίνηση Πολιτών Άρδην πραγματοποίησε τριήμερο αλληλεγγύης, στα τέλη Ιουλίου (25-28/07), στον αγώνα των κατοίκων της Β/Α Χαλκιδικής ενάντια στην οικολογική καταστροφή των μεταλλείων χρυσού. Το τριήμερο ξεκίνησε με μια ανοικτή συζήτηση-εκδήλωση στο κάμπινγκ ΔΕΛΦΙΝΙ, με θέμα τις τελευταίες πολιτικές εξελίξεις και τις δυνατότητες συνάντησης όλων των κινημάτων που αντιπαλεύουν τη λεηλασία της χώρας (27/07). Την επόμενη μέρα, ακολούθησε ανοικτή εκδήλωση στην πλατεία της Ιερισσού, με αντικείμενο την εξέλιξη της αντίστασης των κατοίκων, σε αγώνα για ένα άλλο μοντέλο παραγωγής και ανάπτυξης για την περιοχή, που να υπερβαίνει την ύβρη του Μπόμπολα και της Ελ Ντοράντο Γκολντ. Στην εκδήλωση όπου μίλησαν το μέλος της Επιτροπής Αγώνα της Ιερισσού Γιώργος Ζουμπάς, ο Δημήτρης Λουζικιώτης μέλος του Άρδην Θεσσαλονίκης και κάτοικος της περιοχής, ο Γιώργος Καραμπελιάς και ο Κώστας Καραϊσκος, συμμετείχαν πάνω από 150 άτομα, κυρίως κάτοικοι του χωριού, και η συζήτηση που ακολούθησε τράβηξε σε μάκρος. Την τελευταία μέρα πραγματοποιήθηκε περιήγηση στον Κάκκαβο, γνωριμία με το βουνό και την βιοποικιλότητά του, ενώ αρκετοί από εμάς καταφέραμε και φτάσαμε στα σημεία όπου πραγματοποιούνται τα έργα (τα οποία βρίσκονται ψηλά στο βουνό, στον δασικό δρόμο που συνδέει την Μεγάλη Παναγιά με το Μετόχι Χιθανδαρίου) παρά τα αστυνομικά μπλόκα και διαπίστωσαμε από πρώτο χέρι την καταστροφή που απειλεί την περιοχή.

Το τριήμερο έκλεισε με την υπόσχεση ότι η Κίνηση Πολιτών Άρδην θα επανέλθει, διοργανώνοντας ένα συνέδριο για την παραγωγική ανασυγκρότηση και την οικοδόμηση ενός άλλου μοντέλου ανάπτυξης για τη χώρα και την περιοχή, ενός μη παρασιτικού μοντέλου, οικολογικά ισορροπημένου και κοινωνικά δίκαιου.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους κατοίκους για τη φιλοξενία και τη βοήθειά τους, και να τους πούμε για άλλη μια φορά πως βρισκόμαστε στο πλευρό τους...

Λευτεριά σου Αώου τα νερά

Μια νέα Ιερισσός γεννιέται!

Του Μιχάλη Χατζηπέτρου

Η ιστορία ξεκινάει αρχές του 2013 υπό τον υφυπουργό περιβάλλοντος Σ. Καλογιάννη. Τότε, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων αποφασίζει την εκτροπή των πηγών του Αώου, με στόχο τη μεταφορά των νερών από τον Αμάραντο προς τα Γιάννενα. Πρόκειται για το φαραωνικό έργο, ο σχεδιασμός του οποίου είχε εκπονηθεί από τον πατέρα Καλογιάννη, και είχε ως στόχο την κατασκευή υδροηλεκτρικών φραγμάτων. Το περιβαλλοντικό αυτό έγκλημα θα καταστρέψει τελείως το οικοσύστημα της περιοχής και, μέσα σ' αυτήν, τον Βίκο και τη Βάλια Κάλντα, που εδώ και χρόνια αποτελούν δρυμούς και περιοχές Νατούρα 2000. Ήδη εδώ και χρόνια, το ίδρυμα Γουλανδρή υποστηρίζει ότι οι απολήψεις νερού που έχουν πραγματοποιηθεί σε προηγούμενες περιόδους είναι επικίνδυνες για το οικοσύστημα, και θεωρεί ότι το 10% των ποσοτήτων που αφαιρέθηκαν θα πρέπει να επανέλθει σε αυτό.

1 σως δεν είναι γνωστό ότι η Ελλάδα διατηρεί μια από τις καλύτερες αναλογίες -ποιοικά και ποσοτικά- νερού σε σχέση με την έκταση και τον πληθυσμό της. Αυτό τον πλούτο έχουν βάλει στο μάτι οι ντόπιοι συνεργάτες των Ράιξενμπαχ και Φούχτιελ, δίκην της τρίτης κατοικίας κυβέρνησης.

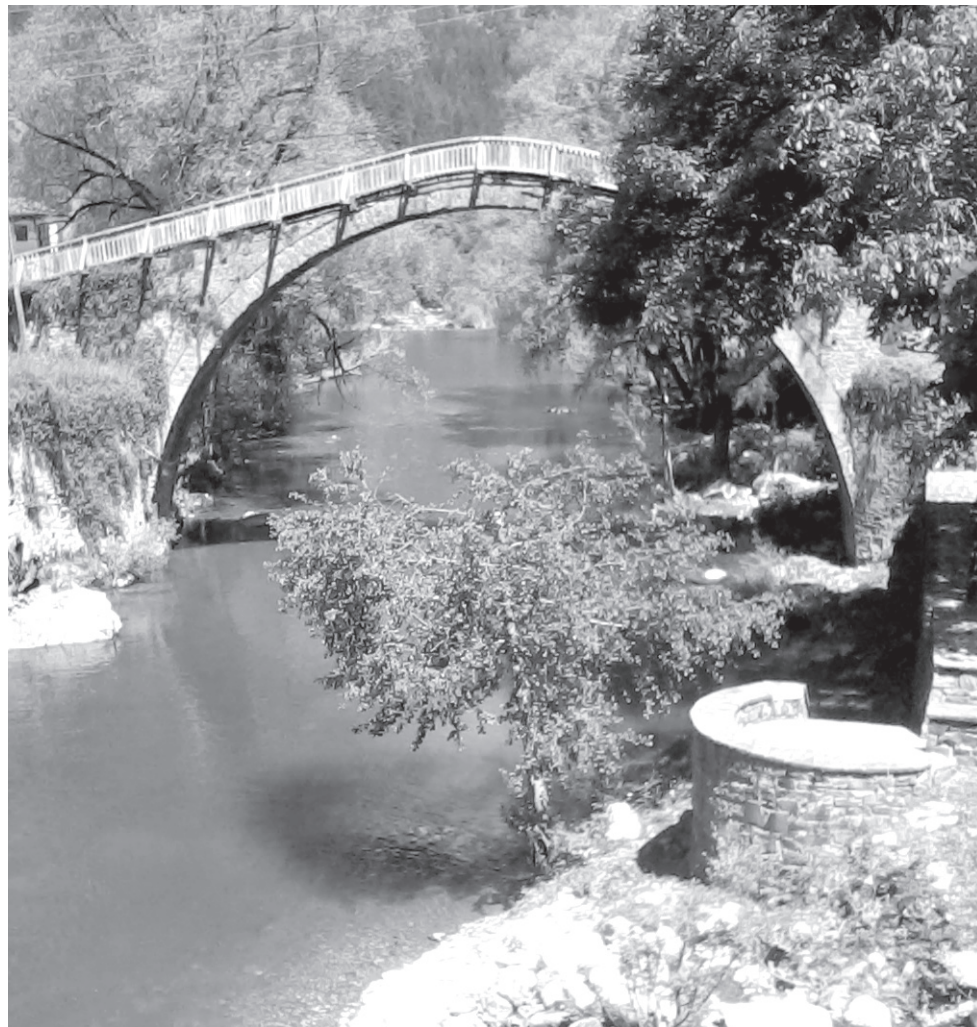
Για το περιβαλλοντικό έγκλημα αυτό έχουν ειπωθεί ψέματα πολλά. Ένα από αυτά είναι ότι η αξιοποίηση των νερών θα γίνει με ελεύθερη εκτροπή (!!!). Ένα άλλο είναι ότι από την εκτροπή θα λείψει μόνο ένα 3,3% των νερών του ποταμού. Η καραμπινάτη απάτη στο προκείμενο επιχείρημα είναι ότι ο υπολογισμός του επιμέρους ποσοστού γίνεται βάσει λήψεων στο σημείο περάσματος του Αώου στην Αλβανία και όχι στο σημείο της εκτροπής, όπου ο Βοϊδομάτης συναντάει τον Σαραντάπορο.

Η πολιτικά θρασύτητα απάντηση του υπουργού Καλογιάννη στις διαμαρτυρίες της WWF ξεκαθάρισε τα κίνητρα του έργου: «Πρόκειται για παραγωγή πράσινης ενέργειας και αποτροπής έκλυσης διοξειδίου του άνθρακα». Άρα έχει να κάνει με συμφέροντα εξαγοράς ρύπων και παραγωγής ενέργειας της υπό ιδιωτικοποίηση ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε. και της ιδιωτικής ΤΕΡΝΑ-Ενεργειακή.

Το δε επιχείρημα περί της παράλληλης μεταφοράς πόσιμου νερού στα Γιάννενα, υποτιθέμενο παράπλευρο όφελος της εκτροπής, κλείνει το μάτι στις δύο τοπικές βιομηχανίες εμφιάλωσης, Βίκος και Ζαγόρι.

Απέναντι σε αυτό το έγκλημα έχουν σταθεί διάφορες πολιτικές δυνάμεις: ΣΥΡΙΖΑ, Πράσινοι, Αντιεξουσιαστές, ακόμα και δύο κυβερνητικοί βουλευτές, οι Τασούλας και Κάσσης. Ίσως αποστάσεις κρατάει ο περιφερειάρχης Κακριμάνης.

Οι δυνατότητες νίκης των κατοίκων ενά-

Η Βοβούσα γράφεται με «ο» και όχι με «ω». Το όνομα προέρχεται από τη βουή των νερών, η οποία ακούγεται από πανάρχαια χρόνια. Ας μην την αφήσουμε να σβήσει!

νια στην άτυπη κοινοπραξία υπουργείου και επιχειρηματικών κύκλων είναι μεγάλες, και αυτό γιατί οι δύο μεγαδμήμοι Ζαγορίου και Κόνιτσας, που τους αφορά και άμεσα το έργο, είναι κάθετα αντίθετοι, οργανώνουν τους κατοίκους και δέχονται συμπάρταση ανεξαρτήτως ιδεολογικών αφετηριών. Αυτή είναι και η

διαφορά με τις Σκουριές, όπου εκεί λύνει και δένει η μαφία του δημάρχου Πάχτα.

Μέσα στον Αύγουστο πραγματοποιήθηκε ένα πρώτο τριήμερο ενάντια στην εκτροπή του Αώου, στη Βοβούσα. Συντάκτες της Ρήξης παραβρέθηκαν και συζητήσαν με τους κατοίκους την κατάσταση και τις προοπτικές της αντίστασης. Εκείνο που ανυπλήρωσαμε είναι πως το έργο αποτελεί το επιστέγασμα μιας μακράς διαδικασίας εγκατάλειψης και καταστροφής του Ανατολικού Ζαγορίου. Αφού οι κυρίαρχες πολιτικές ερήμωσαν τους τόπους αυτούς και πλέον τους έχουν αφήσει δίχως συγκοινωνία, τώρα μεθοδεύουν την ολοκληρωτική τους καταστροφή, μέσα από τη στέρση της μοναδικής πηγής ζωής που τους έχει απομείνει: του νερού. Δεν χρειάζεται να πούμε ότι, η ελάχιστη οικονομική δραστηριότητα που έχει απομείνει στην περιοχή, από τον οικοτουρισμό μέχρι την υλοτομία, στηρίζεται αποφασιστικά στον Αώο. Ούτε ότι μια ενδεχόμενη εκτροπή θα μεταβάλει σε «έρμη χώρα» την πανέμορφη αυτή περιοχή.

Κλείνοντας, ας υπενθυμίσουμε ότι, σύμφωνα με την τοπική παράδοση, η Βοβούσα γράφεται με «ο» και όχι με «ω». Το όνομα προέρχεται από τη βουή των νερών, η οποία ακούγεται από πανάρχαια χρόνια. Ας μην την αφήσουμε να σβήσει!

Αφού οι κυρίαρχες πολιτικές ερήμωσαν τους τόπους αυτούς και πλέον τους έχουν αφήσει δίχως συγκοινωνία, τώρα μεθοδεύουν την ολοκληρωτική τους καταστροφή, μέσα από τη στέρση της μοναδικής πηγής ζωής που τους έχει απομείνει: του νερού

Ο τελευταίος κρίκος της αποβιομηχάνισης

Ο θάνατος της ελληνικής πολεμικής βιομηχανίας

Του Νικόλα Δημητριάδη

Κυκλοφορούσαν παλαιότερα, προ μνημονίου, διάφορες υστερικές αναφορές στα εξοπλιστικά προγράμματα του υπουργείου Εθνικής Άμυνας και στο γεγονός πως η Ελλάδα υπήρξε κατά καιρούς μια από τις πρώτες χώρες στον κόσμο σε αγορές όπλων (ήταν η εποχή της ευρωλαγνείας, όταν η ύπαρξη στρατού θεωρείτο... παρωχημένη!). Πράγματι, στους σχετικούς πίνακες που δημοσιεύονταν τότε στον Τύπο, η Ελλάδα εμφανιζόταν στις πρώτες θέσεις, μαζί με χώρες όπως η Σαουδική Αραβία και η Νότια Κορέα. Με μια μικρή διαφορά, όμως: Οι πίνακες δεν αναφέρονταν σε αγορές όπλων, αλλά σε εισαγωγές. Η Ελλάδα είναι από τις λίγες χώρες του κόσμου που η ύπαρξη ισχυρών και σύγχρονων ενόπλων δυνάμεων δεν συνοδεύεται από μια ανάλογη αμυντική βιομηχανία. Όταν ο Βενιζέλος αποφάσισε το 1917 την ίδρυση του Κρατικού Εργοστασίου Αεροπλάνων (πόσες χώρες άραγε είχαν τότε ανάλογη υποδομή;) δεν θα φανταζόταν πως, έναν αιώνα αργότερα, ο περίφημος «εκσυγχρονισμός» θα

άφηνε τη χώρα χωρίς μια στοιχειώδη έστω αμυντική βιομηχανία.

Οι αιτίες είναι γνωστές. Οι παραγγελίες οπλικών συστημάτων δεν αποφασίζονταν με γνώμονα τις αμυντικές ανάγκες και τις δυνατότητες της βιομηχανίας, αλλά με γνώμονα τις... μίζες, τις πολιτικές εξαρτήσεις και κουμπιαριές και τα αιελείωτα δούναί και λαβείν της πολιτικής ηγεσίας με τις στρατιές ανυπηρετούμενων, εισαγωγέων, «συμβούλων» και μεσαζόντων που συνωσιζονται στο υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Οι κρατικές επιχειρήσεις διοικούσαν από κομματικά στελέχη χωρίς γνώση του αντικειμένου, τα σκάνδαλα διαδέχονταν το ένα το άλλο και ο κατάλογος είναι μακρύς. Ειδικά τα τελευταία χρόνια έχουν δει το φως της δημοσιότητας πολλά σχετικά σκάνδαλα, οπότε δεν χρειάζεται να επεκταθούμε.

Βασικός λόγος υπολειμurgίας της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας, παράλληλα, είναι και η διαχρονική εξάρτηση των ελληνικών κυβερνήσεων από τον ξένο παράγοντα. Αντί να επιδιώκουν την ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανίας, οι ελληνικές κυβερνήσεις περιορίστηκαν σε έναν ρόλο... αναζωογονητή των ξένων ερ-

γοστασίων. Η περίπτωση των μαχητικών αεροσκαφών F-16 είναι η πλέον ενδεικτική. Αντί να δημιουργηθεί στην Ελλάδα μια γραμμή συναρμολόγησης των 170 αεροσκαφών που τελικώς αγοράσαμε, προμηθήσαμε να κάνουμε μικρές αποσπασματικές παραγγελίες (40+40+60+30), κάθε λίγα χρόνια, ώστε να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας της κατασκευαστικής εταιρείας στο... Τέξας! Τέτοια παραδείγματα υπάρχουν πολλά: Το ελληνικό κράτος φαίνεται αρκετά απρόθυμο να στηρίξει την ελληνική παραγωγή. Μόνο στην περίπτωση των υποβρυχίων έδειξε ιδιαίτερο ζήλο να ναυπηγηθούν σε ελληνικό ναυπηγείο, αφού, όμως, το είχε πρώτα χαρίσει στους... Γερμανούς!

Τα αποτελέσματα από την εγκατάλειψη και την απαξίωση της αμυντικής βιομηχανίας είναι πολλαπλά. Το ελληνικό δημόσιο επιβαρύνεται με αυξημένο κόστος αγοράς, η συντήρηση των οπλικών συστημάτων είναι δυσκολότερη και ακριβότερη, η χώρα χάνει ευκαιρίες να ενισχύσει τους τομείς της έρευνας και της τεχνολογίας και να αποκτήσει χρησιμη τεχνογνωσία, το πολύτιμο εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό χάνεται και η αποβιομηχάνιση συνεχίζεται σε έναν κλάδο που είχε όλες τις προϋποθέσεις να ανθεί. Είναι περι-

τό, άλλωστε, να συμπληρώσουμε ότι ο βαθμός αυτονομίας των Ενόπλων Δυνάμεων είναι βασικός παράγοντας της εθνικής ανεξαρτησίας. Στη γωνιά αυτή του κόσμου, μια χώρα χωρίς έστω στοιχειώδη αμυντική αυτάρκεια, μπορεί να επιβιώσει μόνο ως προτεκτοράτο...

Παρ' όλα αυτά, μέχρι τώρα, η ελληνική αμυντική βιομηχανία κατόρθωνε να στέκεται στα πόδια της. ΕΛΒΟ, ΕΑΒ, ΕΒΟ (ΕΑΣ), ΠΥΡΚΑΛ, ναυπηγεία, και μια σειρά από μικρές και μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις, συγκροτούσαν έναν κλάδο που ωφέλουσε ποικιλοτρόπως το ελληνικό δημόσιο και τις Ένοπλες Δυνάμεις. Όχι μόνο κατασκεύαζε, συναρμολογούσε, επισκεύαζε, συντηρούσε και επιθεωρούσε μεγάλο αριθμό οπλικών συστημάτων, αλλά έφερνε και εκατοντάδες εκατομμύρια το χρόνο σε συνάλλαγμα, καθώς τα ελληνικά εργοστάσια κατόρθωναν να εξασφαλίζουν διαρκώς νέες παραγγελίες και προγράμματα από το εξωτερικό. Απομένουν, λοιπόν, οι εργαζόμενοι των εργοστασίων μόνοι, να προσπαθούν να αντιπαλέψουν το εχθρικό περιβάλλον που διαμορφώνει το ελληνικό κράτος και να ανταπεξέρθουν στις παραγγελίες που, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των ιθυνόντων, εξακολουθούν να έρχονται...

Μπορεί, λοιπόν, οι μεταπράτες του τουρισμού και των υπηρεσιών να διακήρυτταν ότι η Ελλάδα δεν θα μπορούσε ποτέ να αποκτήσει αξιόλογη βιομηχανία, όμως, στον τομέα της άμυνας, η ανάγκη διατήρησης ισχυρών ενόπλων δυνάμεων εξασφάλιζε τη βιωσιμότητα μιας σειράς εργοστασίων, ναυπηγείων, επισκευαστικών μονάδων και βιοτεχνιών. Στον τομέα αυτόν, ήταν στο χέρι του ελληνικού κράτους να θέσει τις βάσεις της βιομηχανικής ανάπτυξης και μιας στοιχειώδους αυτάρκειας (μιας και το εγχώριο κεφάλαιο είναι παραδοσιακά προσανατολισμένο στον μεταπρατισμό, τις ανυπηρεσίες, τα mall και τις καφετέριες). Κάπι τέτοιο, δυστυχώς, δεν συνέβη. Δαπανήθηκαν δισεκατομμύρια ευρώ σε εξοπλιστικά προγράμματα, χωρίς τα χρήματα αυτά να γίνουν, ως όφειλαν, μοχλός ανάπτυξης της βιομηχανίας, στήριξης της εγχώριας παραγωγής και μέσο απεξάρτησης και αυτονομίας της Ελλάδας από τον ξένο παράγοντα. Έμεινε η τρόικα, να έρθει να δώσει τη **χαριστική βολή**. Ίσως τελικά οι εκσυγχρονιστές να είχαν δίκιο: Με τη χώρα υπό γερμανική οικονομική κατοχή και διαρκώς ολισθαίνουσα στη νεοθωμανική «προστασία», η ύπαρξη Ενόπλων Δυνάμεων φαντάζει πολυτέλεια.

Το Αντί-ΠΑΣΟΚ

Με αφορμή την «επέτειο» από τη διακήρυξη της 3ης του Σεπτέμβρη

του Δαμιανού Βασιλειάδη

Πέρασαν ήδη 39 χρόνια από την εξαγγελία της ίδρυσης του ΠΑΣΟΚ με τη διακήρυξη της 3ης Σεπτεμβρη.

Το κείμενο - διακήρυξη είναι γέννημα μιας άλλης εποχής. Ένα κείμενο αρχών, που παρ' ότι δημιουργήθηκε σε μια άλλη πολιτική συγκυρία και με άλλο συσχετισμό δυνάμεων, τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκόσμια, είναι επίκαιρο όσο ποτέ. Γι' αυτό είναι και παραμένει κλασικό - εξ ου και η αδυναμία συγγραφέα αντίστοιχου κειμένου, χτες από τους εκσυγχρονιστές, σήμερα από τους σοσιαλ-φίλες, καθώς συμπεκνώνει την πεμππουσία της προσπάθειας για αλλαγή προσανατολισμού της χώρας και της συγκρότησης οσοι-αλιστικού ρεύματος στην Ελλάδα με το τετράπτυχο: Εθνική Ανεξαρτησία - Λαϊκή Κυριαρχία - Κοινωνική Απελευθέρωση και Δημοκρατικές Διαδικασίες.

Για την ιστορία και για όσους δεν γνωρίζουν, το κείμενο ξεκίνησε από την πρώτη διακήρυξη του ΠΑΚ από τον Ανδρέα Παπανδρέου μετά την εξοδό του από την Ελλάδα το 1968 και μετά από βασανιστική επεξεργασία σε σεμινάρια, συνέδρια και ειδικές συσκέψεις ολοκληρώθηκε ως προσέ-

διο από μέλη του ΚΕΜΕΔΙΑ, του ΠΑΚ στο Μόναχο.

Η διακήρυξη της 3ης Σεπτεμβρη δεν είναι έργο κάποιας στιγμής. Είναι το αποτέλεσμα διεργασίας ετών**.

Την τελική του διαμόρφωση και διατύπωση έλαβε στην Ελλάδα και με συμμετοχή στελεχών του ΠΑΚ Εσωτερικού με ευθύνη του ΚΕΜΕΔΙΑ του οποίου υπεύθυνος ήταν επί ΠΑΚ και ΠΑΣΟΚ ο Δαμιανός Βασιλειάδης.

Αγωνιστήκαμε με πάθος και αυταπάρνηση από τις γραμμές του ΠΑΚ και του ΠΑΣΟΚ για τις αρχές αυτές, στη διαμόρφωση των οποίων πήραμε ενεργό μέρος, έως την απαρχή της καθοδικής του πορείας, που ξεκινάει νομοτελιακά μετά το 1977. Το κίνημα στην πορεία του, **αντί να αλλάξει την κοινωνία, άλλαξε το ίδιο**. Τελικά μεταλλάχθηκε σ' ένα νεοφιλελεύθερο, σκληρό αντιλαϊκό κόμμα, στα πλαίσια της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης.

Η αρνητική του πορεία - και αυτό πρέπει να γίνει συνείδηση, γιατί είναι αλήθεια, ξεκινάει ήδη από τη στιγμή που ο ίδιος ο ιδρυτής του, Ανδρέας Παπανδρέου, εδραιώνει, σε αντίθεση με τις αρχές της 3ης Σεπτεμβρη, ένα συγκεντρωτικό, προσωποπαγές αρχηγικό κόμμα, θέτοντας τα θεμέλια για τη σταδιακή ακύρωση όλων των διακηρυγμένων αρχών. Εκεί εντοπίζεται η προδιαγεγραμμένη κα-

θοδική του πορεία, όπου πια διαπιστώνεται η οριστική απόκλιση της διακηρυγμένης θεωρίας από την πολιτική του πρακτική.

Όμως άλλο αυτό και άλλο οι αρχές και οι στόχοι που αναφέρονται στην ιδρυτική μας διακήρυξη, αρχές και στόχοι που δεν έχασαν ποτέ την ιστορική τους αξία. Γι' αυτό το κείμενο έχει διαχρονική αξία στη συνείδηση όσων αγωνίστηκαν για μια διαφορετική λογική κι εξέλιξη σ' αυτόν τον τόπο. Αναφερόμαστε προφανώς στις δυνάμεις της λαϊκής πρωτοβουλίας, της δημιουργίας, του πολιτισμού, των κοινωνικών και εθνικών αγώνων. Για όλους αυτούς, η διακήρυξη της 3ης Σεπτεμβρη παραμένει ζωντανή, πηγή έμπνευσης και οραμάτων για ένα καλύτερο μέλλον.

Δυστυχώς για το ΠΑΣΟΚ δεν υπάρχει δυνατότητα ούτε για ανάκαμψη, ούτε για ανασυγκρότηση, ούτε αναγέννηση, ούτε επανίδρυση.

Ένας πολιτικός φορέας που χάνει στην πράξη το όραμά του, την ιδεολογία του, τους στρατηγικούς του στόχους, μετατρέπεται σε μηχανισμό, που σημαίνει σε τελευταία ανάλυση ότι ο μόνος εναπομείνας στόχος είναι η κατάκτηση και νομή της εξουσίας ως α υ τ ο σ κ ο π ό ς. Που κι αυτό με τη σειρά του σημαίνει ότι πάλι ο προδομένος ελληνικός λαός (οι νέοι μη προνομιούχοι) θα σηκώσει το σταυρό του μαρτυρίου, πληρώνοντας τα ανομήματα μια ανάξιας και αφερέγγυας ηγεσίας

κι ενός ΠΑΣΟΚ που δεν είναι πια ΠΑΣΟΚ, αλλά ANTI - ΠΑΣΟΚ.

Αν σήμερα λοιπόν αναζητούμε έναν πολιτικό φορέα που να εκφράζει και να παλεύει με συνέπεια για τις αρχές και αξίες της 3ης Σεπτεμβρη, αυτές σίγουρα δεν βρίσκονται πια στο ΠΑΣΟΚ. Οι αυταπάτες για όσους πίστεψαν στο όραμα έχουν ημερομηνία λήξης και τα άλλοθι για τους καιροσκοπούς τελείωσαν! Φτάνει πια η απάτη και ο εμπαιγμός. Με φθαρμένα υλικά δεν φυλάχνεις καμία ανασυγκρότηση! Η κεντροαριστοτέρα χρειάζεται μια νέα αρχή με **άφθαρτα υλικά**, για να έχει προοπτική επιτυχίας.

* Παραιτήθηκε το 1977, διαπιστώνοντας ήδη τότε απόκλιση των διακηρυγμένων αρχών από την πολιτική πρακτική του Κινήματος (αριστερή φρασολογία, δεξιά πολιτική πρακτική).

** Η όλη διεργασία για την τελική μορφή της διακήρυξης ξεκινάει από την εξαγγελία της πρώτης διακήρυξης του ΠΑΚ τον Φεβρουάριο του 1968 από τον Α. Παπανδρέου, για να καταλήξει, μετά από πολύχρονες επεξεργασίες, ως τελικό κείμενο. Όποιος ενδιαφέρεται να μάθει λεπτομέρειες, αν ανατρέξει στο βιβλίο του Δαμιανού Βασιλειάδη, *Ο μύθος του Ανδρέα ή οι θεωρητικές βάσεις της Ένωσης Κέντρου, του ΠΑΚ και του ΠΑΣΟΚ και η πρακτική τους κατάληξη*, εκδ. «Εναλλακτικές Εκδόσεις», Αθήνα 2007.

Θεσσαλονίκη: Ραντεβού για μια φοιτητική παρέμβαση

Νέοι και νέες που δραστηριοποιούνται στο χώρο του Άρδην, απειασμένοι από το τέλμα και την αθλιότητα που επικρατεί στους λουφαγμένους φοιτητικούς κύκλους, συζητούν τον τελευταίο καιρό την προοπτική μιας παρέμβασης στα πανεπιστήμια. Μιας παρέμβασης που θα θέτει όλη εκείνα τα κεντρικά ζητήματα που αποσιωπούνται σήμερα από τον θνήσκοντα φοιτητικό συνδικαλισμό:

A) Το ζήτημα της φυγής των πτυχιούχων στο εξωτερικό, και ιδιαίτερα στη Γερμανία. Ζήτημα το οποίο δεν είναι θεωρητικό, αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη μια απίστευτη προπαγανδιστική εκστρατεία, που σπρώχνει τους φοιτητές και τους πτυχιούχους να εγκαταλείψουν τη χώρα, μέσα από συνέδρια εύρεσης εργασίας στο εξωτερικό, διήμερα «ευκαιριών καριέρας» κ.ο.κ. Κανείς, ή σχεδόν κανείς, δεν θίγει την δραστηριότητα αυτών των νέων δουλεμποράδων μέσα στο πανεπιστήμιο και το ότι προετοιμάζουν τη νεολαία αυτής της χώρας, ώστε να καταλήξουν πειθήνιοι εργαζόμενοι-μέτοικοι στις μεγαλουπόλεις της Δύσης.

B) Τον αγώνα για μια νέα, πραγματικά δημόσια παιδεία. Έχουμε βαρεθεί όλα αυτά τα χρόνια να αντιμετωπίζουμε το δίλημμα μεταξύ της πιο χυδαίας νεοφιλελεύθερης εκποίησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της σήψης και της παρακμής που αντιπροσωπεύει το παλιό, παραπαίον μοντέλο. Πολλοί σκίζουν τα ρούχα τους για την «υπεράσπιση» του πανεπιστημίου, μόλο που στην πραγματικότητα ελάχιστα πράγματα υπάρχουν για να είναι κανείς περήφανος και να τα υπερασπιστεί. Γι' αυτό και πρέπει να προχωρήσουμε στην επίθεση διεκδικώντας ένα άλλο, πραγματικά δημόσιο πανεπιστήμιο. Κι αυτό, στους καιρούς μας, σημαίνει ένα πανεπιστήμιο που θα προσεγγίζει τη γνώση ως ένα δημόσιο, κοινωνικό αγαθό και θα προσφέρει ενεργά στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας μας.

Γ) Την αμφισβήτηση της εγωκρατίας των προηγούμενων γενεών. Που στηρίζονταν στην καλοπέραση και την αφθονία και προώθησαν ένα πρότυπο αυτιστικού νέου, που γράφει στα παλιά του τα παπούτσια τη χώρα και τον τόπο του και ενδιαφέρεται μόνο για την προσωπική του καλοπέραση. Αυτό το μοντέλο έχει πεθάνει, μαζί με την υπόλοιπη παρασιτική φούσκα της χώρας. Τώρα, είναι σαφές, ότι αν επιθυμούμε να έχουμε προοπτικές για μια καλύτερη ζωή θα πρέπει να αγωνιστούμε μαζί με την υπόλοιπη κοινωνία για την ανατροπή της νέας υποδούλωσής μας, ενάντια στη λεηλασία του τόπου μας. Γι' αυτό και η σύνδεση του φοιτητικού κόσμου με τις εστίες αντίστασης που υπάρχουν ή που δημιουργούνται μέσα στην κοινωνία, είναι αποφασιστικής σημασίας ζήτημα. Να σπάσουμε την απομόνωση, να κυνηγήσουμε την αδιαφορία, να ξανακάνουμε πολίτες αυτούς που σήμερα προορίζονται να ζήσουν ως υπήκοοι, δούλοι, ζητιάνοι και πτωχευμένοι καταναλωτές.

Πάνω σε αυτή τη βάση, θα βρεθούμε την Πέμπτη, 12 Σεπτέμβρη, στο στέκι της Κίνησης στην Θεσσαλονίκη, στις 7μ.μ., ώστε να συζητήσουμε τις προοπτικές μιας φοιτητικής παρέμβασης.

Ο κομβικός Σεπτέμβρης

Υπουργείο Παιδείας και συνδικαλιστικό κίνημα

Του Τάσου Χατζπαναστασίου
φιλόλογος στο ΕΠΑΛ Ναυπλίου

«Υπάρχουν άραγε εδώ που συντελείται το πέρασμα του αγέρα, της βροχής και της φθοράς;» (Γιώργος Σεφέρης, ο βασιλιάς της Ασίνης)

Αν κάτι χαρακτηρίζει τη φειντή σχολική χρονιά, είναι η **απόλυτη σύγχυση**. Σύγχυση που προκαλείται από τις απανωτές πρωτοβουλίες, νομοθετικές και διοικητικές, του υπουργείου Παιδείας, που λειτουργώντας προφανώς κάτω από την ασφυκτική πίεση των χρονοδιαγραμμάτων των δανειστών, έχει βαλθεί να προχωρήσει σε μία ριζική αναδιοργάνωση του συνόλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, χωρίς όμως να διαθέτει ούτε τον απαραίτητο μηχανισμό, ούτε τον αναγκαίο χρόνο, αλλά, καταπώς φαίνεται, ούτε καν τη στοιχειώδη ικανότητα για κάτι τέτοιο!

Πιο συγκεκριμένα, η κυβέρνηση επιχειρεί, στο πλαίσιο του περιορισμού του Δημοσίου συνολικά,

- να περικόψει θέσεις καθηγητών και να κλείσει σχολεία
- να επιβάλει, για μία ακόμη φορά μετά την αποτυχημένη απόπειρα Αρσένη, τον περιορισμό της γενικής παιδείας προς όφελος της κατάρτισης
- να απαλλαγεί από διάφορες ειδικότητες εκπαιδευτικών που διορίστηκαν τις τελευταίες δεκαετίες
- να εκχωρήσει τμήμα της πίτας της επαγγελματικής εκπαίδευσης στους ιδιώτες, και τέλος,
- να περιορίσει τον ρόλο των αιρετών και του συνδικαλισμού γενικότερα, κάνοντας το πλαίσιο ολοένα πιο αυταρχικό.

Έτσι, επιχειρεί να καταστήσει πιο αυστηρούς τους όρους προαγωγής στις διάφορες τάξεις του γενικού λυκείου, ενώ ταυτόχρονα περιορίζει δραστικά τα μαθήματα γενικής παιδείας, με πιο χαρακτηριστικό τον περιορισμό του μαθήματος της **ιστορίας**, σε μία ώρα και μόνο στην Α' τάξη, στα επαγγελματικά λύκεια. Παράλληλα, ιδρύει τις Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης στη θέση των ΕΠΑΣ, χωρίς μαθήματα γενικής παιδείας, στις οποίες θα μπορούν να εγγραφούν οι απόφοιτοι των γυμνασίων.

Το αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι, λίγες μέρες πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς, δεν είναι ακόμη γνωστό με ποιο καθεστώς θα λειτουργήσει η πρώτη τάξη στα γυμνάσια, τα γενικά λύκεια και τα ΕΠΑΛ - ενώ με μία υπογραφή καταργήθηκαν οι ΕΠΑΣ - με ποιο ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα, με τι βιβλία, με ποιους καθηγητές και ποιους μαθητές! Οι **αποσπάσεις** από νομό σε νομό δεν έχουν αποφασιστεί ακόμη και χιλιάδες εκπαιδευτικοί είναι στην κυριολεξία με τις βαλίτσες τους σε ξενοδοχεία και... κάμπινγκ, περιμένοντας να μάθουν σε ποιο μέρος της Ελλάδας θα εργαστούν φέτος. Παράλληλα, χιλιάδες μαθητές περιμένουν να δουν σε τι είδους σχολείο ή σχολή θα ακολουθήσουν την επαγγελματική ειδικότητα που επιθυμούν, την ίδια στιγμή

Σε ό,π αφορά τους καθηγητές, όλη αυτή η κατάσταση έχει οδηγήσει σε πολυδιάσπαση

που αναμένεται με βεβαιότητα πως τις επόμενες μέρες θα ανακοινωθεί πως «πλεονάζουν» χιλιάδες καθηγητές, στο πλαίσιο της επικοινωνιακής πολιτικής του υπουργείου.

Σε ό,π αφορά τους καθηγητές, όλη αυτή η κατάσταση έχει οδηγήσει σε πολυδιάσπαση καθώς δεν θίγονται το ίδιο όλες οι ειδικότητες και όλοι οι καθηγητές από τα κυβερνητικά μέτρα. Έτσι, ένα κομμάτι επιλέγει τη σιωπή και την αδράνεια είτε επειδή θεωρεί πως έχει εξασφαλίσει τουλάχιστον ένα μίνιμουμ εργασιακής και μισθολογικής ασφάλειας, είτε επειδή βλέπει πως δεν υπάρχει κάποια πειστική εναλλακτική λύση. Πιο σοβαρό παράγοντα, ωστόσο, αποτελεί το ότι η ελληνική κοινωνία συνολικά έχει χάσει το συλλογικό αγωνιστικό ήθος που χαρακτήριζε παλιότερες εποχές. Άλλο κομμάτι των εκπαιδευτικών, συνήθως το πιο αξιόλογο, θέλει να ανηδράσει και προσέρχεται σε ορισμένα μαζικές συνελεύσεις. Στις συνελεύσεις των ... προθύμων φαίνεται πως υπερψηφίζεται πανελλαδικά η πρόταση των ΣΥΝΕΚ (ΣΥΡΙΖΑ) και των Παρεμβάσεων (εξωκοινοβουλευτική αριστερά) για **απεργία διαρκείας**, μαζί με άλλους κλάδους, όχι όμως χωρίς έντονο σκεπτικισμό και πολλές αμφιβολίες για την επιτυχία του εγχειρήματος. ΔΑΚΕ, ΠΑΣΚ και ΠΑΜΕ δεν φαίνεται πως προκρίνουν την απεργία διαρκείας πιθανότατα με το σκεπτικό πως οι «αγώνες» αυτό το διάστημα εντάσσονται σε μία γενικότερη στρατηγική του ΣΥΡΙΖΑ, που επενδύει

τελευταία σε μία «κοινωνική έκρηξη», αλλά και γιατί η βάση τους δεν έχει επιθυμεί τους πρωιμούς. Σ' αυτό το τελευταίο στηρίζεται και η βεβαιότητα του υπουργείου πως δεν θα υπάρξουν προβλήματα στην έναρξη της σχολικής χρονιάς. Τα μηνύματα που παίρνει από τη φιλική του ΔΑΚΕ, αλλά και το έμπειρο ΠΑΜΕ είναι πως δύσκολα θα επιτευχθεί μαζική συμμετοχή σε οποιαδήποτε κινητοποίηση.

Το αδιέξοδο που χαρακτηρίζει την πολιτική κατάσταση στη χώρα αναπόδραστα επηρεάζει και την κατάσταση των συνδικάτων, πόσο μάλλον το μεγαλύτερο και έντονα πολιτικοποιημένο συνδικάτο του δημόσιου τομέα, την ΟΛΜΕ. Χωρίς μία πειστική εναλλακτική λύση για τη διακυβέρνηση του τόπου, αυτό το αδιέξοδο είναι προφανές ότι ευνοεί την επιβολή των κυβερνητικών μέτρων, καθώς οι αναδράσεις δεν είναι ούτε έντονες ούτε μαζικές.

Θα μπορούσε επομένως να πει κανείς πως η αντιστροφή του κλίματος μπορεί να υπάρξει μόνο εφόσον από τη μεριά της αντιπολίτευσης υπάρξει επιτέλους ένα **συνεκτικό, πειστικό και ρεαλιστικό πρόγραμμα διεξόδου**. Ωστόσο, είναι και ευθύνη των ίδιων των πολιτών, των εργαζομένων, κάθε κοινωνικής ομάδας, η διατύπωση μιας εναλλακτικής πρότασης που, επιτέλους, θα λαμβάνει υπόψη το σύνολο της κοινωνίας, το «καλό του λαού και του τόπου». Προϋπόθεση επομένως για να υπάρξει μία νικηφόρα λαϊκή κινητοποίηση, αναγκαστικά μη κλαδική και άρα περιορισμένη και ατελέσφορη, είναι η συμπίεση πολλών κλάδων και κοινωνικών ομάδων, με κοινό στόχο την απελευθέρωση της χώρας. Διατηρώ μεγάλες επιφυλάξεις εάν οι καθηγητές μπορέσουν να αποτελέσουν την εμπροσθοφυλακή αυτής της παλλαϊκής κινητοποίησης. Επειδή, ωστόσο, κανείς δεν μπορεί να κάνει σήμερα ασφαλείς προβλέψεις, πιθανόν το επόμενο διάστημα να μας επιφυλάξει απρόσμενες εξελίξεις. Ειδικά εάν οι καθηγητές αξιοποιήσουν το συγκριτικό τους πλεονέκτημα, που είναι το μορφωτικό επίπεδο, η έντονη πολιτικοποίηση και ο ακόμα (sic) μεγάλος αριθμός τους.

Λίγες μέρες πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς, δεν είναι ακόμη γνωστό το πως θα λειτουργήσει η πρώτη τάξη στα Γυμνάσια

Στο 31,5% η ανεργία το 2014!

Την πλήρη αποτυχία των μνημονιακών πολιτικών στην αντιμετώπιση της κρίσης επισημαίνει το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του για την ελληνική οικονομία και την απασχόληση, επιβεβαιώνεται με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο η αποτυχία των μνημονιακών πολιτικών.

Σύμφωνα με την έκθεση, οι ασκούμενες πολιτικές την περίοδο 2010-2013 οδήγησαν την ελληνική οικονομία και το βιοτικό επίπεδο της πληθονότητας των πολιτών στο μακρινό παρελθόν.

Η ανεργία επέστρεψε στα επίπεδα του 1961, ενώ οι εκτιμήσεις του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ για το τέλος του 2013 και το 2014 είναι δυσοίωτες. Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι η ανεργία θα αυξηθεί και έως το τέλος του 2013 θα αγγίξει το 29%-30%, ενώ τον επόμενο χρόνο θα φτάσει στο ποσοστό του 31,5%.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι οι μισθωτοί, την τελευταία τριετία, από μειώσεις των αποδοχών τους και από τις φορολογικές επιβαρύνσεις έχασαν 37 δισ. ευρώ, συμβάλλοντας στη μείωση της εγχώριας ζήτησης κατά 31,3%, επιστρέφοντας στο επίπεδο του έτους 1994 (19 χρόνια πριν), ενώ η αγοραστική δύναμη των αποδοχών τους την ίδια περίοδο 2010-2013 μειώθηκε 37,2%, επιστρέφοντας στα επίπεδα του 2000.

Οι κοινωνικές δαπάνες (συντάξεις, δαπάνες υγείας και προνοιακές μεταβιβάσεις) μειώθηκαν από 23,9% του ΑΕΠ (55,2 δισ. ευρώ) το 2009 σε 22% του ΑΕΠ (40,3 δισ. ευρώ) το 2013, σημειώνοντας μείωση της τάξης του 26,99%, ανάλογη με τη μείωση του ΑΕΠ την περίοδο 2009-2013.

Η πρόταση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ για την ανάσχεση της ύφεσης και την έξοδο από την κρίση εστιάζει στην αύξηση του κατώτατου μισθού και τεκμηριώνεται με μετρήσιμα μεγέθη. Η αύξηση του κατώτατου μισθού από τα 586 ευρώ στα 751 ευρώ (κατάργηση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Φεβρουαρίου 2012) θα συμβάλει κατά τον πρώτο χρόνο σε αύξηση της εγχώριας ζήτησης κατά 0,75%, του ΑΕΠ κατά 0,5% και της απασχόλησης κατά 7.000 νέες θέσεις εργασίας.

Η ανάσχεση της ύφεσης τον πρώτο χρόνο, διά μέσου της αύξησης του κατώτατου μισθού, ενισχυόμενη από την αναδιάρθρωση του χρέους (δραστηκή, γιατί η ήπια αναδιάρθρωση παρατείνει την ύφεση και απομακρύνει τις προοπτικές ανάπτυξης), τη ρευστότητα της οικονομίας, την ουσιαστική και αποτελεσματική καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής και την επενδυτική (δημόσια - ιδιωτική) δραστηριότητα, θα συμβάλει επιπρόσθετα σε αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,7% τον χρόνο και σε αύξηση της απασχόλησης κατά 25.000 νέες θέσεις εργασίας.

Η πορεία ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας (3%-4% τον χρόνο) σε ορίζοντα μιας πενταετίας θα θέσει σε χρήση και το παραγωγικό δυναμικό που σήμερα αργεί και ανέρχεται στο 15% του ΑΕΠ περίπου και θα συμβάλει στην αύξηση της απασχόλησης κατά 7%-10%, δηλαδή κατά 250.000 άτομα.

Ακόμη και αυτά να γίνουν όμως, σύμφωνα με την έκθεση, θα απαιτηθεί μία εικοσαετία για τη δημιουργία περίπου 1 εκατ. θέσεων εργασίας, που χάθηκαν τα προηγούμενα χρόνια.

Για την αμμοχωστοποίηση

Με τις προτάσεις Αναστασιάδη νομιμοποιείται το ψευδοκράτος και η εισβολή-κατοχή

Του **Αλέκου Μιχαηλίδη**

Η συζήτηση για το Κυπριακό είχε μπει στο ψυγείο τους τελευταίους μήνες, λόγω της επιβολής του μνημονίου, του κουρέματος των καταθέσεων και όλων εκείνων που συνέβησαν με το Γιούρογκρουπ από το Μάρτη μέχρι και το καλοκαίρι. Τώρα, και λίγο πριν την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων ανάμεσα στις δύο πλευρές -που μάλλον ξεκινούν τον Οκτώβρη- η Κύπρος επανήλθε ξανά στον αστερισμό του εθνικού ζητήματος, από πολύ δυσχερέστερη θέση είναι η αλήθεια.

Η κυβέρνηση Αναστασιάδη, συνεχίζοντας την αποδεδειγμένα αποτυχημένη και αυτοκτονική πολιτική Χριστόφια, επιχειρήσει για άλλη μια φορά να εκβιάσει την καλή θέληση της τουρκικής πλευράς. Έτσι, κατέθεσε ορισμένες προτάσεις που αφορούν κυρίως την περιοχή της Αμμοχώστου: Να ανοίξει το λιμάνι της πόλης και να επιστρέψουν οι κάτοικοι των Βαροσίων, υπό την εποπτεία του ΟΗΕ. Θέτοντας αυτούς ως όρους, ο Αναστασιάδης διαμνύει ότι αποδέχεται σε αντάλλαγμα να ανοίξει το δρόμο στο ελεύθερο εμπόριο από τα κατεχόμενα και να αναγνωρίσει τη λειτουργία του αεροδρομίου της Τύμπου.

Ξεκινάει έτσι μια διαδικασία όπου το κυπριακό ζήτημα κονιορτοποιείται σε επιμέρους ανταλλάγματα και έτσι αίρεται στην πράξη οποιαδήποτε διάσταση εισβολής και κατοχής. Είναι σαν να έχει αναποδογυρίσει η διαδικασία επιβολής ενός νέου σχεδίου Ανάν, να υλοποιούνται διαδοχικά και εν είδει «προϋποθέσεων» οι όροι του και, στο τέλος, αφού οι μερίμνες του θα έχουν ήδη γίνει πραγματικότητα, να έρθει μια γενική σύμβαση και να τις επικυρώσει.

Με αυτό τον τρόπο ο Αναστασιάδης συμπεραίνει σ' ένα έξυπνο αγγλοσαξονικό σχέδιο περικύκλωσης του κυπριακού ελληνισμού, το οποίο ακολουθεί αυτό που όλοι γνωρίσαμε ως «μέθοδο βρασμού του βατράχου»: Αντί να τον πετάξεις στο βραστό νερό, όπου θα καεί και θα πηδήξει αμέσως έξω, τον βάζεις στην κατσαρόλα και αυξάνεις σταδιακά τη θερμοκρασία, οπότε ο βάτραχος καταλήγει βραστός δίχως να το καταλάβει. Το ίδιο κάνουν, οι νέοι αποικιοκράτες, με τους Έλληνες της Κύπρου. Το ΟΧΙ στο σχέδιο Ανάν απέδειξε ότι δεν είναι δυνατόν να επιβληθεί ένα σχέδιο μονομιάς, γι' αυτό το προωθούν κομμάτι-κομμάτι, υπόγεια, και με διάφορες προφάσεις.

Τόσο οι Αμερικάνοι, όσο και οι κυβερνήσεις Σαμαρά-Αναστασιάδη, πιστεύουν ότι οι Τούρκοι θα συναινέσουν σε αυτές τις πα-

Ξεκινάει έτσι μια διαδικασία όπου το κυπριακό ζήτημα κονιορτοποιείται σε επιμέρους ανταλλάγματα και έτσι αίρεται στην πράξη οποιαδήποτε διάσταση εισβολής και κατοχής.

ραχωρήσεις. Μέχρι τώρα, όμως, έχει φανερό το αντίθετο. Η άλλη πλευρά, κάνει τη δύσκολη κάθε φορά που κατατίθενται τέτοιες προτάσεις, ενώ την επομένη τις λαμβάνει υπόψη ως αφετηρία και διεκδικεί ακόμα περισσότερα. Έτσι η ελληνική πλευρά διολισθαίνει διαρκώς σε ολοένα και πιο υποχωρητικές θέσεις.

Κάπως έτσι, έχουμε απειλούμεθα από το φάσμα της αμμοχωστοποίησης του Κυπριακού. Και είμαστε αναγκασμένοι να αντιμετωπίσουμε διάφορες εθελόδουλες φωνές κυβερνητικών παπαγάλων, που προσπαθούν να μας πείσουν ότι η παραπαίουσα κυπριακή οικονομία θα ανθίσει μέσα από το άνοιγμα του λιμανιού της Αμμοχώστου. Είναι οι ίδιοι που, πριν την οικονομική κρίση, διαβεβαίωναν ότι ο δυναμισμός της κυπριακής

οικονομίας θα καταπιεί τα κατεχόμενα, στην περίπτωση της «επανένωσης». Τώρα, υποστηρίζουν το αντίθετο -ότι η χρεοκοπημένη Κύπρος έχει ανάγκη τα κατεχόμενα για να επιβιώσει. Εκεί φτάσαμε.

Έτσι, είναι ζήτημα ζωής και θανάτου να γίνει ορατή η θανάσιμη επικινδυνότητα της αμμοχωστοποίησης του Κυπριακού. Ούτως ή άλλως, αν προχωρήσουν οι προτάσεις Αναστασιάδη, θα μπει αναμφίβολα ταφόπλακα στις διεκδικήσεις των υπόλοιπων προσφύγων: Διότι είναι προφανές ότι, μετά από μια τέτοια συνδιαλλαγή και συμφωνία, η Μόρφου, η Κερύνεια, η Καρπασία και η κατεχόμενη Λευκωσία θα αποτελούν πλέον αναγνωρισμένα κομμάτια του ψευδοκράτους, αφού η κατοχή θα έχει εξορκιστεί μέσα από την ανταλλαγή της Αμμοχώστου.

Οι προτάσεις του Αναστασιάδη εγκαινιάζουν τη νέα, ύστατη μάχη, που πρέπει να δοθεί για τη διάσωση των Ελλήνων της Κύπρου. Ειδάλλως, το καθεστώς no man's land του Βαρωσίου αποτελεί ένα πρόπλασμα για το μελλοντικό καθεστώς όλου του νησιού. Και μάλιστα στην καλύτερη περίπτωση, καθώς οι νεοθωμανοί μας επιφυλάσσουν άλλα, ακόμα πιο σοβινιστικά σχέδια.

Ο Αναστασιάδης συμπράττει σ' ένα έξυπνο αγγλοσαξονικό σχέδιο περικύκλωσης του κυπριακού ελληνισμού

ΣΥΡΙΑ: ΤΑ ΤΥΜΠΑΝΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ο Ομπάμα δοκιμάζει το νερό

Πληθαίνουν οι ενδείξεις ότι οι Αμερικάνοι σκέφτονται πολύ σοβαρά αυτό που

Του Μ.Κ. Μπατρακουμά*

Για πρώτη φορά στη διάρκεια των δύο ετών της συριακής σύγκρουσης, οι ΗΠΑ αναφέρθηκαν στην ιερή αγγελάδα της «χερσαίας επέμβασης». Ο υπουργός Εξωτερικών Τζον Κέρι ομολόγησε ότι το αμερικάνικο κογκρέσο θα πρέπει να εγκρίνει τη χρήση των αμερικανικών χερσαίων στρατευμάτων, παρ' όλο που η κυβέρνηση Ομπάμα μπορεί να μην προτίθεται να προσφύγει σε μια τέτοια κίνηση.

Πρόκειται για ένα σημαντικό καμπή στο ταχέως αναπτυσσόμενο σενάριο της αμερικανικής στρατιωτικής επέμβασης στη Συρία. Τη σχετική αναφορά έκανε με ιδιαίτερη οξύτητα σε μια ακρόαση του κογκρέσου ο Κέρι, την Τρίτη 3 Σεπτεμβρίου, με τον υπουργό Άρμυ Τσακ Χέιγκελ και τον στρατηγό Μάρτιν Ντέμποσεϊ, διοικητή του αμερικανικού ΓΕΕΘΑ, να κάθονται δίπλα του.

Η προσεκτική χρήση των λέξε-

ων από τον Κέρι καταδεικνύει ότι η ανάπτυξη χερσαίων στρατευμάτων στη Συρία λαμβάνεται πολύ σοβαρά υπόψη από τον Λευκό Οίκο: «Δεν θέλω να αποκλείσω από το τραπέζι μια επιλογή που μπορεί να υιοθετήσει ή όχι ο πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών προκειμένου να διαφυλάξει τη χώρα μας», είπε ο Κέρι.

Έπειτα συνέχισε, για να προσθέσει ότι ο πρόεδρος Ομπάμα μπορεί να εξασκήσει μια τέτοια επιλογή του να αναπτύξει χερσαία στρατεύματα στη Συρία, αν υπάρχει μια ενδεχόμενη απειλή να πέσουν στα χέρια εξτρεμιστών χημικά όπλα. Όπως το έθεσε,

«Στην περίπτωση που η Συρία καταρρεύσει, για παράδειγμα, ή στην περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος να πέσουν στα χέρια της (θυγατρικής της Αλ Κάιντα) Αλ-Νούσρα χημικά όπλα, ή σε οποιονδήποτε άλλον, είναι σαφώς προς το συμφέρον των συμμάχων και όλων μας – των Βρετανών, των Γάλλων και των υπολοίπων – να μην επιτρέψουμε να καταλήξουν αυτά τα όπλα μαζικής καταστροφής στα χέρια χειρότερων στοιχείων».

Παρά το γεγονός ότι η ανάληψη στρατιωτικής δράσης εναντίον της Συρίας διατηρεί πενιχρή υποστήριξη μεταξύ της αμερικανικής κοινής

Ο υπ. εξ. Τζ. Κέρι ομολόγησε ότι το αμερικάνικο κογκρέσο πρέπει να εγκρίνει τη χρήση χερσαίων στρατευμάτων, παρ' όλο που η κυβέρνηση Ομπάμα μπορεί να μην προτίθεται να προσφύγει σε μια τέτοια κίνηση.

γνώμης, και παρά τις μικρές εστίες αντίστασης στο καπιτώλιο, είναι μάλλον δεδομένο ότι το κογκρέσο θα υποστηρίξει τη στρατιωτική δράση των ΗΠΑ εναντίον της Συρίας.

Δύο κορυφαίοι Ρεπουμπλικάνοι, ο εκπρόσωπος Τύπου Τζον Μπόρνερ και ο γέγνης της πλειοψηφίας Έρικ Κάντορ έχουν ήδη εκφράσει την υποστήριξή τους στην απόφαση του Ομπάμα να χτυπήσει τη Συρία. Ο Μπόρνερ δήλωσε στους ρε-

πόρτερ:

«Μόνον οι ΗΠΑ έχουν τη δυνατότητα και τις δυνάμεις να σταματήσουν τον Άσαντ και να προειδοποιήσουν άλλους ανά τον πλανήτη ότι αυτού του τύπου η συμπεριφορά δεν πρόκειται να γίνει ανεκτή. Πιστεύω ότι οι συνάδελφοί μου θα υποστηρίξουν αυτήν την έκκληση για δράση».

Υπήρχαν διαρροές από την προηγούμενη εβδομάδα ότι το μυα-

λό του Ομπάμα δουλεύει σατανικά, και ότι ήδη σκεφτόταν το αδιανόητο* δηλαδή την αποστολή χερσαίων αμερικανικών στρατευμάτων σ' έναν ακόμα πόλεμο στη Μέση Ανατολή. Έτσι, η πρόταση της κυβέρνησής του προς το αμερικανικό κογκρέσο φέρει τον τίτλο Αδειοδότηση για τη Χρήση Στρατιωτικής Δύναμης, και επιτρέπει στον πρόεδρο να χρησιμοποιήσει τις ένοπλες δυνάμεις «όπως θεωρεί αναγκαίο»

Συρία: Τι θα μπορούσαμε να κάνουμε

Η Ελλάδα προτιμάει να σέρνεται πίσω από τις αυτοκτονικές επιδρομές της Δύσης αντί να κάνει αυτόνομη πολιτική

Του Σωτήρη Ρούσσου

Αναπληρωτή καθ. Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Μετά την επισπεύδουσα και χωρίς σύνεση δήλωση της κυβέρνησης για συμμετοχή στην αμερικανική επίθεση κατά του ασαντικού καθεστώτος, πολλοί έθεσαν το ερώτημα ποια θα ήταν η ορθή πολιτική: να μείνουμε έξω από αυτήν την περιπέτεια χάνοντας κάθε πρωτοβουλία έναντι της γείτονος ή να σπεύσουμε να δηλώσουμε προθυμία στα κελεύσματα της υπερδύναμης αναμένοντας να κερδίσουμε από τα αποφάγια (leftovers) της ερντογανικής στρατηγικής;

Θα επιχειρήσουμε να δούμε ποια θα ήταν η ορθότερη από πλευράς εθνικού συμφέροντος πολιτική, με συγκεκριμένα βήματα και πρακτικές προτάσεις.

Πρώτα έπρεπε να τεθούν οι στόχοι της

ελληνικής πολιτικής. Ο στόχος δεν θα ήταν βέβαια ο τερματισμός της σύγκρουσης. Κάτι τέτοιο θα ήταν μαξιμαλιστικό και τελικά ατελέσφορο. Οι στόχοι θα ήταν τέσσερις. Πρώτον, η ανάδειξη της χώρας ως μεσολαβητικού διαύλου σε περιφερειακό επίπεδο, δεύτερον, η αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης και του προσφυγικού ρεύματος, τρίτον, η ανάδειξη της ανάγκης προστασίας και στήριξης των χριστιανικών πληθυσμών στη Συρία και γενικότερα στη Μέση Ανατολή, και τέταρτον, η αποσόβηση γεωπολιτικών εξελίξεων που θα έβαζαν σε κίνδυνο τη θέση της Κύπρου και θα έθεταν εν αμφιβολία τις προοπτικές εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων της Ελλάδας και της Κύπρου. Ο σχεδιασμός της υλοποίησης των στόχων αυτών θα μπορούσε να ανατεθεί σε μια ειδική ομάδα (task force) από εκπροσώπους της πολιτικής ηγεσίας, διπλωμάτες και ειδικούς εξωτερικούς συνεργάτες. Η ομάδα αυτή θα προχωρούσε στην επιστημονική καταγραφή της κατάστασης και θα πρότεινε

επιμέρους κινήσεις.

Δεύτερον, θα έπρεπε να πραγματοποιηθούν επισκέψεις της ηγεσίας του υπουργείου Εξωτερικών, του υπουργού ή των υφυπουργών, σε όλες τις χώρες που εμπλέκονται στη συριακή κρίση έμμεσα ή άμεσα. Οι επισκέψεις αυτές δεν θα απέκλειαν κανέναν, θα περιελάμβαναν δηλαδή τη Βηρυτό, το Αμμάν, το Τελ Αβίβ, την Ντόχα, τη Ριάντ, την Άγκυρα και την Τεχεράνη. Σημαντικοί ειδικοί απεσταλμένοι (π.χ. πρώην υπουργοί με προηγούμενη εμπειρία στην περιοχή) θα μπορούσαν να έχουν επαφές με το συριακό καθεστώς. Επίσης, ειδικοί απεσταλμένοι θα αναλάμβαναν εκτεταμένες επαφές με πλευρές της συριακής αντιπολίτευσης και θα εγκαθιστούσαν σταθερές σχέσεις επικοινωνίας. Βέβαια οι επαφές σε υπουργικό επίπεδο θα έπρεπε να γίνουν και με τις ΗΠΑ και Ρωσία. Οι επισκέψεις θα καθιστούσαν τη χώρα προνομιακό συνομιλητή και διάυλο προς την Ε.Ε., ιδιαίτερα μάλιστα αν σκεφτεί κανείς τη δυνατότητα της Ελλάδας να έχει

καλές σχέσεις εμπιστοσύνης με όλα τα μέρη της σύγκρουσης.

Τρίτον, η Αθήνα θα μπορούσε να συγκαλέσει μια συνάντηση (όχι σύνοδο) όλων των ορθόδοξων προκαθημένων στη Μέση Ανατολή για να συζητηθεί το ζήτημα των συνεπειών των αραβικών εξεγέρσεων στη Μέση Ανατολή στη ζωή και την ίδια την ύπαρξη των χριστιανικών κοινοτήτων. Η σύσκεψη αυτή θα μπορούσε να μετεξελιχθεί σε ένα παρατηρητήριο για τις χριστιανικές κοινότητες στην περιοχή, σε συνεργασία με τον ΟΗΕ και την Ε.Ε.

Τέταρτον, αφού θα είχε περατωθεί ο κύκλος των διαβουλεύσεων και των επαφών με όλες τις πλευρές, η Ελλάδα θα έπρεπε να ζητήσει την έκτακτη σύγκληση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της Ε.Ε. με θέμα τη συριακή κρίση. Η Ελλάδα θα μπορούσε εκεί να καταθέσει δύο βασικές προτάσεις. Πρώτον, τη δημιουργία ενός ενιαίου κώδικα συμπεριφοράς (code of conduct) απέναντι στη συριακή κρίση και τη

του συριακού Ρουβίκωνα

μέχρι χθες ήταν αδιανόητο: Μια χερσαία επέμβαση στη Συρία

» και απαραίτητο... προκειμένου να:

(1) αποτρέψει ή να αποθαρρύνει τη χρήση ή τη διάδοση (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς τρομοκρατικών ομάδων ή άλλων κρατικών ή μη κρατικών παραγόντων) στο εσωτερικό, προς ή από τη Συρία, όπλων μαζικής καταστροφής, συμπεριλαμβανομένων των χημικών ή βιολογικών όπλων, ή μερών ή υλικών που χρησιμοποιούνται σε τέτοια όπλα, ή

(2) προστατέψει τις ΗΠΑ, τους συμμάχους και τους εταίρους τους ενάντια σε μια ενδεχόμενη απειλή που τίθεται από τέτοια όπλα. []

Σίγουρα, οι περιφερειακοί σύμμαχοι των ΗΠΑ –ειδικότερα η Σαουδική Αραβία, η Τουρκία και το Ισραήλ– αισθάνονταν τρομερά αποκαρδιωμένοι που ο Ομπάμα θα προσέφευγε στην «περιορισμένη δράση» που επανειλημμένα υποσχέθηκε ενάντια στο συριακό καθεστώς, μια κίνηση που όχι μόνο θα άφηνε ανέγγιχτη την τροπή του εμφυλίου πολέμου, αλλά θα αποτύχαινε να γείρει τη στρατιωτική ισορροπία προς όφελος των ανταρτών. Ο χειρότερος φόβος αυτών των συμμάχων ήταν ότι το συριακό καθεστώς θα επιβίωνε ενός μπαράζ πυραυλικών επιθέσεων και ο πρόεδ-

δρος Μπασάρ Αλ Άσαντ θα έβγαине νικητής, έχοντας επιβιώσει μιας αμερικανικής επίθεσης.

Ένα άλλο βασικό στοιχείο κριτικής εναντίον της «περιορισμένης δράσης» είναι ότι δεν θα επιλύσει τίποτα και οι ΗΠΑ θα εμφανιστούν ως μια αναποτελεσματική και αδέξια υπερδύναμη, πράγμα το οποίο θα περιόριζε σημαντικά τη δυνατότητά τους να επηρεάσουν τη μελλοντική πορεία του εμφυλίου πολέμου, ή να παίξουν αποφασιστικό ρόλο στα ζητήματα της Μέσης Ανα-

τολής. Έτσι, έχουν εκφραστεί επιφυλάξεις και φόβοι ότι το Ιράν μπορεί να γίνει ανεξέλεγκτο, εάν η θέση των ΗΠΑ αποδυναμωθεί σε αυτή την κρίσιμη καμπή.

Κυρίως, η εισήγηση του Πενταγώνου προς τον Λευκό Οίκο ήταν ότι υπάρχει υψηλό ρίσκο για τις ΗΠΑ να επέμβουν στη Συρία, έχοντας το ένα χέρι δεμένο πίσω στην πλάτη. Το στρατιωτικό δόγμα των ΗΠΑ ευνοεί συστηματικά τη μέγιστη χρήση της ισχύος προκειμένου να επιτευχθεί υπεροχή έναντι του

εχθρού.

Ένα μεγάλο εμπόδιο που έχει θέσει ο Ντέμπσεϊ είναι σε σχέση με το οικονομικό κόστος μιας ολοκληρωμένης στρατιωτικής επέμβασης. Είναι αυτονόητο ότι οι πλούσιοι πειραιάδες σύμμαχοι των ΗΠΑ στον Κόλπο, για τα καθεστώτα των οποίων στο κάτω κάτω της γραφής το ζήτημα είναι πάνω απ' όλα μια πάλη ζωής και θανάτου, θα προσφερ-

θούν να καλύψουν ένα μεγάλο μέρος της οικονομικής επιβάρυνσης. []

Ένα σύνολο παραγόντων έχουν ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς του Ομπάμα. Θεωρούνταν δεδομένο ότι ο Ομπάμα δεν θα διάβαινε τον Ρουβίκωνα αναπτύσσοντας χερσαία στρατεύματα στη Συρία υπό οποιαδήποτε περίπτωση. Ως και άνθρωποι με βαρύτητα λόγου, που επηρεάζουν την κοινή γνώμη, όπως ο γεροϋσιαστής Τζον Μακκίν, ανατρίχιασε ακόμα και στο άκουσμα της πρότασης περί «χερσαίας επέμβα-

σης».

Αλλά τα προσεκτικά σχόλια του Κέρι την Τρίτη, δείχνουν πέραν πάσης υποψίας ότι αυτό μπορεί να αλλάξει δραματικά. Θεωρητικά, ο Ομπάμα δεν μπορεί να αντιμετωπίσει την κριτική ότι είναι αδύναμος, ότι είναι αναποφάσιτος, ότι προτιμάει να κινεί τα νήματα από το παρασκήνιο και πάει λέγοντας. Μπορεί να μην ήταν αυτή η προεδρική κληρονομιά που ο Ομπάμα αναζητούσε μετά από δυο θητείες στην εξουσία, όταν ξεκινούσε από το Σικάγο για να αναλάβει τον Λευκό Οίκο. Και, όμως, αυτή επιβάλλεται από φίλους και συμμάχους –και την πίεση των περιστάσεων. Δεν μπορεί όμως να ξεφύγει από τις ευθύνες του. Είναι, δίχως αμφιβολία, σε τελευταία ανάλυση, δική του επιλογή, εάν και όποτε παρθεί, και ως τέτοια θα καταγραφεί στα βιβλία της ιστορίας.

*Ο πρέσβης ΜΚ Μπαντρακουμάρ υπηρέτησε ως διπλωμάτης για λογαριασμό της Ινδίας, πάνω από 29 χρόνια, σε θέσεις όπως εκείνη του πρέσβη στο Ουζμπεκιστάν (1995-1998) και στην Τουρκία (1998-2001).

» συγκρότηση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής στρατηγικής απέναντι στις αραβικές εξεγέρσεις. Στα πλαίσια αυτής της στρατηγικής θα έπρεπε να δημιουργηθεί θέση Ειδικού Απεσταλμένου με ειδική ομάδα, κατά τα πρότυπα της δημιουργίας του Ειδικού Απεσταλμένου για την Ειρηνευτική Διαδικασία στη Μέση Ανατολή τη δεκαετία του 1990. Δεύτερον, την έναρξη μιας σοβαρής συζήτησης για την αντιμετώπιση του προσφυγικού ζητήματος και την απάρχη μιας γενναίας αναθεώρησης του κανονισμού Δουβλίνο II για τον αναλογικό επιμερισμό του προσφυγικού σε όλα τα κράτη-μέλη.

Τα παραπάνω θα καθιστούσαν τη χώρα μας σημαντικό εποικοδομητικό παίκτη στην περιοχή, με ρόλο που θα εκπήγαζε από πολιτικές αρχών και σεβασμού του διεθνούς δικαίου και όχι από ηγεμονικές αξιώσεις όπως αυτές γειτόνων της Συρίας. Αυτή η θέση θα αναβάθμιζε την Ελλάδα, ιδιαίτερα μάλιστα τώρα που οι μετοχές της Τουρκίας

είναι σε σταθερή πτώση στο πολιτικό χρηματιστήριο της περιοχής και όχι μόνο. Τέλος, θα δημιουργούσε τις καλύτερες προϋποθέσεις για λύσεις σε κρίσιμα προβλήματα όπως αυτό της αναθεώρησης του Δουβλίνο II.

Και αν κάποιος θέσει το ζήτημα της έλλειψης κονδυλίων στη μνημονιακή διακυβέρνηση, υπάρχουν απαντήσεις. Μόνο οι

πόροι για τη μετακίνηση 4.500 δυνάμεων ασφαλείας στη ΔΕΘ για την καταστολή των κινητοποιήσεων και για ανάλογες μετακινήσεις χιλιάδων ανδρών ΜΑΤ για να προστατέψουν, λόγου χάριν, τις χρυσοθηρικές εταιρείες στη Χαλκιδική, θα αρκούσαν για την υλοποίηση μιας συγκροτημένης εξωτερικής πολιτικής απέναντι στη συριακή κρίση.

Αντί όλων αυτών, οι κυβερνήσεις Παπανδρέου και Σαμαρά αναλώθηκαν σε μια μονομανία επισκέψεων στο Ισραήλ, αφήνοντας όλους τους άλλους να αλωνίζουν στη Ανατολική Μεσόγειο. Η ενίσχυση των σχέσεων με το Ισραήλ είναι επιθυμητή στο μέτρο που δεν συγκρούεται με τις πάγιες θέσεις της Ελλάδας για την τήρηση του διεθνούς δικαίου και της διεθνούς νομιμότητας και όταν δεν στοχεύει τρίτες χώρες. Δεν μπορεί όμως μόνο με αυτή τη συνεργασία να παίξει η Ελλάδα τον ρόλο που της αξίζει στην Μεσόγειο. Αν και έχει χαθεί πολύτιμος χρόνος, η συνέχιση της συριακής κρίσης και οι περίπλοκες συνθήκες που θα δημιουργηθούν μετά από μια αμερικανική επέμβαση, συνηγορούν στην ανάληψη πρωτοβουλιών από την Ελλάδα όπως αυτές που αναλύθηκαν. Δεν φαίνεται όμως να υπάρχει η απαραίτητη πολιτική βούληση για πραγματικά πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική.

Μια άλλη εκδοχή για τα χημικά όπλα

Στο Γκούτα ισχυρίζονται ότι πίσω από την επίθεση με τα χημικά βρίσκονται αντάρτες υποστηριζόμενοι από τη Σαουδ. Αραβία

Των
Ντέιλ Γκάβλακ και Γιάχα Αμπαμπνέχ

Γκούτα, Συρία. Καθώς προετοιμάζεται η μηχανή μιας καθοδηγούμενης από τις ΗΠΑ στρατιωτικής επέμβασης στη Συρία, ακολουθώντας την επίθεση με χημικά που πραγματοποιήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα, οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους μπορεί να στοχεύουν σε λάθος πλευρά.

Συνεντεύξεις με ανθρώπους στη Δαμασκό και το Γκούτα, προάσπι της συριακής πρωτεύουσας, όπου η ανθρωπιστική οργάνωση Γιατροί Χωρίς Σύνορα υποστήριξε ότι τουλάχιστον 355 άνθρωποι σκοτώθηκαν κατά την προηγούμενη εβδομάδα, από αυτό που πιστεύεται ότι είναι νευροτοξικό αέριο, καταδεικνύουν κάτι τέτοιο.

Οι ΗΠΑ, η Βρετανία, η Γαλλία, καθώς και η Αραβική Σύνοδος, έχουν κατηγορήσει το καθεστώς του Σύρου προέδρου Μπασάρ Αλ Άσαντ για την εξαπόλυση της χημικής επιθέσεως, που στόχευε κυρίως αμάχους. Τα αμερικανικά πλοία σταθμεύουν στη Μεσόγειο, έτοιμα να ξεκινήσουν στρατιωτικές επιθέσεις εναντίον της Συρίας, ως αντίποινα για την επίθεση με μαζικά χημικά όπλα. Οι ΗΠΑ και οι λοιποί δεν ενδιαφέρονται να εξετάσουν το όποιο αντίθετο στοιχείο, ενώ ο υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ Τζον Κέρι δήλωσε, την προηγούμενη Δευτέρα, ότι η ενοχή του Άσαντ ήταν μια ευτυχημένη ήδη ξεκάθαρη σε ολόκληρο τον κόσμο.

Ωστόσο, έπειτα από δεκάδες συνεντεύξεις με γιατρούς, κατοίκους της Γκούτα, μαχητές της αντιπολίτευσης και των οικογενειών τους, προκύπτει μια διαφορετική εικόνα. Πολλοί πιστεύουν ότι μια συγκεκριμένη ομάδα ανταρτών παρέλαβε χημικά όπλα μέσω του αρχηγού πληροφοριών της Σαουδικής Αραβίας, πρίγκιπα Μπαντάρ Μπιν Σουλτάν, και είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή της επίθεσης με αυτά.

«Ο γιος μου ήρθε πριν από δύο εβδομάδες, ρωτώντας με τι πιστεύω ότι είναι τα όπλα που του ζητήθηκε να μεταφέρει», λέει ο Αμπου Αμπντέλ Μονέιμ, κάτοικος του Γκούτα και πατέρας ενός αντάρτη που πολεμάει εναντίον του Άσαντ.

Ο Αμπντέλ Μονέιμ υποστηρίζει ότι ο γιος του και άλλοι δώδεκα αντάρτες σκοτώθηκαν στο εσωτερι-

«Είχαμε μεγάλη περιέργεια γι' αυτά τα όπλα. Και, δυστυχώς, κάποιοι πολεμιστές χειρίστηκαν με ακατάλληλο τρόπο τα όπλα και προκάλεσαν τις εκρήξεις»

κό ενός τούνελ που χρησιμοποιούσαν για να αποθηκεύουν όπλα που τους παρέιχε ένας Σαουδάραβας ένοπλος, γνωστός ως Αμπου Αγέσα, που ηγούνταν ενός αντάρτικου τάγματος. Ο πατέρας περιέγραψε τα όπλα, τα οποία κατά τα λεγόμενά του είχαν μια σωληνοειδή μορφή, ενώ άλλα ήταν σαν μεγάλη μπιτίλια αερίου.

Κάτοικοι του Γκούτα δήλωσαν ότι οι αντάρτες χρησιμοποιούσαν τζαμιά και ιδιωτικές κατοικίες για να κοιμούνται, ενώ έκρυβαν τον οπλισμό τους σε τούνελ.

Ο Αμπντέλ Μονέιμ είπε ότι ο γιος του και άλλοι σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια της επίθεσης με χημικά όπλα. Την ίδια ημέρα, η οργάνωση Τζαμπχάτ Αλ Νούσρα, που συνδέεται με την Αλ Κάιτα, ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει να επιτεθεί εναντίον αμάχων στην καρδιά των υποστηρικτών του καθεστώτος Άσαντ, στη Λατάκεια, ως αντίποινα.

«Δεν μας είπαν τι είναι αυτά τα όπλα και πώς να τα χρησιμοποιήσουμε», διαμαρτυρήθηκε η «Κ», μια αντάρτισσα που θέλει να διατηρήσει την ανωνυμία της «Δεν ξέραμε ότι επρόκειτο για χημικά όπλα. Δεν φανταστήκαμε ποτέ ότι ήταν κάτι τέτοιο».

«Όταν ο Σαουδάραβας πρίγκιπας Μπαντάρ δίνει τέτοια όπλα, θα πρέπει να τα παραδίδει σε κάποιους που γνωρίζουν πώς να τα χειρίζονται και να τα χρησιμοποιούν», πρόσθεσε. Αυτή, όπως πολλοί άλλοι Σύροι, θέλει να παραμείνει ανώνυμη υπό τον φόβο των αντιποίνων.

Ένας πασίγνωστος αρχηγός αντάρτικης ομάδας του Γκούτα, που ονομάζεται Τζ., συμφώνησε. «Οι αντάρτες της Τζαμπχάτ Αλ Νούσρα δεν συνεργάζονται με τους άλλους αντάρτες, εκτός από τις κοινές μάχες. Δεν μοιράζονται απόρρητες πληροφορίες. Αλλά χρησιμοποιήσαν κάποιους απλούς αντάρτες για να μεταφέρουν και να χρησιμοποιήσουν αυτό το υλικό».

«Είχαμε μεγάλη περιέργεια γι' αυτά τα όπλα. Και, δυστυχώς, κάποιοι πολεμιστές χειρίστηκαν με ακατάλληλο τρόπο τα όπλα και προκάλεσαν τις εκρήξεις», είπε ο Τζ.

Οι γιατροί που περιέθαλψαν τα θύματα της επίθεσης με χημικά

όπλα προειδοποίησαν αυτούς που έπαιρναν τις συνεντεύξεις να μην κάνουν ερωτήσεις σχετικά με το ποιο ακριβώς ήταν υπεύθυνοι για τις θανάσιμες επιθέσεις.

Η ανθρωπιστική οργάνωση των Γιατρών Χωρίς Σύνορα πρόσθεσε ότι εμφανίστηκαν παρόμοια συμπτώματα στους νοσοκόμους που περιέθαλπαν τα 3.600 θύματα τις επίθεσης. Η πληροφορία αυτή δεν μπόρεσε να επιβεβαιωθεί από ανεξάρτητες πηγές.

Σε πάνω από δώδεκα συνεντεύξεις ανταρτών, αναφέρθηκε ότι η μισθοδοσία τους προερχόταν από τη σαουδαραβική κυβέρνηση.

Η ανάμειξη της Σαουδικής Αραβίας

Σ' ένα πρόσφατο άρθρο του στο *Μπίτζες Ινσάιντερ*, ο ρεπόρτερ Τζέφρεϊ Ίνγκερσολ εστίασε στον ρόλο του πρίγκιπα Μπαντάρ κατά τα δύο μισά χρόνια συριακού εμφυλίου πολέμου. Πολλοί αναλυτές πιστεύουν ότι ο Μπαντάρ, που διατηρεί πολύ στενές σχέσεις με την Ουάσιγκτον, βρίσκεται στην καρδιά της έμμεσης πολεμικής προσπάθειας των ΗΠΑ εναντίον του Άσαντ.

Ο Ίνγκερσολ αναφέρθηκε σε ένα άρθρο της βρετανικής *Ντέιλι Τέλεγραφ*, σχετικά με τις απόρρητες σαουδορωσικές συνομιλίες, κατά τις οποίες ο Μπαντάρ φέρεται να πρότεινε στον Ρώσο πρόεδρο Πούτιν φτηνό πετρέλαιο έναντι της συναίνεσής του για την ανατροπή του Άσαντ.

«Ο πρίγκιπας Μπαντάρ υποσχέθηκε να διασφαλίσει τη ρώσι-

κη βάση στη Συρία εάν το καθεστώς του Άσαντ ανατρεπόταν, αλλά προειδοποίησε για την πιθανότητα τσετσένικων τρομοκρατικών επιθέσεων στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες στο Σότσι, αν δεν υπάρξει συμφωνία», έγραψε ο Ίνγκερσολ.

«Μπορώ να διασφαλίσω την προστασία των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων που θα διεξαχθούν τον επόμενο χρόνο. Οι ομάδες των Τσετσένων που απειλούν την ασφάλεια των αγώνων ελέγχονται από εμάς», φέρεται να είπε ο Μπαντάρ στους Ρώσους.

«Μαζί με τους Σαουδάραβες αξιωματούχους, οι ΗΠΑ φέρονται να έδωσαν το πράσινο φως στον πρίγκιπα προκειμένου να διεξάγει συνομιλίες με τη Ρωσία, πράγμα που δεν αποτελεί έκπληξη», συνεχίζει ο Ίνγκερσολ.

«Ο Μπαντάρ έχει σπουδάσει και εκπαιδευτεί στρατιωτικά στις ΗΠΑ, υπηρέτησε σε υψηλά ιστάμενες θέσεις της σαουδαραβικής προέβειας στην Ουάσιγκτον, και η ΣΙΑ είναι ερωτευμένη μαζί του», συνέχισε.

Σύμφωνα με την αγγλική εφημερίδα *Ιντιπένιεντ*, οι μουσικές υπηρεσίες των οποίων ηγείται ο πρίγκιπας Μπαντάρ ήταν εκείνες που διοχέτευσαν στη Δύση τους πρώτους ισχυρισμούς για τη χρήση αερίων Σαρίν από το καθεστώς Άσαντ τον προηγούμενο Φεβρουάριο.

Η *Γουόλ Στριτ Τζέρναλ* πρόσφατα έγραψε ότι η ΣΙΑ κατάλαβε πως η Σαουδική Αραβία σοβαρολογεί στις απειλές της ότι σκοπεύει να ανατρέψει τον Άσαντ, όταν η τελευταία ανέθεσε στον πρίγκιπα Μπαντάρ να ηγηθεί της προσπάθειας.

«Πίστευαν ότι ο πρίγκιπας Μπαντάρ, βετεράνος των διπλωματικών δολοφονικών της Ουάσιγκτον και του αραβικού κόσμου, θα μπορούσε να πετύχει ό,τι η ΣΙΑ δεν κατάφερε: Να διοχετεύσει αεροπλάνα γεμάτα όπλα και χρήματα και, όπως είπε ένας Αμερικανός διπλωμάτης, να επηρεάσει τους Αραβες κάτω από το τραπέζι».

Ο Μπαντάρ αναβάθμισε τον κύριο στόχο της σαουδαραβικής εξωτερικής πολιτικής, σύμφωνα με τη *Γουόλ Στριτ Τζέρναλ*, στο να επικρατήσει εναντίον του Άσαντ και των συμμάχων του, Ιράν και Χεζμπολά.

Γι' αυτόν το σκοπό, ο Μπαντάρ έπεισε την Ουάσιγκτον να υποστηρίξει ένα πρόγραμμα εξοπλισμού και εκπαίδευσης

Πολλοί πιστεύουν ότι μια συγκεκριμένη ομάδα ανταρτών παρέλαβε χημικά όπλα μέσω του αρχηγού πληροφοριών της Σαουδικής Αραβίας

» ανταρτών, μέσω μιας στρατιωτικής βάσης στην Ιορδανία.

Η εφημερίδα αναφέρει ότι συνάντησε κάποιους «δύσπιστους Ιορδανούς σε σχέση με την εξεύρεση μιας τέτοιας βάσης».

«Οι συναντήσεις του στο Αράν με τον βασιλιά της Ιορδανίας Αμπντούλάχ, έφτασαν μέχρι και τις οκτώ συνεχόμενες ώρες. [...] Ο βασιλιάς κατέληξε να αστεϊεύεται: Έρχεται ο Μπαντάρ; Ας κρατήσουμε δύο μέρες για τη συνάντησή, υποστηρίζει πηγή που παρευρέθηκε στις συναντήσεις».

Η οικονομική εξάρτηση της Ιορδανίας από τη Σαουδική Αραβία προσέφερε τον κατάλληλο μοχλό πίεσης. Ένα κέντρο επιχειρήσεων συστήθηκε στην Ιορδανία και ξεκίνησε τη λειτουργία του το καλοκαίρι του 2012, περιλαμβάνοντας έναν διάδρομο προσγείωσης-απογείωσης και αποθήκες για τα όπλα. Η WSJ ανέφερε ότι, σύμφωνα με πηγές Αράβων αξιωματούχων, εκεί κατέφθαναν σασουδαρβικά ΑΚ-47 και πυρομαχικά.

Παρόλο που η Σαουδική Αραβία δημοσίως ισχυριζόταν ότι υποστήριζε πιο μετριοπαθείς αντάρτες, η εφημερίδα ανέφερε ότι «χρήματα και όπλα διοχετεύονταν σε ριζοσπαστικούς κύκλους, μόνο και μόνο για εξισορρόπηση της επιρροής των αντίπαλων ισλαμιστών που υποστήριζε το Κατάρ».

Ωστόσο, σε συνεντεύξεις τους, διάφοροι αντάρτες ισχυρίζονται ότι ο πρίγκιπας Μπαντάρ αναφέρεται ως «Αλ Χαμπίμπ», «ο αγαπημένος», από πολέμιους της Αλ Κάιντα που δρουν στη Συρία.

Ο Πίτερ Όμπορν, γράφοντας στην *Νιέλι Τέλεγραφ* την προηγούμενη Πέμπτη, προειδοποίησε για τη βιασύνη της Ουάσιγκτον να τιμωρήσει το καθεστώς Άσαντ με τις περιφημες «περιορισμένες επιχειρήσεις», που δεν στοχεύουν στο να ανατρέψουν τον Σύρο ηγέτη, αλλά να περιορίσουν τη δυνατότητά του να χρησιμοποιήσει χημικά όπλα:

«Έχετε κατά νου το εξής: Οι μόνοι που επωφεληθήκαν από την επίθεση ήταν οι αντάρτες, που μέχρι πρότινος έχαναν τον πόλεμο και τώρα έχουν τη Βρετανία και τις ΗΠΑ έτοιμες να παρέμβουν στο πλευρό τους. Ενώ φαίνεται ότι υπάρχουν ελάχιστες αμφιβολίες για τη χρήση χημικών όπλων, υπάρχουν πάρα πολλές σε σχέση με το ποιος τα χρησιμοποίησε».

«Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι ο Άσαντ έχει κατηγορηθεί ξανά για τη χρήση χημικών όπλων εναντίον αμάχων. Αλλά στην προηγούμενη περίπτωση, η Κάρλα Ντελ Πόντε, απεσταλμένη του ΟΗΕ στη Συρία, συμπέρανε ότι οι αντάρτες κι όχι ο Άσαντ ήταν μάλλον οι υπεύθυνοι».

Η Ντίλ Γκάβλακ είναι ανταποκρίτρια της Μιντ. Πρεσ αλλά και του Ασοσιέιεντ Πρεσ στην Μέση Ανατολή.

Ο Γιάχα Αμπαμπνέχ είναι Ιορδανός ανεξάρτητος δημοσιογράφος.

Πηγή: Antiwar.com

Μετάφραση: Γ.Ρ.

Άρτεμις, η κυνηγός των βιαστών

Μια γυναίκα στο Μεξικό φαίνεται να εκδικείται για τη σεξουαλική βία

Τα στοιχεία από την εφημερίδα **Guardian**

Η μεξικανική αστυνομία εξετάζει τους ισχυρισμούς αυτοπτών μαρτύρων πως μια γυναίκα βρίσκεται πίσω από το θάνατο δύο οδηγών λεωφορείων την περασμένη εβδομάδα στη συνοριακή πόλη Σιουδάδ Χουάρες. Η γυναίκα φαίνεται ότι προέβη στην πράξη αυτή εκδικούμενη για τη σεξουαλική βία που έχουν υποστεί εκατοντάδες γυναίκες επιβάτιδες των λεωφορείων της πόλης.

Ένα ηλεκτρονικό μήνυμα της αυτοαποκαλούμενης «κυνηγού των οδηγών λεωφορείων», στο οποίο ανέλαβε την ευθύνη για τις δολοφονίες, προκάλεσε σάλο στην πόλη, η οποία έχει μια ζοφερή ιστορία σεξουαλικής βίας εναντίον γυναικών στις λεωφορειακές γραμμές από και προς τα εργοστάσια υφαντουργίας, στα βόρεια προάστια της πόλης.

Το πρωί της Τετάρτης, μια γυναίκα που φορούσε ξανθιά περούκα -ή είχε βαμμένα ξανθά τα μαλλιά της- επιβιβάστηκε σε ένα από τα λεωφορεία (παλιά αμερικάνικα σχολικά) της γραμμής 5, πλησίασε τον οδηγό, έβγαλε ένα πιστόλι, τον πυροβόλησε στο κεφάλι και κατέβηκε από το όχημα.

Την επομένη, η ίδια γυναίκα έκανε ακριβώς το ίδιο σε έναν άλλον οδηγό της ίδιας γραμμής. Μια αυτόπτης μάρτυρας δήλωσε στην εφημερίδα *Νιάρριο δε Χουάρες* πως άκουσε τη δολοφόνο να λέει στο δεύτερο θύμα της τα εξής: «Εσείς οι οδηγοί νομίζετε ότι είστε και πολύ κακοί, έτσι;» Πριν ο οδηγός προλάβει να απαντήσει, τον είχε πυροβολήσει κι αυτόν στο κεφάλι.

Το Σαββατοκύριακο μετά τις επιθέσεις, τα ΜΜΕ της πόλης έλαβαν μια σειρά από ηλεκτρονικά μηνύματα από κάποια «Άρτεμη, κυνηγό των οδηγών λεωφορείων», τα οποία ανέφεραν τα εξής:

«Εγώ και άλλες γυναίκες έχουμε υποφέρει σιωπηλά στο παρελθόν, αλλά δεν μπορούμε να σιωπήσουμε άλλο. Έχουμε πέσει θύματα σεξουαλικής βίας από τους οδηγούς των λεωφορείων της νυχτερινής βάρδιας στη διαδρομή προς τα εργοστάσια. Είμαι το όργανο της εκδίκης πολλών γυναικών».

Οι αρχές δεν έχουν εξακριβώσει ακόμη την αυθεντικότητα των ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή της σελίδας στο φέισμπουκ που δημιουργήθηκε με το ανωτέρω όνομα. Ο Αρτούρο Σαντοβάλ, εκπρόσωπος Τύπου της εισαγγελίας της επαρχίας της Τσιουάουα, δήλωσε πως δεν υπήρξε ληστεία στις δύο επιθέσεις και πως, προς το παρόν, η εισαγγελία θεωρεί την ύπαρξη κατά συρροήν δολοφόνου ως υπόθεση εργασίας. Ο Σαντοβάλ κατέληξε πως: «Τώρα που διαθέτουμε τα ηλεκτρονικά μηνύματα στο φάκελο της υπόθεσης, προσανατολιζόμαστε σε κάποια που η ίδια ή κάποιο συγγενικό της πρόσωπο είχε προβλήματα με κά-

Τα ΜΜΕ της πόλης έλαβαν μια σειρά από ηλεκτρονικά μηνύματα από κάποια «Άρτεμη, κυνηγό των οδηγών λεωφορείων»

ποιον οδηγό».

Η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα τοποθετήσει μουσικούς αστυνομικούς σε κάποια λε-

«Εγώ και άλλες γυναίκες έχουμε υποφέρει σιωπηλά στο παρελθόν, αλλά δεν μπορούμε να σιωπήσουμε άλλο. Έχουμε πέσει θύματα σεξουαλικής βίας από τους οδηγούς των λεωφορείων της νυχτερινής βάρδιας στη διαδρομή προς τα εργοστάσια. Είμαι το όργανο της εκδίκης πολλών γυναικών»

ωφορεία και ότι θα διεξάγει ελέγχους για να εμποδίσει άλλες δολοφονίες. Αυτήν τη στιγμή έχει εξαπολυθεί ανθρωποκυνηγητό στην πόλη για τη σύλληψη της δολοφόνου, καθώς η αστυνομία διαθέτει λεπτομερή περιγραφή της.

Πάνω από 100 γυναίκες δολοφονήθηκαν στις 10ετίες του '90 και του 2000 στη Σιουδάδ Χουάρες και στην πλειοψηφία τους εξαφανίστηκαν αφού πήραν κάποιο λεωφορείο. Τα πτώματά τους βρέθηκαν εβδομάδες ή και μήνες αργότερα, βιασμένα, στραγγαλισμένα και πεταμένα στην έρημο ή σε άδεια οικόπεδα.

Αρκετοί οδηγοί λεωφορείων συνελήφθησαν για τις δολοφονίες αυτές. Ένας τους καταδικάστηκε πρωτόδικα για να αθωωθεί στο εφετείο και ο συγκατηγορούμενός του πέθανε στη φυλακή πριν δικαστεί.

Η Λούτσα Κάστρο, επικεφαλής του κέντρου ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών της επαρχίας Τσιουάουα, δήλωσε ότι «πιθανώς η δολοφόνος ή κάποιος του κοντινού της περιβάλλοντος υπέφερε στα χέρια κάποιου οδηγού. Είναι γεγονός ότι υπάρχουν περιπτώσεις σεξουαλικής βίας στα λεωφορεία, αλλά αυτές δεν είναι σε καμία περίπτωση περισσότερες από τις περιπτώσεις γυναικών που εξαφανίζονται στο δρόμο στο κέντρο της πόλης, θύματα συμμοριών εμπορίου λευκής σαρκός».

Μετάφραση: Dean M.

Έλληνες, η νέα ψύχωση της Γερμανίας

Η Ελλάδα κεντρικό θέμα στην προεκλογική μάχη της Γερμανίας

Του Γιάννη Ξένου

Με τρόπο ανέλπιστο και άκρως αρνητικό για την Ελλάδα, η χώρα μας βρίσκεται στο επίκεντρο της προεκλογικής μάχης της Γερμανίας. Όλα τα κόμματα, από τους χριστιανοδημοκράτες ως την αριστερά του Ντι Λίνκε νιώθουν την υποχρέωση να ασκήσουν σκληρή κριτική στην Ελλάδα και να προτείνουν ένα σχέδιο «διάσωσης» της για να ικανοποιήσουν τους ψηφοφόρους τους.

Και δείχνει πολλά, για το σύνδρομο υστερίας που έχει καταλάβει τη Γερμανία σχεικά με την Ελλάδα, ότι το σημαντικότερο ζήτημα που απασχολεί προεκλογικά την ισχυρότερη ευρωπαϊκή χώρα και τη δεύτερη ισχυρότερη εξαγωγική οικονομία του πλανήτη είναι η μικρή, χρεοκοπημένη, απαξιωμένη και λοιδορούμενη Ελλάδα. Φαίνεται τη Γερμανία να την καταλαμβάνει μια υστερία με τους Έλληνες, που σε πολλά σημεία μοιάζει με την υστερία που τους είχε καταλάβει τη δεκαετία του '30 με τους Εβραίους. Τότε ο Κρούπ και οι υπόλοιποι Γερμανοί βιομήχανοι ήθελαν να βγάλουν από τη μέση τους Εβραίους ανταγωνιστές τους και ενίσχυαν με κάθε μέσο τον εθνικοσοσιαλιστικό αντισημιτισμό. Τώρα, στοχοποιώντας τους Έλληνες, η Γερμανία κρύβει το τεράστιο άνοιγμα της ψαλίδας μεταξύ πλουσίων και φτωχών που διευρύνεται στη Γερμανία τα τελευταία χρόνια. Αντί η συζήτηση να εστιάζεται σε πολιτικές αναδιανομής του πλούτου και συμμετοχής σε αυτόν και των γερμανικών μαζών, εντέχνως περιστρέφεται στο ότι οι Γερμανοί φορολογούμενοι και πάλι θα κληθούν να πληρώσουν για τους «τεμπέληδες» Έλληνες, ενώ είναι πια γνωστό ότι η Γερμανία από την κρίση έχει κερδίσει δεκάδες δισεκατομμύρια.

Έχει αξία όμως να παρακολουθήσουμε αυτήν τη σταυροφορία που διεξάγεται κατά της Ελλάδας τις τελευταίες εβδομάδες στη Γερμανία, μέσα από δηλώσεις Γερμανών πολιτικών. Την Ελλάδα στο επίκεντρο της διαμάχης την έφεραν οι Σοσιαλδημοκράτες στο δεύτερο δεκάμηρο του Αυγούστου, σε μια απέλπιδα προσπάθειά τους να στριμώξουν τη Μέρκελ και να μειώσουν

Η Μέρκελ απάντησε: «Ο καγκελάριος Σρέντερ δέχτηκε την Ελλάδα στην ευρωζώνη και αποδυνάμωσε το σύμφωνο σταθερότητας. Και οι δύο αποφάσεις ήταν λάθος και μία από τις αιτίες των τωρινών μας προβλημάτων». Και συνέχισε: «Η Ελλάδα δεν έπρεπε να έχει γίνει δεκτή στην ευρωζώνη».

τη διαφορά τους από τους Χριστιανοδημοκράτες. Βασικό τους επιχείρημα ήταν ότι, μετά τις εκλογές, θα γίνει κούρεμα του ελληνικού χρέους και γι' αυτό η Μέρκελ δεν λέει τίποτα. Μάλιστα, επιστράτευσε και τον πρώην καγκελάριο Σρέντερ, ο οποίος κατηγόρησε τη Μέρκελ ότι δεν είπε την αλήθεια για το πραγματικό κόστος της κρίσης και ότι ετοιμάζεται για ένα ακόμη μεγάλο ψέμα, απαιτώντας σαφήνεια για το κόστος που θα κληθεί να πληρώσει ο Γερμανός φορολογούμενος. Η Μέρκελ απάντησε: «Ο καγκελάριος Σρέντερ δέχτηκε την Ελλάδα στην ευρωζώνη και αποδυνάμωσε το σύμφωνο σταθερότητας. Και οι δύο αποφάσεις ήταν λάθος και μία από τις αιτίες των τωρινών μας προβλημάτων». Και συνέχισε: «Η Ελλάδα δεν έπρεπε να έχει γίνει δεκτή στην ευρωζώνη». Με μια δήλωσή της η Μέρκελ γύρισε τη συζήτηση 2-3 χρόνια πριν, στο αν η Ελλάδα θα πρέπει να βγει ή όχι από την Ευρωζώνη.

Τη σκυτάλη από τους Μέρκελ-Σρέντερ πήραν ο Σόιμπλε και ο σκωδής υπουργός Οικονομικών των Σοσιαλδημοκρατών, Κάρστεν Σνάιντερ. Ο Σόιμπλε έσπευσε να δηλώσει ότι δεν θα γίνει κούρεμα, αλλά τρίτο μνημόνιο για την Ελλάδα, που δεν θα ξεπερνά τα 10 δισ. ευρώ. Ο Σνάιντερ απάντησε ότι ο Σόιμπλε σπέρνει την ανησυχία. Επιπλέον, ο

Σνάιντερ πανικόβαλε τους Γερμανούς ότι η Ελλάδα μέχρι το 2020 θα χρειαστεί 77 δισ. ευρώ και ότι αυτά θα κληθούν να τα καλύψουν οι

Η Ελλάδα ήταν βασικό θέμα συζήτησης και στα δύο ντιμιπέ-ιτ που έγιναν στη Γερμανία, των «μεγάλων» Μέρκελ-Στάινμπρουκ και των «μικρών» Τρίτίν (Πράσινοι) Γκίζι (Linke) και Μπρούντερ-λε (FDP)

Γερμανοί. Η αντιπαράθεσή του με τον Σόιμπλε συνεχίστηκε και για το θέμα της αναχρηματοδότησης των ελληνικών τραπεζών, κάτι που αν γινόταν θα ξαλάφρωνε το δημόσιο χρέος από τα χρήματα που χρειάστηκαν για την ανακεφαλαιοποίησή τους. Ο Β. Σόιμπλε απέρριψε προς το παρόν την πρόταση Σιουρνάρα για αναδρομική ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM). Ο Σνάιντερ τον κατηγόρησε ότι στηρίζει την πρόταση του Φόλκερ Μπουβιέ, πρωθυπουργού της Έσοπς και ενός από τους αντιπροέδρους της Μέρκελ, για δεκαετή επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των δανείων και μείωση των επιτοκίων, ώστε να μπορέσει η Ελλάδα να πληρώσει τα χρέη της, τη χαρακτήρισε ως κούρεμα από την πίσω πόρτα!

Τις τελευταίες μέρες ο Σόιμπλε δηλώνει ότι τα χρήματα που θα χρειαστούν για την Ελλάδα τη διετία 14-15 δεν θα είναι πάνω από 4,5 δισ. και αυτό επειδή τα κέρδη από τις ιδιωτικοποιήσεις δεν επέφεραν ακριβώς τα αποτελέσματα που είχαν συμφωνηθεί στο μνημόνιο. Ο Σόιμπλε τροφοδότησε έτσι ένα θέμα που η τριόκα το έχει φέρει στην ελληνική κυβέρνηση από τον Ιούνιο για αλλαγές στο ΤΑΙΠΕΔ. Σύμφωνα με δημοσί-

ευμα των Φαινάσιαλ Τάιμς, ΔΝΤ, ΕΚΤ και Φινλανδία (από τους πιστότερους συμμάχους της Γερμανίας) πιέζουν την Αθήνα να αποδεχθεί τη σύσταση ενός φορέα διαχείρισης με έδρα το Λουξεμβούργο, όπου η ελληνική κυβέρνηση και το ΤΑΙΠΕΔ θα του μεταφέρουν περιουσιακά στοιχεία του ελληνικού δημοσίου και αυτό θα αναλάβει να τα ξεπουλήσει σε χρόνο ρεκόρ. Οι Γερμανοί ρίχνουν την ιδέα ότι, ιδανικό θα ήταν, επικεφαλής του νέου σχήματος να είναι ένας επίτροπος τύπου Φούχτελ. Ο επικεφαλής του Συνδέσμου Γερμανών Βιομηχάνων Ούλριχ Γκρίλλο προχώρησε παραπέρα μιλώντας στην εφημερίδα *Βεσιντίτσε Αλγκεμείνι*, δήλωσε ότι στην Ελλάδα υπάρχει κρατική περιουσία αξίας πολλών εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ (σο, προσέξτε, εκατοντάδων!), για παράδειγμα επιχειρήσεις στον τομέα της ενέργειας, λιμάνια, αεροδρόμια ή άλλα ακίνητα, και πρότεινε να μεταφερθούν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στον ευρωπαϊκό μηχανισμό διάσωσης ESM, ώστε, σε περίπτωση που η Ελλάδα δεν θα είναι σε θέση να αποπληρώσει τα χρέη της, οι πιστωτές να διασφαλίσουν τα χρήματά τους.

Η Ελλάδα ήταν βασικό θέμα συζήτησης και στα δύο ντιμιπέιτ που διεξήχθησαν στη Γερμανία, των «μεγάλων» Μέρκελ-

» Στάινμπρουκ και των «μικρών» Τριτίν (Πράσινοι) Γκϋζι (Die Linke) και Μπρύντερλε (Φιλελεύθεροι). Στο πρώτο ντιμπέι το ελληνικό θέμα απασχόλησε 11 λεπτά τους μονομάχους, από τα 90 που διήρκησε! Η Μέρκελ επανέλαβε ότι η Ελλάδα κακώς μπήκε στην ευρωζώνη, ενώ έκλεισε λέγοντας: «Δεν πρέπει να δείξουμε μια κακώς εννοούμενη αλληλεγγύη, αλλά να ακολουθήσουμε μια αρχή: επίδοση, ανταλλάγματα, αλληλεγγύη και υπευθυνότητα». Ο Στάινμπρουκ από την πλευρά του ήταν ευχάριστη έκπληξη για την Ελλάδα, αφού υποστήριξε ότι χρειάζεται ένα νέο σχέδιο Μάρσαλ: «Δεν είναι δυνατόν να επιβάλλουμε συνεχώς προγράμματα λιτότητας σε χώρες με κρίση όπως η Ελλάδα, εκείνο που λείπει είναι ένα πρόγραμμα αναδιάρθρωσης της χώρας με ισχυρή ώθηση στην ανάπτυξη και πρωτοβουλίες εναντίον της ανεργίας των νέων». Αυτός ήταν και ο μοναδικός θετικός λόγος για την Ελλάδα, αφού και στο ντιμπέι των μικρών ο επικεφαλής των Πρασίνων ζήτησε στοχευμένες επενδύσεις για την Ελλάδα, ενώ αυτός των Φιλελευθέρων υπεραμύνθηκε της πολιτικής Μέρκελ-Σόιμπλε. Δυσάρεστη έκπληξη ήταν ο εκπρόσωπος της αριστεράς, Γκϋζι, που δεν βρήκε κάτι να πει για τη γερμανική πολιτική εναντίον της Ελλάδας, αλλά έριξε την μπάλα στην ελληνική πλευρά, λέγοντας ότι πρέπει να πληρώσουν και οι πλούσιοι Έλληνες, ενώ πρόσθεσε: «Το 25% των Γερμανών εργάζονται πλέον σε κακοπληρωμένες δουλειές και, τηρουμένων των αναλογιών, το ποσοστό αυτό είναι μεγαλύτερο από ό,τι στην Ελλάδα ή στην Κύπρο», δηλαδή εν ολίγοις μας είπε να μας παρατήσουν ήσυχους οι Έλληνες, οι Γερμανοί εργάτες είναι σε χειρότερη θέση, του διέφυγε μόνο ότι η ανεργία στην Ελλάδα, εξαιτίας της γερμανικής πολιτικής, είναι στο 27% και κάποιες εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες έχουν μεταναστεύσει.

Κορωνίδα της γερμανικής επιθετικότητας ήταν η δήλωση της Μέρκελ από τη γερμανική Βουλή, «Ούτε σεντ στους Έλληνες», όσο αυτοί δεν ικανοποιούν και την τελευταία μας επιθυμία. Φυσικά, μεγάλες ευθύνες για την κλιμακούμενη επιθετικότητα της Γερμανίας έχουν οι ελληνικές ελίτ, που δεν προβάλλουν την παραμικρή αντίσταση. Ας θυμηθούμε ότι στις αρχές του καλοκαιριού, που είχε τεθεί δυναμικά το θέμα του αναγκαστικού κατοικικού δανείου και των γερμανικών αποζημιώσεων, η γερμανική πλευρά είχε αναδιπλωθεί και μάλιστα ακόμα και ο Σόιμπλε είχε προτείνει μια φόρμουλα, να γίνει κούρεμα του ελληνικού χρέους ως αντάλλαγμα για τις ελληνικές απαιτήσεις για το κατοικικό δάνειο και τις αποζημιώσεις. Από εκείνη τη θέση φτάσαμε στη θέση να ξεπουληθεί ο εθνικός μας πλούτος για μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ! Αν δεν προβάλλουμε δυναμική αντίσταση στη γερμανική επιθετικότητα, τα χειρότερα έρχονται μετά τις εκλογές.

Το σουηδικό μοντέλο... μετοχών

Ο πατριωτικός καπιταλισμός, μια εκ των ένδον απάντηση στην παγκοσμιοποίηση

Του Pierre - Yves Gomez*

Ο ΓΑΠ, εκπρόσωπος του ελληνικού μεταπρατικού καπιταλισμού, συχνά-πυκνά μιλούσε για το «σουηδικό μοντέλο» σοσιαλισμού ως υπόδειγμα πολυπολιτισμικότητας! Το ακόλουθο άρθρο παρουσιάζει το Σουηδικό μοντέλο... του πατριωτικού καπιταλισμού.

Ρήξη

Το σουηδικό μοντέλο μας κάνει συχνά να ονειρευόμαστε. Θεμελιωμένο στον κοινωνικό διάλογο, την σχετική ισότητα των αμοιβών, μια προστατευτική κοινωνική νομοθεσία, γενναιόδωρες δημόσιες υπηρεσίες, παρέχει ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο για 9 εκατομμύρια ανθρώπους σε αυτή την ευημερούσα χώρα.

Βέβαια, το μοντέλο μετασχηματίζεται στη δεκαετία του 1990 και έχει γίνει πιο ευέλικτο και πιο άνισο, όπως αποδείχθηκε από τις ταραχές που αντιμετώπισε η χώρα τον Μάιο του 2013. Διατηρεί, ωστόσο, μια κοινωνική και οικονομική αποτελεσματικότητα που εξακολουθεί να παραμένει επαρκής.

Ελάχιστη έμφαση δίνεται στην πρωτοτυπία της διαχείρισης των Σουηδικών Επιχειρήσεων. Αυτό, ωστόσο, δεν είναι χωρίς σημασία, δεδομένου του αριθμού των πολυεθνικών εταιρειών, όπως οι Ericsson, Electrolux, Volvo, Securitas, H & M και Ikea, που ελέγχουν τον πλούτο της χώρας. Οι εταιρείες αυτές έχουν παγκοσμιοποιηθεί χωρίς ωστόσο να εξαφανίσουν το γενναιόδωρο κοινωνικό τους μοντέλο. Πώς έγινε δυνατό κάτι τέτοιο;

Τρία χαρακτηριστικά εξηγούν αυτή την ιδιομορφία. Πρώτον, η δύναμη των μεγάλων καπιταλιστικών δυνασθειών. Η οικογένεια Wallenberg ελέγχει την Electrolux, την Ericsson, τη Scania και την SKF, η οικογένεια Stefan Persson την H & M, εκείνη των Gustaf Douglas και Melker Schörling την Securitas. Ακόμη και η Ikea, η οποία βρίσκεται στη δικαιοδοσία του ολλανδικού δίκαιου, η διακυβέρνηση παραμένει υπό την επήρεια της οικογένειας Kamprad.

Οι οικογένειες αυτές, είτε άμεσα ή μέσω επενδυτικών κεφαλαίων τους ενεργούν ως φορείς της πολιτιστικής ολοκλήρωσης της σουηδικής οικονομίας, επενδύοντας σε πολλές εθνικές εταιρείες. Ενάντια στην ιδέα ενός παγκόσμιου καπιταλισμού υποταγμένου στον διεθνή χρηματοοικονομικό τομέα, έχουν σφυρηλατήσει έναν ισχυρό τοπικό καπιταλισμό... και ελέγχουν το ήμισυ του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της Σουηδίας!

Δεύτερο χαρακτηριστικό: ένα σύστημα μετοχών δύο ταχυτήτων (που ονομάζεται «Α» και «Β»), ο οποίος ενισχύει ορισμένους μετόχους, εξασφαλίζοντας τους χαμηλότερα μερίσματα, αλλά μεγαλύτερη εξουσία στη λήψη των αποφάσεων. Έτσι στην Ericsson μια μετοχή τύπου Α δίνει δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευ-

Η Σουηδία έχει επίσης υιοθετήσει κανόνες διαχείρισης καθόλου ισότιμους, οι οποίοι επέτρεψαν στις μεγάλες επιχειρήσεις να παραμείνουν στην αγκαλιά της.

ση, αλλά η μετοχή τύπου Β μόνο ένα δέκατο της ψήφου! Χρειάζονται λοιπόν δέκα μετοχές τύπου Β για να ισοσταθμίσουν μια μετοχή τύπου Α.

«Καπιταλιστικός Πατριωτισμός»

Αυτό το σύστημα είναι σίγουρα σε αντίθεση με τις θεωρίες των χρηματοπιστωτικών αγορών, στην οποία όλες οι μετοχές πρέπει να είναι εναλλάξιμες μεταξύ τους. Επέτρεψε στους οικογενειακούς μετόχους της Σουηδίας να διατηρήσουν τον έλεγχο των εταιρειών τους και να προσελκύσουν ξένους επενδυτές που ενδιαφέρονται μόνο για το κέρδος.

Αυτά τα τρία χαρακτη-

ριστικά φωτίζουν εκεί-

νο που η Emilie Bourdu

αποκαλεί «καπιταλιστι-

κό πατριωτισμό».

Τέλος, οι εργαζόμενοι κατέχουν σημαντικό αριθμό θέσεων στα διοικητικά συμβούλια. Για παράδειγμα, υπάρχουν κατέχουν 6 θέσεις από τους 16 διευθυντές της Electrolux, τρεις από τις έντεκα της Securitas. Και αυτοί οι εκπρόσωποι των εργαζομένων είναι σχεδόν πάντα Σουηδοί, ακόμα και αν οι εταιρείες πραγματοποιούν τις περισσότερες από τις πωλήσεις τους στο εξωτερικό. Προστατεύουν έτσι τα συμφέροντα της τοπικής απασχόλησης.

Αυτά τα τρία χαρακτηριστικά φωτίζουν εκείνο που η Emilie Bourdu αποκαλεί «καπιταλιστικό πατριωτισμό» ("Les transformations du modéle suédois", La Fabrique de l'industrie.)

Το σουηδικό μοντέλο κατά συνέπεια δεν περιορίζεται στην κοινωνική προστασία και τις κρατικές πολιτικές. Ιδιαίτερα ανοικτή στον κόσμο, η Σουηδία έχει επίσης υιοθετήσει κανόνες διαχείρισης καθόλου ισότιμους, η οποία επέτρεψε στις μεγάλες επιχειρήσεις να παραμείνουν στην αγκαλιά της. Παρότι συχνά παραβλέπεται, η εθνικιστική διάσταση της κοινωνικής συναίνεσης συνιστά τη δύναμή της.

* Καθηγητής στη Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων της Λυών
09/05/2013
Μιφρ. Γ.Κ.

Γκιουλέν εναντίον Ερντογάν

Η αντιπαράθεση μεταξύ ΑΚΡ και των ιδρυμάτων του Φετουλάχ Γκιουλέν γίνεται οδυόενα και πιο σφοδρή

Του Καντρί Γκιουρσέη

Το γεγονός ότι υπήρχε μια υποβόσκουσα αντιπαράθεση ανάμεσα στο ΑΚΡ, το κόμμα του Τούρκου πρωθυπουργού, Ταγίπ Ερντογάν, και την Υπηρεσία, το κοινωνικο-πολιτικό κίνημα του σουνίτη ιεροκήρυκα, Φετουλάχ Γκιουλέν, ήταν γνωστό. Αιφνιδίως, τη 13η Αυγούστου 2013, η αντιπαράθεση αυτή μετατράπηκε σε ανοιχτή σύγκρουση, με μια καυστική ανακοίνωση που εξέδωσε το κίνημα του Γκιουλέν.

Αυτό που καθιστά την εν λόγω σύγκρουση ενδιαφέρουσα είναι η ισχύς και η δυναμική της Υπηρεσίας, που αποκαλείται από τον λαό **σεμμάτ** (κοινότητα πιστών), και η δυνατότητά της να επηρεάζει τα πολιτικά τεκταινόμενα στη χώρα.

Η Υπηρεσία διαθέτει μια ποιοτική και ποσοτική παρουσία στη διοίκηση, ειδικά στις υπηρεσίες ασφαλείας, το δικαστικό σώμα και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Τουρκίας, για να μην αναφέρουμε τον εκ μέρους της ευρύτατο έλεγχο των ΜΜΕ και πολυάριθμων κοινωνικών και οικονομικών δικτύων.

Μέχρι προσφάτως, η Υπηρεσία λειτουργούσε μέσα στα πλαίσια ενός συνασπισμού εξουσίας με το ισλαμικό κόμμα. Η ενόπτη τους και η μοιρασιά της εξουσίας είχε κοινούς στόχους, όπως αυτόν του τερματισμού της κηδεμονίας των πολιτικών πραγμάτων της χώρας από τους κεμαλιστές στρατιωτικούς.

Είναι επίσης αλήθεια πως η Υπηρεσία αύξησε κατακόρυφα την επιρροή της στην τουρκική κοινωνία, αλλά και στο εξωτερικό, στα έντεκα χρόνια διακυβέρνησης της χώρας από το ΑΚΡ.

Το ζήτημα που προκύπτει, πλέον, είναι τι είδους στάση θα κρατήσει η Υπηρεσία απέναντι στο ισλαμικό κόμμα, τώρα που η ιδιόμορφη συμμαχία τους έχει διαρραγεί και το μέγα αίτημα είναι το πώς θα χρησιμοποιήσει η Υπηρεσία στις επερχόμενες εκλογές την κολοσσιαία εξουσία που διαθέτει.

Άραγε θα συνεργαστεί εκ νέου με το ΑΚΡ, στη βάση μιας νέας συμφωνίας;

Όλα δείχνουν πως, μετά τις βαριές κατηγορίες που εκτοξεύθηκαν έναντι και έναντι, θα πρέπει να καταβληθούν τεράστιες προσπάθειες για να υπάρξει μια νέα συνεργασία μετα-

Η 13η Αυγούστου 2013, η αντιπαράθεση μετατράπηκε σε ανοιχτή σύγκρουση, με μια καυστική ανακοίνωση που εξέδωσε το κίνημα του Γκιουλέν.

ξύ ΑΚΡ και Υπηρεσίας.

Το Ίδρυμα Δημοσιογράφων και Συγγραφέων (GYV), το βασικό όργανο της Υπηρεσίας σε θέματα δημοσίων σχέσεων, εξέδωσε στις 13 Αυγούστου ένα ανακοινωθέν έντεκα άρθρων, στο οποίο αντικρούει τις κατηγορίες του ΑΚΡ εναντίον της.

Το σημαντικό σε αυτό το ανακοινωθέν δεν είναι οι απαντήσεις στις κατηγορίες του ΑΚΡ, αλλά η βαρύτητα των κατηγοριών και το γεγονός πως η Υπηρεσία αποφάσισε να τις μοιραστεί με το κοινό για πρώτη φορά.

Η 1η και κυριότερη κατηγορία που εκτόξευσε το κυβερνών ισλαμικό κόμμα εναντίον της Υπηρεσίας ήταν πως το κίνημα της Υπηρεσίας βρισκόταν πίσω από τις ενέργειες στο πάρκο Γκεζί. Το γεγονός ότι η κυβέρνηση είδε την Υπηρεσία πίσω από μια κοινωνική έκρηξη εναντίον του Ερντογάν, ή προσπάθησε να δημιουργήσει μια τέτοια εντύπωση, δείχνει το μέγεθος της απειλής που αποτελεί το κίνημα της Υπηρεσίας για τους ισλαμιστές.

Η 2η κατηγορία, επίσης, δεν είχε ξανακουστεί από το πλατύ κοινό: «Οι διαδηλωτές του πάρκου Γκεζί δεν συλλαμβάνονταν, αλλά απελευθερώνονταν από τους εισαγγελέες και τους δικαστές που είχαν σχέσεις με την Υπηρεσία».

Η 3η ήταν η εξής: «Οι αστυνομικοί που έχουν σχέσεις με την Υπηρεσία εξωθούσαν τους διαδηλωτές στα άκρα καίγοντας τις σκηνές τους και επεμβαίνοντας με υπερβολική βία».

Στις κατηγορίες 2 και 3 που αναφέρθηκαν παραπάνω, η Υπηρεσία σπληνεύεται ανοιχτά, για την εκμετάλλευση των δικαστικών λειτουργιών και των αστυνομικών οργάνων που ελέγχει, για την πραγματοποίηση μιας υποχθόνιας σκευωρίας με στόχο την κλιμάκωση της κρίσης του πάρκου Γκεζί σε μια γενικότερη υπονόμευση της εξουσίας του ΑΚΡ.

Η κατηγορία 4 έχει ξανακουστεί σε διάφορες παραλλαγές από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο και τα ελεγχόμενα από το ΑΚΡ, ΜΜΕ: «Η Υπηρεσία δεν είναι αντίθετη στο πραξικόπημα που έλαβε χώρα στην Αίγυπτο».

Οι υπόλοιπες κατηγορίες στις οποίες απάντησε η GYV ήταν οι εξής:

5: «Ο δρόμος για μια εναλλακτική πολιτική εξουσία περνά από την Πενουλβανία (όπου διαμένει ο αυτο-

εξόριστος Γκιουλέν). Αυτοί που επιθυμούν κάτι άλλο εκτός από τη νόμιμη κυβέρνηση, πηγαίνουν στις ΗΠΑ και συναντούν τον Γκιουλέν».

6. «Η Υπηρεσία θέλει να επιβάλει την ιδιότυπη κηδεμονία της στον κρατικό μηχανισμό για να ελέγξει την εξουσία».

7. «Η Υπηρεσία σκοπεύει να συμμαχήσει με συγκεκριμένα κόμματα και προσωπικότητες στις επερχόμενες εκλογές».

8. «Στο γραφείο του πρωθυπουργού τοποθετήθηκαν κοριοί από πράκτορες της Υπηρεσίας».

Η 9η κατηγορία είναι το ότι «ο Φετουλάχ Γκιουλέν δεν επιστρέφει στην Τουρκία και ότι λόγω της παραμονής του στις ΗΠΑ βρίσκεται υπό την άμεση επίβλεψη των Αμερικανών».

Η 10η κατηγορία, η οποία και είναι η πλέον σοβαρή, ουσιαστικά αναφέρεται στον χρόνο που έλαβε χώρα το ρήγμα ανάμεσα στο ΑΚΡ και την Υπηρεσία. Η κυβέρνηση ευθέως κατηγορεί την Υπηρεσία πως «επιχείρησε να συλλάβει τον πρωθυπουργό στις 7/2/2012». Το συμβάν που σημειώθηκε την ημερομηνία εκείνη πέρασε στην τουρκική πολιτική ιστορία ως «η κρίση της ΜΙΤ (Εθνικής Υπηρεσίας Ασφαλείας) και της δικαστικής εξουσίας της 7/2/2012».

Την 7η Φεβρουαρίου 2012, κάποιος εισαγγελέας του Δικαστηρίου Ειδικών Αρμοδιοτήτων κάλεσε στο γραφείο του τον Χακάν Φινιάν, υποδιευθυντή της ΜΙΤ – ο οποίος λέγεται πως είναι ο πλέον έμπιστος συνεργά-

της του Ερντογάν στον κρατικό μηχανισμό – και μερικούς άλλους ανώτερους αξιωματούχους της ΜΙΤ, καθώς υπήρχαν υποψίες για συνεργασία τους με το ΡΚΚ.

Σήμερα, είναι γενικά αποδεκτό το γεγονός ότι υπήρξε ευρεία διείσδυση εκ μέρους της Υπηρεσίας σε ειδικές εισαγγελίες και δικαστήρια ειδικών αρμοδιοτήτων, που είχαν ως αποστολή την έρευνα και καταστολή τρομοκρατικών οργανώσεων. Η επιρροή των συγκεκριμένων ανώτερων δικαστικών και, μέσω αυτών, της Υπηρεσίας στα ανωτέρω αναφερθέντα όργανα είναι προφανής.

Μέχρι πρόσφατα, το ίδιο λεγόταν και για το τμήμα αντικατασκοπείας της κρατικής αστυνομίας. Ο λόγος της δημιουργίας των δικαστηρίων ειδικών αρμοδιοτήτων είχε σαν στόχο τη ΜΙΤ και τις παράνομες επιχειρήσεις της. Η κρατική αστυνομία είχε ξεσκεπάσει και συλλάβει έναν μεγάλο αριθμό στελεχών της ΜΙΤ τα οποία είχαν ενεργό ανάμειξη σε τρομοκρατικές ενέργειες του ΡΚΚ.

Ο Ερντογάν, από την άλλη, είδε την επιχείρηση εναντίον της ΜΙΤ ως απευθείας επίθεση κατά του ίδιου και του καθεστώτος του και πήρε αμέσως αντίμετρα. Όλοι οι αξιωματικοί της αντικατασκοπείας της κρατικής αστυνομίας με γνωστές σχέσεις με την Υπηρεσία απομακρύνθηκαν από τις θέσεις τους. Επίσης, τα δικαστήρια ειδικών αρμοδιοτήτων σταμάτησαν να λειτουργούν και οι δικαστικοί λειτουργοί που τα στελέχωναν μετατέθηκαν.

Επιπρόσθετα, ο Ερντογάν συνεχίζει να απειλεί με κλείσιμο τα φοιτητήρια που λειτουργεί η Υπηρεσία και στα οποία φοιτούν εκατοντάδες χιλιάδες σπουδαστές που επιθυμούν να περάσουν τις εξετάσεις για το πανεπιστήμιο.

Είναι φανερό, λοιπόν, πως το ρήγμα της 7ης Φεβρουαρίου έχει εξελιχθεί σε βαθιά τάφρο και ΑΚΡ και Υπηρεσία βρίσκονται, πλέον, σε ανοιχτό πόλεμο σε όλα τα μέτωπα.

Όταν ο Ερντογάν ρωτήθηκε σχετικά με το ανακοινωθέν της GYV στις 15/8/2013, λίγο πριν αναχωρήσει για το Τουρκμενιστάν, απάντησε ότι «δεν θα ήθελε να βρεθεί στη θέση να απαντήσει σ' αυτό και πως πιστεύει ότι τέτοιου τύπου ζητήματα δεν πρέπει να αναφέρονται στις εφημερίδες και στα ΜΜΕ».

Μετάφραση: **Dean M. Πηγή: al-monitor.com**

Η κυβέρνηση ευθέως κατηγορεί την Υπηρεσία πως «επιχείρησε να συλλάβει τον πρωθυπουργό στις 7/2/2012»

Για τούς Ζηλωτές

Ἡ Κομμούνα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ οἱ Ἰσυχαστές

Του Γιάννη Ταχόπουλου

Στὸ διαδίκτυο (tvxs) ἀναρτήθηκε πρόσφατα ἓνα ἄρθρο τοῦ καθηγητῆ Κώστα Λάμπου «Ἡ Κομμούνα τῆς Θεσσαλονίκης (1342-1350)», στὸ ὁποῖο ἐπαναλαμβάνονται σχεδὸν αὐτοῦσιες οἱ μεσοπολεμικὲς (1928) ἀπόψεις τοῦ Κορδάτου γιὰ τὸ καθεστὼς τῶν Ζηλωτῶν.

Ἐτσι, πληροφοροῦμαστε ὅτι λίγο-πολύ στὸ τοτεινὸ Βυζάντιο ἡ μερίδα τῶν Ζηλωτῶν ἐπηρεαζόταν ἀπὸ τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ Βαρλαάμ ἢ ταυτιζόταν μαζί τους, καὶ ἀντίστροφα οἱ Ἰσυχαστές ταυτίζονταν μὲ τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ζηλωτῶν, ὅτι τὸ κίνημα τῶν Ζηλωτῶν ζητοῦσε τὴν ἀνεξίθρησκα καὶ τὸ χωρισμὸ τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ κράτος, ἐπιδίωξε τὴν μελέτη τῆς ἀρχαιοελληνικῆς γραμματείας, ὅτι «ἤρθε σε ἀνοιχτὴ ἀντιπαράθεση με τὸν δογματισμὸ τῶν Ἰσυχαστῶν τοῦ Γρηγορίου Παλαμά», ὅτι κατάργησε «τὸ δικαίωμα τῆς ἀτομικῆς ιδιοκτησίας», «Καθιέρωσαν τὴν ἀμεση ἐκλογὴ ἀπὸ τὸν λαὸ ὅλων τῶν ἀξιωματοῦχων», «Δημοτικοποίησαν τὸν πλοῦτο τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν μοναστηριῶν» κ.ο.κ.

Ἐνα χειρόγραφο ὅπου εἰκάζεται (ἐσφαλμένα μάλλον) ὁ Καβάσιλας νὰ διαμαρτύρεται γιὰ τὴ συνεργασία τοῦ Θεσσαλονίκης Μακαρίου μὲ τοὺς Ζηλωτὲς ὁδηγεῖ τὸν Κ.Λ. στὸ συμπέρασμα ὅτι «Ανακήρυξαν ἐπίτιμο Πρόεδρο τῆς "Ἀνεξάρτητης Δημοκρατίας τῆς Θεσσαλονίκης" τὸν ἀρχιεπίσκοπο Μακάριο». Ἐννοεῖται ὅτι κατὰ τὸν Κ.Λ. οἱ θεολογικὲς ἀντιπαραθέσεις Ἰσυχαστῶν-Βαρλααμικῶν ἦταν ἓνα παραμῦθι χάριν τοῦ ταξικοῦ ἀνταγωνισμού.

Ἀπὸ ποῦ, λοιπόν, ν' ἀρχίσει κανεὶς μὲ τέτοια «ἐπιχειρήματα»; Εἶναι λανθασμένη ἡ ταύτιση τῶν ἀντιησυχαστῶν μὲ τοὺς Ζηλωτὲς καὶ τοὺς ἀντιμοναρχικούς/ἀντιαριστοκράτες, καὶ ἀντίστροφα. Ὁ ἀντιησυχαστὴς Νικηφόρος Γρηγορᾶς καὶ ὁ Δημήτριος Κυδωνῆς, δυὸ μεγάλες προσωπικότητες τῆς ἐποχῆς, τάχθηκαν ἐναντίον τῶν Ζηλωτῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ Καντακουζηνοῦ,

Οἱ Ζηλωτὲς δὲν θέλησαν νὰ ἐκμεταλλευστοῦν τὴν ἐμφύλια σύγκρουση τῶν ἐξουσιαστικῶν φατριῶν τοῦ Βυζαντίου μὲ σίκο τὴν αὐτονομία τους καὶ τὴν ἀνατροπὴ τῆς φεουδαρχίας, ἀλλὰ δήλωναν συνέχεια πιστοὶ τοῦ Παλαιολόγου.

παρ' ὅλο ποῦ ἦταν ἐναντίοι στοὺς Ἰσυχαστές. Ὁ ἐχθρὸς τοῦ Παλαμά, Γρηγορᾶς ἀποκάλεσε «ὀχλοκρατία» τὸ καθεστὼς τῶν Ζηλωτῶν. Ὁ φιλοκατίνος, ἀντιησυχαστὴς καὶ οὐμανιστὴς Κυδωνῆς ἔγραψε θρήνο γιὰ τοὺς σφαγμένους ἀπὸ τοὺς Ζηλωτὲς ἀριστοκράτες τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ Ἄννα τῆς Σαβοΐας, ἀντίπαλος τοῦ Καντακουζηνοῦ, συμπροῦσε τὸν Παλαμά, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν πολιτικὸ σύμμαχό της Πατριάρχη Ἰω. Καλέκα. Οἱ δυὸ κύριοι ἀντίπαλοι, Καντακουζηνὸς καὶ Ἀπόκαυκος ἦταν φιλοπαλαμικοί. Ἀριστοκράτες, οἱ Παλαιολόγοι, ἦταν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ζηλωτῶν (ἐδῶ ἐλέγχεται ἡ ἀποψη τοῦ Κ.Λ. γιὰ τὴν ἐκλογὴ τῶν ἀξιωματῶν).

Οἱ Ζηλωτὲς δὲν φαίνεται νὰ ἦταν ἀντιπαλαμικοὶ λόγῳ θεολογικῶν βαρλααμικῶν ἀποψεων οὔτε λόγῳ κάποιων ἀνύπαρκτων ἀντικλησιαστικῶν τους τάσεων. Ὁ ὅρος ποῦ ἔθεσαν ὡς προϋπόθεση γιὰ νὰ δεχτοῦν τὴν εἴσοδο τοῦ Παλαμά στὴν Θεσσαλονίκη ἦταν πολιτικός, νὰ μὴ μνημονεύει τὸν Καντακουζηνόν· κι ὅχι νὰ ἀποκηρύξει τὸν Ἰσυχασμό. Ὁ Κ.Λ. λίγο πολὺ ἰσχυρίζεται ὅτι οἱ Ζηλωτὲς ἦταν «ὅχι καὶ τόσο Ὀρθόδοξοι», ἀλλὰ ὁ φιλοησυχαστὴς Πατριάρχης Φιλόθεος Κόκκινος, ποῦ τοὺς κατέκρινε ἐντονότατα, ἀπέρριψε πρόταση τοῦ Ἀρμενόπουλου γιὰ ἀφορισμὸ τους μὲ τὸ σκεπτικὸ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἀναθεματισμὸς χριστιανοῦ ποῦ δὲν ὑπέπεσε σὲ

αἵρεση.

Οἱ Ζηλωτὲς δὲν «θέλησαν νὰ ἐκμεταλλευστοῦν τὴν ἐμφύλια σύγκρουση τῶν ἐξουσιαστικῶν φατριῶν τοῦ Βυζαντίου μὲ σίκο τὴν αὐτονομία τους καὶ τὴν ἀνατροπὴ τῆς φεουδαρχίας», ἀλλὰ δήλωναν συνέχεια πιστοὶ στοὺς Παλαιολόγους. Οἱ πολιτικοὶ θεσμοὶ ποῦ ἀναφέρει ὁ Κ.Λ. ὡς δημιούργημα τῶν Ζηλωτῶν, προϋπήρχαν τῶν Ζηλωτῶν (βλ. Κορδάτου, Ἀκμή καὶ παρακμὴ τοῦ Βυζαντίου, Ἀθήνα 1953, σ. 274-5). Τὸ ἴδιο καὶ ἡ μελέτη τῆς ἀρχαιοελληνικῆς γραμματείας, ποῦ κατὰ τὸν Κ.Λ. προώθησαν οἱ Ζηλωτὲς (βλ. τοὺς ἐπαίνους τοῦ φιλοησυχαστῆ Καβάσιλα καὶ τοῦ ἀντιησυχαστῆ Κυδωνῆς γιὰ τὴ φιλοσοφικὴ κίνηση στὴν Θεσσαλονίκη): ὁ γνωστὸς

φιλόλογος Δημήτριος Τρικλίνιος ἄκμασε πρὶν ἀπὸ τὸ καθεστὼς τῶν Ζηλωτῶν.

Ἡ μόνη σίγουρη κατάσχεση ἐκ μέρους τῶν Ζηλωτῶν ἦταν τῶν περιουσιῶν τῶν πλουσιῶν (βλ. Ostrogorsky, Ἱστορία τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, Γ', σσ. 331-2), ὅπως Γρηγορᾶς καὶ Καντακουζηνὸς γράφουν (ὁ Κ.Λ. δὲν ἀναρωτιέται γιατί δὲν ἀνέφεραν κατάσχεση τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιουσιῶν, ἀν αὐτὴ ὄντως συνέβη), ἐνῶ κείμενο τοῦ Νικ. Καβάσιλα σχετικὸ μὲ δημεύσεις ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων φαίνεται ὅτι ἀφορᾷ τὴν κρατικὴ πολιτικὴ καὶ εἶναι ἀρκετὰ μεταγενέστερο. Ὁ σχετικὸς λόγος τοῦ Ἀλέξιου Μακρεμβολίτη, ποῦ φαίνεται ν' ἀποδίδει τὰ αἰτήματα τῶν Ζηλωτῶν δὲν ἀναφέρεται σὲ δήμευση ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.

Βέβαια, οἱ Ζηλωτὲς ὡς σημαία χρησιμοποιοῦσαν τὸ σταυρὸ, πρᾶγμα ποῦ δὲν ἦταν δὲ καὶ δεῖγμα «ἀνεξίθρησκας» (ποιὲς ἄλλες θρησκείες ἐννοεῖ ὁ Κ.Λ. ὅτι ὑπῆρχαν στὴν πόλη; Ἄγνοεῖ ὅτι ὑπῆρχε τζαμί ἀπὸ τὸν 10ο αἰ. στὴν Κωνσταντινούπολη; (ἴσως καὶ στὴν Ἀθήνα), ὅπως ἀπαιτοῦν οἱ φαντασιώσεις τῶν σημερινῶν ἐπικριτῶν τῆς κατ' αὐτοὺς «λεγόμενης Ὀρθοδοξίας».

Ὁ Κ.Λ. ἀναφέρει σωστὰ ὅτι ὁ Καντακουζηνὸς χρησιμοποιοῦσε «Σλάβους» καὶ Τούρκους μισθοφόρους (δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀποκρύβεται ὁ πολιτικὸς καταστροφικὸς ρόλος του γιὰ τὸ Βυ-

ζάντιο, τὸ ἀντίθετο μάλιστα): ἀλλὰ ἀποσιωπᾷ ὅτι οἱ Ζηλωτὲς ἦρθαν σὲ διαπραγματεύσεις μὲ τοὺς Σέρβους ὥστε νὰ τοὺς παραδώσουν τὴ Θεσσαλονίκη (γεγονὸς ποῦ δὲν ταιριάζει μὲ τὴν ἀποψη γιὰ ἀπαίτηση εὐρύτερης αὐτονομίας).

Τὸ θαυμαστὸ κίνημα, πείραμα καὶ καθεστὼς τῶν Ζηλωτῶν ἐρμηνεύεται στερεοτυπικὰ ὡς ἐξῆς: Οἱ μὲν τὸ στρογγυλεύουν/ἀποκαθάρουν ὥστε νὰ καπηλεύονται τοὺς τοτεινοὺς (καὶ σημερινούς) ταξικούς ἀγῶνες ἀποκλείοντας ὅ,τι δὲν εἶναι τῆς ἀρεσκείας τους. Οἱ δε, ἀρνοῦνται νὰ διαπιστώσουν τὴν πολιτικὴ ἀνεπάρκεια τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ἰσυχασμοῦ νὰ σταθοῦν στὸ ὕψος ἑνὸς Χρυσόστομου, παρὰ τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἐποχῆς τους, κι ἔτσι –χάρη καὶ στὸ φανατισμένο μανιχαϊσμὸ τῶν «προοδευτικῶν»– αἰσθάνονται ἄβολα μὲ τὸ κίνημα τῶν Ζηλωτῶν. Τέλος, μὲ τὴν ἀποψη περὶ «πιο σκληρῆς δουλοπαροικίας ἀσιατικοῦ τύπου» ἡ Ἀγγελικὴ Λαΐου – Θωμαδάκη δὲ θὰ συμφωνοῦσε (Ἡ ἀγροτικὴ κοινωνία στὴν ὕστερη βυζαντινὴ ἐποχὴ, σσ. 195, 207-211, 247), ἐνῶ ἔχοντας ὑπόψη τὴν Παλαιολόγεια «ἀναγέννηση» τῶν τεχνῶν, ἡ ἀποψη τοῦ Κ.Λ. γιὰ «ἀπόλυτη πνευματικὴ στειρότητα» τοῦ Βυζαντίου συνοψίζει τὴ μονομέρεια τοῦ ἄρθρου του.

Εἶναι λανθασμένη ἡ ταύτιση τῶν ἀντιησυχαστῶν μὲ τοὺς Ζηλωτὲς καὶ τοὺς ἀντιμοναρχικούς

Με κομμένη την ανάσα

19ο Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας

Της **Μαριάννας Δεσούρη**

Δεκαεννιά χρόνια τώρα, ένας θεσμός που ξεκίνησε ταπεινά, αλλά αποφασιστικά στην Καλαμάτα, μακριά από την υδροκέφαλη πρωτεύουσα, καταφέρνει κάθε Ιούλιο να συγκεντρώνει τα βλέμματα όσων ενδιαφέρονται για την ορχηστρική τέχνη, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς. Κι αυτό, όταν η Καλαμάτα φέτος τραβούσε επίσης τα βλέμματα λόγω του Φεστιβάλ της Χρυσής Αυγής στις 3 και 4 Αυγούστου, αλλά και για την κινητοποίηση του αντιρατσιστικού κινήματος, που διοργάνωσε αντισυλλαλητήριο το Σάββατο 20 Ιουλίου, μέσα στην καρδιά του Φεστιβάλ Χορού (18-25 Ιουλίου 2013). Η εναρκτήρια παράσταση θα δινόταν στο Μέγαρο Χορού της Καλαμάτας, ύστερα από τεράστιες καθυστερήσεις και απανωτά προβλήματα στην περσίωση του έργου.

Πολλές οι εντυπώσεις και οι εικόνες που καταγράψαμε στις τέσσερις μέρες που παρακολουθήσαμε. Ας ξεκινήσουμε από το Μέγαρο Χορού. Η ανακαίνιση του παλαιού εργοστασίου, στη συνδρομή Αρτέμιδος και Κλαδά, παρά τα εκατομμύρια ευρώ που δαπανήθηκαν και το μεγάλο χρονικό διάστημα που χρειάστηκε, δείχνει να σχεδιάστηκε χωρίς έμπνευση και να εκτελέστηκε με σοβαρές αστοχίες. Η είσοδος, στρωμένη με αστραφτερά μάρμαρα, ελάχιστα σχέση είχε με παλιό εργοστάσιο, ενώ τα μεταλλικά στοιχεία ήταν κακοβαμμένα και οι κοινόχρηστοι χώροι είχαν φτηνές ψευδοροφές. Οι τουαλέτες της κεντρικής αίθουσας εντοπιζόνταν πριν από τις εισόδους της πλατείας (!) ενώ η αποχέτευσή τους το βράδυ της Παρασκευής, 19.07, υπερχείλιζε. Στην κεντρική σκηνή, πανάκριβα μηχανήματα ήχου και φωτισμού είχαν συνδυαστεί με καθίσματα και μοκέτα μάλλον δεύτερης διαλογής! Το χειρότερο ήταν οι σχολικές καρέκλες (!), στριμωγμένες χωρίς κενά μεταξύ τους, που έκαναν την παρακολούθηση το Σάββατο 20.07 αλγεινή υπόθεση, ιδιαίτερα για κάποιους θεατές ψηλότερους ή βαρύτερους από τον μέσο 17χρονο! Όλα αυτά παρέπεμπαν στον τρόπο που κατασκευάζονται όλα τα μεγάλα έργα σ' αυτόν το δύσμοιρο τόπο: προχειρό-

τητα, έλλειψη επαρκών ελέγχων από τη διοίκηση, επιδειξιμανία και πολλά λεφτά που καταλήγουν εκεί όπου δε θα 'πρεπε. Ένα ακόμη πανάκριβο κτήριο με επισφαλές μέλλον, ενώ η τοπική κοινότητα δεν δείχνει να έχει ανιληφθεί τη μεγάλη συμβολή –όχι μόνο πολιτιστική– που ο θεσμός του φεστιβάλ θα μπορούσε να έχει στην περιοχή.

Ας έρθουμε, όμως, στις παραστάσεις. Επωδός για ό,τι είδαμε θα μπορούσαν να είναι οι λέξεις «δύναμη» και «σκληρή δουλειά». Ίσως η κα Μαργακοπούλου, υπεύθυνη για το πρόγραμμα όλα αυτά τα χρόνια, να επηρεάστηκε στις επιλογές της από τη συγκυρία. Κυριαρχούσαν παλαιότερες χορογραφίες, ανανεωμένες και άκρως επίκαιρες για την κρίση που ζούμε. Και βέβαια μόνο ευκολοχώνευτες δεν ήταν. Το Drumming της γνωστής χορογράφου Ανν Τερέζας ντε Κεερωμάκερ, από την Ομάδα της Rosas στις 19.07, χιομένο πάνω στο ομώνυμο μουσικό κομμάτι του Σιπ Ράιχ, έωνε και χώριζε τους χορευτές σε συγχρονισμένα και ασυγχρονιστα κομμάτια, σε μια χορογραφία απίστευτα δυναμική, που έβγαζε όλα όσα μπορούσαν να δώσουν τα – ενίοτε – μη-χορευτικά σώματα των χορευτών, με κινήσεις που σε τίποτα – ίσως – δεν θύμιζαν χορό όπως τον ξέρουμε. Δεν μας άρεσε ιδιαίτερα, αλλά δεν μπορούμε να μην αναγνωρίσουμε την πρωιτυπία και την επίπονη δουλειά που απαιτούσε από τους χορευτές.

Το Σάββατο, παρακολουθήσα-

με πρώτα τον περίφημο Νιγηριανό Κουντιούς Ονιέκεου, σε μια σπουδή πάνω στις αντιθέσεις που ορίζουν την ανθρώπινη ύπαρξη, την ώρα που έξω – τι σύμπτωση! – ήταν σε εξέλιξη η αντιρατσιστική πορεία. Το STILL/life θα μπορούσε να μεταφραστεί είτε ως «νεκρή φύση», είτε ως «κι όμως ζωή», είτε ως «ακόμη ζωή», και ταίριαζε με τα πολιτικά τεκταινόμενα των ημερών. Ο έξυπνος τίτλος έδωσε τη δυνατότητα στον ταλαντούχο και «λαστικέριο» περφόρμερ να μας κρατήσει με κρατημένη την ανάσα για μια ώρα γεμάτη ενέργεια, κίνηση, θλίψη, θυμό, πόνο, χιούμορ, ειρήνευση, σε «μια απόπειρα συμφιλώσης και αποδοχής των αντιθέσεών μας». Με το κάλεσμα που μας απηύθυνε, να νικήσουμε την κρίση με την τέχνη,

νομίζω έκανε κάποιους από μας να τον εκμηψούν έπι περαιτέρω.

Η πιο εγκεφαλική παράσταση η exposition universelle του Ρασίνι Ουραμινάν, αμέσως μετά, ήταν ιδιαίτερα πολιτική και δουλεμένη λεπτομερειακά πάνω στα υπέρτοχα ηλεκτρονικά μοτίβα του συνθέτη Ζαν-Μπαπτίστ Ζουλιέν, που έπαιζε ζωντανά. Η μελέτη του καλλιτέχνη πάνω στα ποικίλα καλλιτεχνικά κινήματα και τις επίσημες αισθητικές που αυτά διαμόρφωσαν –περιλαμβανομένου του φασισμού!– ήταν πολλαπλώς ενδιαφέρουσα, παρ' όλο που δεν μας συγκίνησε τόσο όσο η παράσταση του Ονιέκεου. Ίσως γιατί ο καλλιτέχνης δεν ασκούσε καμία κριτική σε αυτά που παρουσίαζε, ίσως γιατί υπερτερούσε η χρήση της εικόνας και των ηλεκτρονικών μέσων (βίντεο, φωτογραφία, κάμερα, ειδικά φώτα, κ.λπ.).

Την Κυριακή βράδυ, πέρα από τις γνωστές φάσεις, πρέπει να παρευρισκόταν μεγάλο κομμάτι της «καλής κοινωνίας» της Καλαμάτας. Και ποιος θα έχανε την ευκαιρία να δει μια πολυσυζητημένη παράσταση του Βιμ Βαντεκίμπους, ενός μάστορα του σύγχρονου χορού; Το What the Body Does Not Remember, από την Ομάδα Ultima Vez του γνωστού χορογράφου, μας έκοψε την ανάσα. Η ευρηματική αυτή παράσταση του 1987 υπήρξε τόσο καινοτόμα ώστε δημιούργησε μια νέα τάση στο χορό, το eurocrash. Ξεκινάει μ' ένα απερίγραπτο τρίο που θυμίζει βουντού, όπου μια γυναίκα «κινεί τα νήματα»

δυσανθρώπων χορευτών με ρυθμικά αλλά απότομα χτυπήματα των χεριών της, συνεχίζει με ένα ασύλληπτο αλισβερίσι με (γύψινα) τούβλα κάποια εκ των οποίων εκσφενδονίζονται από ορισμένους χορευτές, περνάει σε ένα κομμάτι με ευφάνταστη χρήση πολλών πετσετών, αλλάζει σε ένα απάραμυλλης βίας ντουέτο επί τρία, που εξελίσσεται σε ένα κομμάτι-παραλλαγή οικογενειακής φωτογραφίας και τελειώνει με μια χορογραφία (!) οργής, επιθεικότητας, αλλά και συγχρονισμού των χορευτών. ΑΠΛΑ ΣΥΓΚΛΟ-ΝΙ-ΣΤΙ-ΚΗ!

Τη Δευτέρα το βράδυ ο Φαμπιάν Μπάρμπα –με την καταπλη-

κτική πλαστικότητα του– κατάφερε να μας ταξιδέψει στις απαρχές του μοντέρνου χορού, με μια δουλειά εμπνευσμένη από το έργο μιας ιερείδας του από το Μεσοπόλεμο, της Μαίρης Βίγκμαν. Τα μικρής διάρκειας (3 ως 7 λεπτά) όλα που μας παρουσίασε ο ταλαντούχος νεαρός χορευτής από το Εκουαδόρ, βασισμένα σε υλικό αρχείου, αλλά, κατά βάση, επαναδημιουργημένα, προσέφεραν μια «ψευδαίσθηση αυθεντικότητας». Με την ιδιαίτερη κίνηση και τα παλιομοδίτικα στοιχεία που ενσωμάτωναν, του έδωσαν τη δυνατότητα να ακολουθήσει «τα σβησμένα ίχνη μιας γλώσσας που δεν μιλιέται πια και, εντοπίζοντάς τα, να βρει τη δική του. Να βρει το νήμα που συνδέει [...] τις δυο διαφορετικές παραδόσεις χορού, στις οποίες συνειδητοποιεί ότι ανήκει». Και, στην πορεία, να μας μαγέψει απ' την αρχή, με αυτό το θεϊκό δημιούργημα που λέγεται χορός και να μας βάλει, τελικά, στον πειρασμό να σκεφτούμε ότι ένα φεστιβάλ σαν κι αυτό της Καλαμάτας ίσως θα όφειλε να φιλοξενεί κάθε χρόνο μια τέτοια σπουδή στις απαρχές του μοντέρνου χορού.

Εμείς να ευχηθούμε μόνο στο φεστιβάλ: «Και του Χρόνου!».

Σημ.: Όλα τα κείμενα με εισαγωγικά είναι παρμένα από το πρόγραμμα του Φεστιβάλ. Ιούλιος 2013

Δεκαεννιά χρόνια τώρα, ένας θεσμός που ξεκίνησε ταπεινά, αλλή αποφασιστικά στην Καλαμάτα, μακριά από την υδροκέφαλη πρωτεύουσα

Σελίδες ναυτικής ιστορίας ΤΟ ΕΥΔΡΟΜΟΝ ΠΑΣΟΚ

3 του Σεπτεμβρη καθελκύστηκε το πειρατικό πλοίο Πασόκ, η ναυαρχίδα του ελληνικού πολιτικού ναυτικού. Έκτοτε, πέρασαν τα χρόνια και το σκαρί του γνώρισε πολλές αλλαγές. Τώρα που πλησιάζει η ώρα της απόσυρσης, σας παρουσιάζουμε τις βασικές παραλλαγές που γνώρισε το εύδρομον Πασόκ στο μακρύ και συναρπαστικό ταξίδι του....

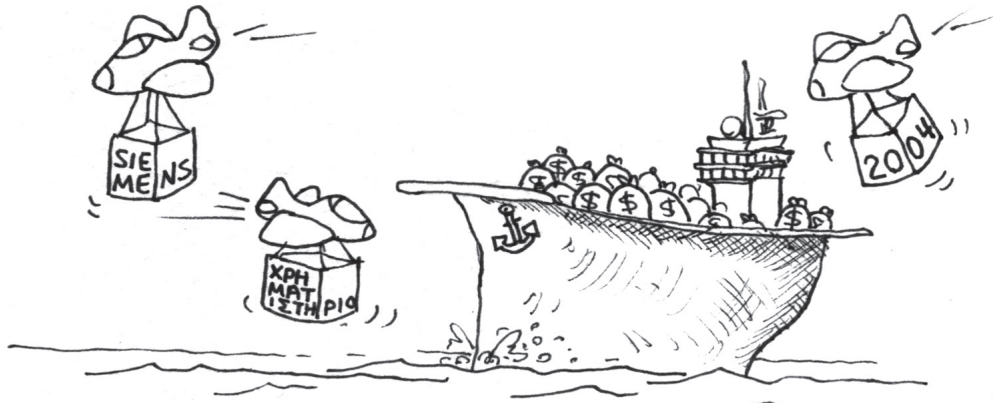
ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

3 του Σεπτεμβρη, λοιπόν, έφτιαξε ο Αντρέας το καταδρομικό Πασόκ. Με πρόθυμο πλήρωμα άφοβων πειρατών, ξεκίνησε το θρυλικό του ταξίδι για το κούρσεμα του... ελληνικού δημοσίου.

Ο ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ

Πέρασαν τα χρόνια και το καράβι είχε παλιώσει. Ο Σημίτης ανέλαβε τον εκσυγχρονισμό του. Το νέο, υπερσύγχρονο αεροπλανοφόρο Πασόκ είχε μεγαλύτερη ακτίνα δράσης και κάλυπτε κάθε είδους επιχειρήσεις (δημόσιες, ιδιωτικές, ασφαλιστικά ταμεία κ.λπ.).

Δίπλα του, το υποβρύχιο Άκης. Ειδικό για επικίνδυνες αποστολές, φρόντιζε να ξεγλιστράει απαρατήρητο και να φέρνει κάθε είδους... προμήθειες.

ΤΟ ΑΔΟΞΟ ΤΕΛΟΣ

Στα χέρια του Γιωργάκη, το Πασόκ μετατράπηκε σε Τιτανικό, παρασέρνοντας στον βυθό κάμποσα εκατομμύρια επιβάτες, το κρατικό θησαυροφυλάκιο και τον Τσουκάτο. Ο ίδιος διασώθηκε με κανό.

Η ΕΠΑΝΙΔΡΥΣΗ

Το Πασόκ διέσωσε ο Μπενίτο ο 2ος, μετατρέποντάς το σε μπρίκι. Καλού κακού, όμως, εκτός από καπετάνιος του Πασόκ, κράτησε και τη θέση του λωστρόμου, στο έτερο μεγάλο πειρατικό πλοίο του πολιτικού μας ναυτικού, το θωρηκτό-κρουαζιερό-πλοιο Νέα Δημοκρατία.

● | ΘΕΑΤΡΟ κριτική

Του Κώστα Σαμάντη

Με το συλλογικό κατά του ατομικού

ΚΥΚΛΩΨ σε σκηνοθεσία Β. Παπαβασιλείου

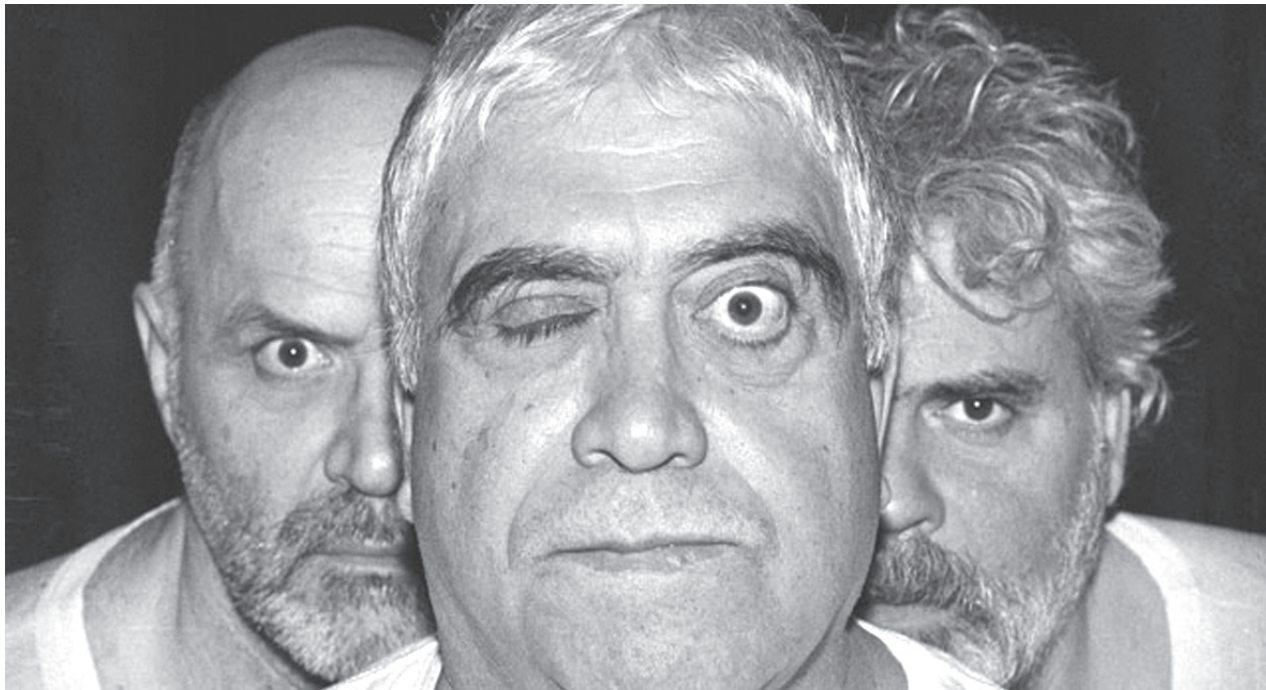
Ο Κύκλωπας είναι ένα σατυρικό δράμα του Ευριπίδη. Τα σατυρικά δράματα είθισται να ολοκληρώνουν μια τριλογία τραγωδιών. Παίζονταν μάλιστα μετά την ολοκλήρωση αυτής της τριλογίας, σε μια λογική να «ελαφρύνουν» το δραματουργικό έργο το οποίο είχε προηγηθεί, εντασσόμενο ή ακόμα καλύτερα συμπληρώνοντας την τριλογία, μιας και αντιλούσε κατά κανόνα το θέμα του από τον ίδιο μυθικό κύκλο.

Μετά το βαρύ δράμα, η θεματική του οποίου είχε να κάνει με τα πάθη των ανθρώπων, ακολουθούσε προς τέρψη των θεατών ένα έργο το οποίο χαρακτηριζόταν από κάποια σχετική ελαφρότητα. Αποτελούσε ξεχωριστή κατηγορία ισορροπώντας όσο και αναμειγνύοντας το αστείο με το σοβαρό. Ήταν δηλαδή μια αρχική μορφή δράματος ανάμεσα στην καθαυτή τραγωδία και κωμωδία, μη εντασσόμενη όμως σε κάποια από αυτές τις δύο.

Με αυτό ως δεδομένο, μπορούμε να πούμε ότι η συγγραφή του δεν είχε την ίδια βαρύτητα την οποία απαιτούσε αυτή καθαυτή η τριλογία. Ο τραγικός μπορούσε να κινηθεί άνετα ανάμεσα στην παρωδία και στη σάτιρα, στηριζόμενος όμως πάνω στα θέματα και στις σκηνές από τις τραγωδίες που είχαν προηγηθεί.

Όσο όμως πιο εύκολη (σε σχέση με την τριλογία πάντα) ήταν η συγγραφή ενός σατυρικού δράματος στα χρόνια της αρχαίας Αθήνας, άλλο τόσο δύσκολη είναι η σκηνοθεσία του στις μέρες μας, μιας και ο σκηνοθέτης πρέπει να σχοινοβατήσει ουσιαστικά ανάμεσα στην κωμωδία και στην τραγωδία με τον κίνδυνο μιας ετεροβαρούς πρότασης προς τη μια ή την άλλη πλευρά, να ελλοχεύει πάντα.

Ο Κύκλωπας είναι ένα από τα σημαντικότερα κεφάλαια της Οδύσσειας, γεμάτο καίριους όσο και σημαντικούς συμβολισμούς. Στην υπόθεση του συγκεκριμένου επεισοδίου βρίσκουμε τον Οδυσσέα μαζί με τους συντρόφους του, οι οποίοι έρχονται από την Τροία σε ένα ταξίδι επιστροφής στην πατρίδα, να φθάνουν στη Σικελία παρασυρμένοι από τους ανέμους. Προκειμένου να πάρουν προμήθειες και

να συνεχίσουν το ταξίδι τους, βγαίνουν στο νησί του Κύκλωπα ο οποίος τους πιάνει αιχμάλωτους με σκοπό να τους καταβροχθίσει. Είναι ο πολυμήχανος Οδυσσέας ο οποίος θα σώσει εαυτόν και συντρόφους για να συνεχίσουν το ταξίδι του νόστου.

Στο κείμενο αυτό υπάρχει μια βασική αντιπαράθεση ανάμεσα σε δύο κόσμους: Από τη μια είναι ο κόσμος του Οδυσσέα με το εύστροφο και πολυμήχανο το οποίο κουβαλά και από την άλλη ο κόσμος των Κυκλώπων, μυθολογικών τεράτων με ένα μάτι (εμφανής συμβολισμός για τη μονοδιάστατη και μονόπλευρη κοινωνία). Μέσα στους στίχους του κειμένου θα δούμε να ξεδιπλώνεται η αρχέγονη αντιπαράθεση ανάμεσα στην πολιτισμένη και την πρωτόγονη κοινωνία. Ο Οδυσσέας ρωτά για τους Κύκλωπες «Ποιον υπακούν; Ο λαός εξουσιάζει;» Για να πάρει την απάντηση: «Κανένας δεν ακούει κανέναν». Ή επίσης: «Σιτάρι σπέρνουν; Έχουν χυμό αμπελιού, χυμό του Βάκχου;» Για να του απαντήσουν: «Όχι, γι' αυτό και η χώρα τους χορούς δεν ξέρει».

Η εμφανής αυτή αντιπαράθεση παίρνει την απόλυτη έκφρασή της ανάμεσα στον Κύκλωπα και στον Οδυσσέα όταν ο μεν πρώτος λέει «σε κανένα θεό δεν θυσιάζω παρά μόνο σε μένα και στην πιο μεγάλη από όλες θεότητες σε αυτή την κοιλιά μου» και τον Οδυσσέα να αναφέρει, υπερασπιζόμενος τους συντρόφους του «χάρη σε

αυτούς έφθασα ως εδώ». Ακόμα χειρότερα, ο Κύκλωπας καταβροχθίζει δύο συντρόφους του Οδυσσέα οδηγώντας την οριοθέτηση των δύο κοινωνιών στον υπέρτατο βαθμό. Από τη μια έχουμε την κοντόφθαλμη και πρωτόγονη κοινωνία του εγωισμού και του ατομισμού και από την άλλη την κοινωνία της συλλογικότητας και του πολιτισμού. Γι' αυτό άλλωστε ο Κύκλωπας χαρακτηρίζεται στο κείμενο από τον Ευριπίδη ως «άνομος» και «ανόσιος».

Εξαιτίας αυτής ακριβώς της υπόθεσης, ο Κύκλωπας θα μπορούσε να είναι ένα ιδιαίτερα σημαδιακό έργο την εποχή των τριών μνημονίων. Θα μπορούσε να οδηγήσει τον προβληματισμό μας για το πώς το συλλογικό και το αλληλέγγυο μπορούν να λειτουργήσουν ως εναλλακτική απέναντι σε μια καθημαγμένη, ελέω τρώικας και ανίκανης πολιτικής ηγεσίας, πατρίδας. Για να το πούμε πιο απλά, θα μπορούσε να είναι ένα από τα ιδανικότερα έργα πάνω στο οποίο, ως εφελτήριο, να στηριχθεί μια πρόταση

υπεράσπισης της συνοχής της κοινωνίας απέναντι στις εκφάνσεις του ατομισμού που συχνά βλέπουμε γύρω μας.

Ο Β. Παπαβασιλείου κατορθώνει να ανεβάσει μια συνεκτική παράσταση. Έχοντας στο πλευρό του σημαντικούς ηθοποιούς, αλλά και συνεργάτες, προτείνει μια παράσταση άρτια σκηνοθετημένη.

Όμως:

Χάνει το στοίχημα ακριβώς στα δύο βασικά ζητήματα που προαναφέραμε. Προτείνει εν ολίγοις μια παράσταση η οποία γέρνει πολύ περισσότερο προς μια αριστοφανική εκδοχή του Κύκλωπα, με το κέντρο βάρους της παράστασης να είναι προς την κωμωδία, με τον Οδυσσέα να παρουσιάζεται ως πειρατής Τζακ Σπάρου (!) και η σκηνοθεσία του να χαρακτηρίζεται από το ετεροβαρές του γεγονότος.

Επιλέγει επίσης η πρότασή του, σε επίπεδο λόγου, να προσπεράσει το δίπολο πολιτισμένης και πρωτόγονης κοινωνίας, προσεγγίζοντας τον Κύκλωπα ως λαβωμένο εραστή, «σαν ένα τύπο που ενδίδει τελικά στον ανθρωποφαγικό λόγο, λόγω τραύματος». Ελπίζουμε τα συμπτώματα σύγχρονου κοινωνικού κανιβαλισμού με τα οποία ερχόμαστε καθημερινά αντιμέτωποι, να μην τα χαρακτηρίζει ως αποτέλεσμα πληγωμένου ερωτισμού!

Όπως προείπαμε η πρότασή του, ως αριστοφανική κωμωδία πάντα, χαρακτηρίζεται από αρπότητα. Κατορθώνει να αποσπάσει ιδιαίτερα δυνατές ερμηνείες από τους τρεις ήρωες του έργου, με τον έμπειρο Νίκο Καραθάνο να ξεχωρίζει μακράν στο ρόλο του Οδυσσέα. Είναι αυτός που με τη λυγμική εκφορά του λόγου του κατορθώνει, έστω προσώρας, να μας θυμίσει τη δραματική πλευρά του έργου στο μονόλογο του ήρωα που υποδύεται. Πολύ σημαντική η παρουσία του χορού με ιδιαίτερη αναφορά στη διαχείριση της κίνησής του.

Κύκλωψ, του Β. Παπαβασιλείου

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ - ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ:
Βασίλης Παπαβασιλείου

ΔΙΑΣΚΕΥΗ:
Βασίλης Παπαβασιλείου - Σωτήρης Χαβιάρας

ΣΚΗΝΙΚΑ - ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ:

Μαρί Νοέλ Σεμέ

ΜΟΥΣΙΚΗ:

Δημήτρης Καμαρωτός

ΦΩΤΙΣΜΟΙ:

Ελευθερία Ντεκώ

ΚΙΝΗΣΗ sinequanon

ΔΙΑΝΟΜΗ:

Οδυσσέας:

Νίκος Καραθάνας

Κύκλωπας:

Δημήτρης Πιατάς

Σιληνός:

Νίκος Χατζόπουλος

ΧΟΡΟΣ:

Γιώργος Γιαννακάκος

Θανάσης Δήμου

Ηλίας Ζερβός

Βασίλης Καραμπούλας

Κώστας Κοράκης

Γιάννης Κότσιφας

Λαέρτης Μαλκόισης

Άγγελος Μπούρας

Μιχάλης Οικονόμου

Χρήστος Σαπουνιζής

Μιχάλης Σαράντης

Γιώργος Συμεωνίδης

Χάρης Τζωριζάκης

Άγγελος Τριανταφύλλου

Σωτήρης Τσακομίδης

Γιώργης Τσοουρής

Νικόλας Χανακούλας

● | 30 ημέρες * Σχόλια για την πολιτική και τον πολιτισμό

Του Σπύρου Κουτρούλη
(www.koutroulis-spyros.blogspot.com)

Η επικαιρότητα του κριτικού Γιάννη Αποστολάκη

Ο Γ. Αποστολάκης μας ενδιαφέρει, σήμερα, για το οξύ αισθητικό του κριτήριο

➤ Ο Γιάννης Αποστολάκης εμφανίζεται, το 1923, με το έργο του *Η ποίηση στη ζωή μας**, ενώ θα ακολουθήσουν και άλλα, όπως *Το κλέφτικο τραγούδι*, *Το πνεύμα και η τέχνη του*.

Ο λόγος του ήταν βέβαιο ότι δεν θα περνούσε απαρατήρητος, αλλά αντίθετα θα βρισκόταν στο επίκεντρο των πνευματικών συζητήσεων του ελληνικού μεσοπολέμου. Το γεγονός αυτό δεν οφείλεται στη χειμαρρώδη, αλλά προσεκτικά τεκμηριωμένη δημοική γλώσσα του, αλλά στο ότι ύψωσε το γνήσιο δημοτικό τραγούδι και τη σολωμική ποίηση σε πρότυπο σχεδόν αξεπέραστο, που μοιραία θα ήταν ένα σκληρό και αλάνθαστο μέτρο για ό,τι επακολούθησε. Ό,τι έγραψε είχε βαρύτητα και γι' αυτό δεν περνά απαρατήρητο, καθώς προϋποθέτει τη βαθιά και εξαντλητική γνώση της εξέλιξης του νέου ελληνισμού. Με γενναιότητα, ίσως και θράσος, εκμηδενίζει τον Παλαμά που τότε μεσουρανούσε, τον Βαλαωρίτη, τον Κρυσιτάλη, τον Κάλβο, τον Καβάφη, τον Σικελιανό, τον Γρυπάρη τον Μαλακάση. Ακολουθώντας το σολωμικό «να θεωρούμε ως εθνικό το αληθές», ξεθεμελίωσε ό,τι διακρίθηκε και ό,τι αποτιμήθηκε ως σημαντικό, μετά τον Σολωμό.

Μαζί του βάδισε ο **Φώτος Πολίτης**, συγγραφέας, κριτικός, μεταφραστής και υπεύθυνος για ένα διάστημα του Εθνικού Θεάτρου. Κατηγορήθηκαν ως φορείς ενός ελληνοκεντρισμού, που είχε προέλευση όχι εγχώρια, αλλά από τον γερμανικό ιδεαλισμό. Δεν επικρίθηκαν τόσο για τη βασιμότητα της κριτικής τους, όσο για τον μονοδιάστατο χαρακτήρα της, δηλαδή ότι υπερτιμούσαν σε κάποιες περιπτώσεις τα αρνητικά και αδύνατα σημεία και παρέλειπαν να αναφερθούν στα θετικά στοιχεία, έτσι ώστε ο αναγνώστης να σχηματίζει λανθασμένο συμπέρασμα για το έργο και τον συγγραφέα που έκριναν. Η πιο σοβαρή κατηγορία που διατύπωσαν εναντίον τους ήταν ότι επιχειρήσαν να κλείσουν την ελληνική πνευματική ζωή σε ένα σχήμα, που δεν έδινε τις δυνατότητες για πρωτότυπη δημιουργία και εξέλιξη. Διότι, φυσικά, δεν μπορούσε κάποιος να αμφισβητήσει την αξιοσύνη του δη-

μοικού τραγουδιού ή του Σολωμού ή του Παπαδιαμάντη, αλλά θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι η εμμονή σε αυτούς και η άρνηση να πειραματιστούμε με νέα σχήματα και τρόπους, ελληνικά ή διεθνή, θα μας οδηγούσε σε μαρασμό.

Οι ανυδράσεις εναντίον του Αποστολάκη ήταν βέβαια ανάλογες της οξύτητας των κειμένων του. Πολλοί αισθάνθηκαν θιγμένοι από τον λόγο και πρώτα, βέβαια, ο κύκλος γύρω από τον **Παλαμά**. Ο **Κ. Βάρναλης** θα επιτεθεί στις αντισοσιαλιστικές απόψεις του. Αλλά, το πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα για τις συζητήσεις που προκάλεσε το βρίσκουμε στο *Ελεύθερο Πνεύμα*, του Γιώργου Θεοτοκά, που κυκλοφορεί το 1929 και αποτελεί το μανιφέστο της Γενιάς του '30. Το δεύτερο ειδικά κεφάλαιο, με τον τίτλο «Εθνικός χαρακτήρας και πνευματικός μιλιταρισμός», συνιστά μια προσπάθεια να αναιρεθούν, με τον τρόπο που αυτός τις κατανοεί και τις ερμηνεύει, οι απόψεις του **Φ. Πολίτη** και του **Γ. Αποστολάκη**. Στο κείμενο του **Γ. Θεοτοκά** θα διατυπωθούν οι σημαντικότερες επικρίσεις εναντίον τους. Θα τους αποδώσει την επιδίωξη να κλείσουν τον νέο ελληνισμό σε ένα αποπερωμένο σχήμα, που θα αρνείται πεισματικά κάθε επικοινωνία με τη σύγχρονη πραγματικότητα, διεθνή ή εγχώ-

ρια. Βεβαίως ο Θεοτοκάς, που φιλοδοξεί με αυτό τον τρόπο να σταθεί μακριά από την εθνικιστική ή μαρξιστική, όπως επισημαίνει, δογματική, μας προσφέρει ένα πλήθος σημαντικές πληροφορίες, όπως ότι με τον **Γ. Αποστολάκη** συνεργάστηκε, το 1927, ο εκ των ιδρυτών του Εκπαιδευτικού Ομίλου, **Αλέξανδρος Δελμούζος**.

Μετά την παρέλευση αρκετών δεκαετιών, ο **Γ. Αποστολάκης** μας ενδιαφέρει, σήμερα, για το οξύ αισθητικό του κριτήριο, για την ειλικρινή και γνήσια προσπάθειά του να παρουσιάσει τη σημασία του δημοικού τραγουδιού όπως και την αρτιότητα της ποίησης του Σολωμού. Το παράδειγμά του είναι μια θετική διεξοδος στην πλημμυρίδα μίας κριτικής παραφουσκωμένης, ίσως, σε κάποιες περιπτώσεις

από θεωρητικά ενδιαφέροντα, αλλά εντελώς άσφαιρης και κατευθυνόμενης, αλλά και μια σοβαρή απάντηση σε όσους επιχειρούν να συκοφαντήσουν την αξία και τη σημασία του έθνους που ανθίσταται, δηλαδή των αρματολών και των κλεφτών, μα και σε όσους προσπαθούν να υποβιβάσουν το έργο του Σολωμού σε «σπικούργημα».

Σε αντίθεση με τις κατηγορίες που σήκωσαν στοχαστές όπως ο **Γ. Θεοτοκάς**, ο Αποστολάκης δεν χαρακτηρίζεται από φτηνό πατριωτισμό, ούτε επιδιώκει να υπαγάγει τα αισθητικά κριτήρια σε αυτόν. Στοχεύει στο να μας παρουσιάσει τα δημοικά τραγούδια γνήσια, δίχως τις μεταγενέστερες λόγιες προσμίξεις. Επιπρόσθετα, δεν χαρίζεται σε ποιητές όπως ο Βαλαωρίτης, ή ο Μαβίλης, ή ο Κρυσιτάλης, που διακρίνονται από την επίκληση σε έναν θορυβώδη και ρητορικό ελληνοκεντρισμό και προσπαθούν να αντιγράψουν τα δημοικά τραγούδια, αφού ούτε γνήσια πνοή διαθέτουν, ούτε ανταποκρίνονται στα αυστηρά του κριτήρια.

Βεβαίως παραμένει σημείο αμφιλεγόμενο, αφού για συγγραφείς όπως ο **Ρένος Αποστολίδης** είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της κριτικής μας, αλλά για άλλους, όπως ο **Κ. Δημαράς**, «η ευαισθησία, η αισθητική πείρα και γενικά η κρι-

κή ικανότητα του Αποστολάκη μένουν ανεκμετάλλευτες σ' ένα μεγάλο μέρος του έργου του. Ανάλογα θα μπορούσαν να λεχθούν και για τις μελέτες του τις σχετικές με τον Κάλβο και τον Βαλαωρίτη· ο κριτικός βλέπει σωστά αλλά κρίνει άδικα. Και θα μπορούσε να λεχθεί ότι, από ένα έργο ενιατικού μόχθου και εξηρμένου στοχασμού, μας έμεινε μόνο ένα υψηλό παράδειγμα ανθρώπου και η μνήμη μιας μεγάλης ηθικής προσωπικότητας, αν δίπλα στις εργασίες αυτές δεν υπήρχε και η συμβολή του Αποστολάκη στη μελέτη του δημοικού τραγουδιού. Πρώτος ο Αποστολάκης αντίκρισε το δημοικό τραγούδι από την άποψη την καθαρά φιλολογική· μελέτησε την αισθητική του και προώθησε, ή, ακριβέστερα, ανανέωσε τη γνωριμία μας με αυτό. Από μια τέτοια γνώση του δημοικού τραγουδιού ξεκινάμε, έδωσε την κριτική του για τον Κρυσιτάλη»*.

* **Γιάννη Αποστολάκη**, *Η ποίηση στη ζωή μας*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας-Ιωάννου Δ.Κολλάρου ΑΕ, β' έκδοση, κ.χ. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον φιλόλογο Παύλο Παρακευαΐδη που μου δάνεισε το δυσεύρετο πλέον αυτό έργο.

** **Κ. Δημαράς**, *Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας*, εκδόσεις Γνώση, Αθήνα 2000, σελ. 579-580.

Πρώτος ο Αποστολάκης αντίκρισε το δημοτικό τραγούδι από την άποψη την καθαρά φιλολογική.

● | Ηγεμονικές Ιστορίες

Του Κωνσταντίνου Μαυρίδη

K2, το φονικό βουνό

Η επική ιστορία της αμερικανικής ορειβατικής αποστολής του 1953

Το K2 είναι, επίσημα τουλάχιστον, το δεύτερο ψηλότερο βουνό στον κόσμο. Με ύψος 8611 μ. είναι μόλις 237 μ. χαμηλότερο από το Έβερεστ (8848 μ.), αλλά είναι απείρως πιο απότομο, με εκτεθειμένες στις χιονοστιβάδες ορθοπλαγιές, παγωμένους ανέμους να το θερίζουν από κάθε πλευρά και μια μακριά, μακάβρια λίστα από θανάτους ορειβατών να το κατατάσσουν στην πρώτη θέση των βουνών του πλανήτη από άποψη δυσκολίας ανάβασης.

Χαρακτηριστικά, ένα στους τρεις ορειβάτες που επιχειρήσαν να το σκαρφαλώσουν δεν γύρισε ποτέ πίσω και μόνο μια ελίτ τριακοσίων ανθρώπων έχει καταφέρει να κατακτήσει την κορυφή. Το K2 (βαφτίστηκε έτσι από τη βρετανική τριγωνομετρική υπηρεσία το 1847, λόγω του ότι είναι το δεύτερο ψηλότερο βουνό του Καρκορούμ) έχει πολλά παρατσούκλια, ανάμεσα στα οποία είναι αυτά του «βουνού των βουνών» και του «φονικού βουνού». Οι άγριες κορυφές του έχουν γίνει μάρτυρες πολλών τραγωδιών, καθώς μια σειρά αποστολών κατηλώθηκαν στο βουνό από τον αδυσώπητο καιρό και τα μέλη τους χάθηκαν για πάντα χωρίς να αφήσουν κανένα ίχνος. Παρ' όλα αυτά, η αμερικανική αποστολή του 1953 θα μείνει στη συλλογική ορειβατική μνήμη ως το απόλυτο ορειβατικό ιδεώδες μιας αποστολής που απέτυχε να φτάσει στην κορυφή για να δοκιμαστεί σε μια προσπάθεια διάσωσης, όπου τα ιδανικά της φιλίας και της ανιδιοτελούς αυτοθυσίας υπερίσχυαν τελικά των πλέον απάνθρωπων καιρικών συνθηκών στη γη.

Το 1953 η κορυφή του K2 δεν είχε ακόμη κατακτηθεί και μια 15ετία είχε παρέλθει χωρίς καμία ορειβατική αποστολή στην περιοχή, καθώς ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και ο ινδοπακιστανικός πόλεμος του 1947 είχαν αποκλείσει το Κασμίρ και την πρόσβαση στην οροσειρά. Όταν τελικά δόθηκε η πολυπόθητη άδεια εισόδου, οι Αμερικανοί προσανατολίστηκαν

στη συγκρότηση μιας ολιγομελούς ορειβατικής ομάδας, η οποία θα επιχειρούσε την ανάβαση χωρίς τη χρήση τοπικών βαστάζων ή οξυγόνου, πολύ κοντά δηλαδή στη μορφή ορειβασίας που ονομάστηκε μετέπειτα «αλπικό στυλ». Επίσης, ο αρχηγός της αποστολής και βετεράνος της αποστολής του 1938 στο K2, Τσαρλς Χιούστον, επέλεξε την τελική ομάδα των οχτώ ορειβατών όχι με βάση τις ορειβατικές τους περγαμνές, αλλά τη δυνατότητά τους να συνεργάζονται και να δρουν ομαδικά. Έτσι, κορυφαίοι ορειβάτες της εποχής αποκλείστηκαν λόγω δυστροπίας χαρακτήρα, καθώς κατά τον Χιούστον «ο εγωισμός κάποιων ορειβατών αυξάνεται ευθέως ανάλογα προς τις κορυφές που κατακτούν και μπορεί να γίνει επικίνδυνος».

Στις 20 Ιουνίου οι ορειβάτες είχαν φτάσει στην κατασκήνωση βάσης στους πρόποδες του K2, και άρχισαν αμέσως να δημιουργούν μια σειρά από προωθημένες κατασκήνωσεις κατά μήκος της απότομης νοτιοανατολικής κόψης Αμπρούτσι. Η ομάδα έστησε συνολικά οχτώ κατασκήνωσεις (I ως VIII) μεταφέροντας εφόδια σε όλες, για την περίπτωση που θα χρειαζόταν να υποχωρήσουν σε κάποια απ' αυτές, και την 1η Αυγούστου συγκεντρώθηκε στην κατασκήνωση VIII, στα 7800 μ., με σκοπό να επιχειρήσει την τελική προσπάθεια για την κορυφή την επομένη. Το K2 είχε όμως άλλα σχέδια. Το βράδυ ο καιρός χάλασε απότομα και μια άγρια καταιγίδα τους ανάγκασε να αναβάλουν την ανάβαση και να μείνουν κλεισμένοι στις σκηνές τους. Αρχικά, το ηθικό τους παρέμεινε υψηλό, αλλά την τέταρτη συνεχόμενη νύχτα της καταιγίδας η σκηνή των Χιούστον και Μπελ διαλύθηκε και αναγκάστηκαν να καταφύγουν στις ήδη υπερπλήρεις υπόλοιπες σκηνές.

Την 6η Αυγούστου, με τον καιρό να μη δείχνει διαθέσεις βελτίωσης, ο Χιούστον για πρώτη φορά άρχισε να εξετάζει το ενδεχόμενο υποχώρησης. Την επομένη υπήρξε μια πρόσκαιρη βελτίωση των καιρικών συνθηκών, αλλά κάθε σκέψη για την κορυφή εγκαταλείφθηκε, όταν ο Αρτ Γκίλκεϋ κατέρρευσε ξαφνικά έξω από τη σκηνή του. Ο Χιούστον, γιατρός και καλύ-

Η κόψη Αμπρούτσι του K2. Ελάχιστοι ορειβάτες κατάφεραν να πατήσουν στην κορυφή του βουνού

τερος φίλος του Γκίλκεϋ, διέγινωσε αμέσως θρομβοφλεβίτιδα και συνειδητοποίησε ότι, για να επιβιώσει, έπρεπε να αρχίσουν την κατάβαση με το πρώτο φως της μέρας. Προς μεγάλη τους απογοήτευση, τη νύχτα η καταιγίδα επέστρεψε δριμύτερη, με θυελλώδεις ανέμους να απειλούν να ξεσκίσουν τις υπόλοιπες σκηνές καθώς και σφοδρή χιονόπτωση, που τους καθήλωσε στα 7800 μ. για άλλες τέσσερις μέρες. Τελικά, τη 10η Αυγούστου αποφα-

σίστηκε να αρχίσουν την κατάβαση έστω και μέσα στη θύελλα, γιατί η κατάσταση του Γκίλκεϋ άρχισε να μοιάζει με πνευμονικό οίδημα και η παραιτημένη παραμονή της ομάδας σε τόσο μεγάλο υψόμετρο απειλούσε να τους σκοτώσει όλους.

Μετά από δέκα μέρες ακινησίας στα 7800 μ. η ισορροπία όλων ήταν προβληματική, αλλά φτιάχτηκε ένα αυτοσχέδιο φορείο από ένα μεγάλο κομμάτι μουσαμά και έναν υπνόσακο και ξεκίνησε η αργή και επικίνδυνη κατάβαση προς την κατασκήνωση VII, στα 7500 μ. Οι συνθήκες πάγου στην κόψη ήταν δυσχερέστες και το κακό δεν άργησε να συμβεί. Κατά τη διάρκεια της κατάβασης μιας εκτεθειμένης πλαγιάς, ο Τζορτζ Μπελ γλίστρησε στον πάγο παρασύροντας το σχοινοσύντροφό του Στράντερ και, μπλέκοντας στα σχοινιά των υπολοίπων, όλη η ομάδα άρχισε να κατακυλιέται στην παγωμένη πλαγιά προς τον γκρεμό, για να σταματήσει από μια εκπληκτική κίνηση του Πιτ Σένινγκ, που κατάφερε να σταθεροποιηθεί με τη σκαπάνη του τα μπλεγμένα σχοινιά και να σώσει τους συντρόφους του. Όταν ανέβηκε ξανά την ορθοπλαγιά η ομάδα ήταν κατάκοπη και αποφασίστηκε να στήσουν εκεί τα

αντίσκηνα και να διανυκτερεύσουν. Ο Αρτ Γκίλκεϋ σταθεροποιήθηκε επί τόπου με αξίνες και σχοινιά μέχρι να στηθούν οι σκηνές, αλλά όταν επέστρεψαν να τον πάρουν είχε εξαφανιστεί. Τα ίχνη στο χιόνι έδειχναν ότι μια χιονοστιβάδα τον είχε παρασύρει στο θάνατο.

Τελικά, η κατάβαση από την κατασκήνωση VII στην κατασκήνωση βάσης τους πήρε πέντε ολόκληρες βασανιστικές ημέρες. Ο Μπελ είχε εκτεταμένα κρουοπαγήματα στα πόδια και ο Χιούστον υπέφερε από βαριάς μορφής διάσειση από την πτώση του, αλλά είχαν επιβιώσει. Κατά τη διάρκεια της κατάβασης ο Ντι Μόλεναρ βρήκε μια σπασμένη σκαπάνη και ίχνη από αίμα στους βράχους, αλλά το ανακοίνωσε στον Χιούστον αφού έφτασαν στην κατασκήνωση βάσης, για να μην επιβαρύνει την ήδη άσχημη ψυχολογική του κατάσταση από τον χαμό του φίλου του Αρτ Γκίλκεϋ. Πριν αναχωρήσουν από την κατασκήνωση βάσης για το Πακιστάν, οι εφτά ορειβάτες έστησαν έναν ψηλό σωρό από πέτρες, στην κορυφή του οποίου τοποθέτησαν το φοριαμό του Γκίλκεϋ. Το μνημείο Γκίλκεϋ υπάρχει ακόμη και σήμερα, με τοποθετημένα επάνω του πλήθος αναμνηστικά για τους ορειβάτες που έχουν χάσει τη ζωή τους στο K2.

Όσο για τον Τσαρλς Χιούστον, δεν ξαναγύρισε ποτέ στο K2. Εγκατέλειψε οριστικά την ορειβασία και αφοσιώθηκε στην ιατρική έρευνα πάνω στις επιπτώσεις του μεγάλου υψομέτρου στον ανθρώπινο οργανισμό. Κατ' αυτόν, η ορειβατική αποστολή στο K2 το 1953 ήταν η μεγαλύτερη και ταυτόχρονα η τραγικότερή του στιγμή ως ανθρώπου και ορειβάτη. Η αποστολή του '53 έχει χαρακτηριστεί από την ορειβατική κοινότητα ως «σύμβολο άριστου ήθους», καθώς οι επιζήσαντες δεν κατηγόρησαν ποτέ ο ένας τον άλλον και υπεράσπισαν μέχρι τέλους τις κοινές αποφάσεις που πάρθηκαν στο βουνό. Κατά τον Χιούστον, «το 1953 πήγαμε στο βουνό σαν φίλοι και γυρίσαμε πίσω σαν αδέρφια».

Η αποστολή του '53 έχει χαρακτηριστεί από την ορειβατική κοινότητα ως «σύμβολο άριστου ήθους», καθώς οι επιζήσαντες δεν κατηγόρησαν ποτέ ο ένας τον άλλον...

● CINEρήξη

Του Κωνσταντίνου Μηδάθρα

Μπουνιουέλ για καλή χρονιά

Με δύο εβδομάδες αφιερωμένες στον Λουίς Μπουνιουέλ ξεκίνησε το Άστυ της οδού Κοραή την κινηματογραφική σαιζόν. Οι αδελφοί Στεργιάκη, στα χνάρια του πατέρα, φρόντισαν να επαναφέρουν στην αίθουσα, τις – κατά έναν παράξενο τρόπο – πάντα επίκαιρες ταινίες του Ισπανού αναρχικού και σουρεαλιστή σκηνοθέτη. Ελπίζω με τέτοιους οίονους η χρονιά να πάει καλά. Για εμάς, πάντως, καλοσημαδιά ήταν ο Μπουνιουέλ (Λος Ολβιδάδος) του τεύχους 0 της «Ρήξης», τον Απρίλη του 2006. Κοιτούσαμε να τα κατοστήσουμε.

Φυσικά, το Λος Ολβιδάδος (1950) παίζεται στο αφιέρωμα – απόψε και αύριο –, φρέσκο στις ιδέες του και εκρηκτικό. Δεν θα επεκταθώ. Όσοι πιστοί προσέλθετε. Ας πούμε σήμερα κατιτίς περισσότερο για κάποιες από τις υπόλοιπες ταινίες του αφιερώματος, εμβληματικές ούτως ή άλλως της τέχνης του κινηματογράφου. Όπως ο Εξολοθρευτής άγγελος (1962), γυρισμένος κι αυτός στα χρόνια που ο Μπουνιουέλ έκανε ταινίες στο Μεξικό. Είναι ίσως η πιο πετυχημένη παραβολή της θανατερής αμφιθυμίας των αστών: Αυτό που θέλουν αντιστρατεύεται σ' αυτό που «πρέπει» να θέλουν, με αποτέλεσμα να παγιδεύονται στις ίδιες τους τις ανόητες συμβάσεις και να μην μπορούν, εν τέλει, να ξεφύγουν στον καθαρό ουρανό. Για σκεφτείτε, μια πολυμελής ομάδα συνδαιτημόνων, ενός πλούσιου δαίμονα, να μην μπορούν να βγουν από την αίθουσα φιλοξενίας τους. Όχι γιατί υπάρχει κάποιο εμπόδιο, αλλά γιατί οι ίδιοι αυτοπεριορίζουν την επιθυμία τους να φύγουν, να ελευθερωθούν. Αυτός είναι ο δραματικός μύθος της ταινίας. Υπάρχουν φυσικά και οι καλοί τρόποι, οι οποίοι καταρρέουν μπρος στην επιθετικότητα, που έμφυτα αναπτύσσεται, λόγω του εγκλεισμού. Αυτή, μάλιστα, η επιθετικότητα, που σπάει την κοινωνική-συνεργατική δομή μιας ομάδας, δεν είναι αποκλειστικό προνόμιο των αστών, όπως πολύ ωραία το περιγράφει ο ίδιος ο σκηνοθέτης: *Η επιθετικότητα δεν είναι προνόμιο της αστικής τάξης ή του προλεταριάτου• είναι σύμφυτη με την ανθρώπινη ύπαρξη, έστω κι αν κά-*

ποιοι ψυχολόγοι ή ανθρωπολόγοι το αρνούνται.¹ Επίκαιρος ο λόγος του, αλήθεια!

Το σενάριο της ταινίας είναι πρωτότυπο του Μπουνιουέλ, εμπνευσμένο από επεισοδιακές εκκεντρικότητες αστών της Νέας Υόρκης. Θα μπορούσαμε να γράψουμε πολλά για την ταινία, που είναι μια από τις πιο ξεχωριστές του, αλλά ας μη μακρύνω.

Ο Γαλαξίας (1969) έπειτα, κάνει μια αντιστροφή κλίματος. Γυρισμένη στον άμεσο απόηχο του Μάν του '68, η ταινία υπαινίσσεται την εξέγερση σε μια της μόνο σκηνή, κατά την οποία ο ήρωας φαντασιώνεται την εκτέλεση του Πάπα, για να επανέλθει αμέσως στην πραγματικότητα από έναν πρεσβύτερο: «Νεαρέ μου, πολλά έχεις να δεις στη ζωή σου, αλλά αυτό δεν πρόκειται να γίνει». Κι έτσι είναι. Μόνο που ο Μπουνιουέλ, αντίθετος στο ρεύμα του καιρού του, αντί να πιάσει την επανάσταση των νέων του Παρισιού, θυμάται τα δικά του νιάτα, στον ισπανικό εμφύλιο, και τους

αντικληρικαλιστικούς αγώνες των συντρόφων του αναρχικών. Κάνει έτσι μια ταινία-συζήτηση πάνω στον ρωμαιοκαθολικισμό, «σε μια εποχή», όπως του έλεγαν όταν πρωτοπροβλήθηκε η ταινία, «που η θρησκεία έχει τελειώσει». Ο ίδιος, βέβαια, ήξερε πολύ καλά πως οι λογαριασμοί της ανθρωπότητας με τον Θεό δεν έχουν κλείσει. Κάνει μια μακρά περι-

διάβαση στα δόγματα του δυτικού χριστιανισμού βγάζοντας τη γλώσσα στον υποκριτικό σχολαστικισμό και ζωγραφίζοντας, αντίθετα, στα πλάνα του έναν χαμογελαστό Χριστό, που κάνει το νερό κρασί και θεραπεύει τους τυφλούς.

Σημαίνουν άραγε όλα αυτά πως ο σκηνοθέτης ήταν, εκτός από αντικληρικαλιστής και αντιχριστιανός; Αμφίβολο. Τα δόγματα του χριστιανισμού, που τα γνώριζε αρκετά καλά –σε αντίθεση με τους συνήθεις ημέτερους εξυπνάκηδες–, σ' αλήθεια τον απασχολούσαν. Μαρτυρεί ο Κάρλος Φονέντες πως, στην επιθανάτια κλίνη του, στην Πόλη του Μεξικού, το 1983, ο πιο διάσημος άθεος του κινηματογράφου είχε μακρές θεολογικές συζητήσεις με έναν ιησοΐτη ιερέα φίλο του.²

Έτσι άλλωστε προκύπτει και ο Ναζαρέν (1959), η ιστορία ενός περιπλανώμενου παπά –Ναζωραίος το όνομά του– στο Μεξικό, στα χρόνια της δικτατορίας του Ντίας. Η ταύτιση του παπά με τους εξαθλιωμένους χωρικούς θα

του στοιχίσει τη φυλάκισή του και η ταινία θα κλείσει με την ελεημοσύνη μιας γριάς, που ως δεσμών της τη δέχεται δακρυσμένος, καθώς ακούγονται να ηχούν εκκωφαντικά τα τύμπανα της Μεγάλης Παρασκευής, από τη γενέθλια πόλη του σκηνοθέτη, την Καλάνδα της Ισπανίας. Δεν θα αναφερθώ σε όλες τις ταινίες, εννιά τον αριθμό, του αφιερώματος, αν και θα άξιζε πράγματι μια εκτενέστερη αναφορά.

Θα σταθώ μόνο, τέλος, στη Βιριδιάννα (1961), όπου η ηρωίδα είναι μια δόκιμη μοναχή. Γυρισμένη στην Ισπανία, ενώ εξακολουθούσε η δικτατορία του Φράνκο, η ταινία ξετυλίγει όλες τις εμμονές του σκηνοθέτη: όνειρο, ερωτική επιθυμία, καταπιεσμένη θρησκευτικότητα, το καλό και το κακό σε πολλαπλές ανατροπές. Δεν ξεμπλέκει κανείς εύκολα με τον δον Λουίς, που εκτός απ' όλα αυτά ήταν κι ένας άνθρωπος με χιούμορ, γνώρισμα ανεύρετο στους ιδεολόγους. Ο ίδιος περιγράφει το πώς παραμύθιαζε τους δύο νεαρούς πρωταγωνιστές της ταινίας –της μόνης κωμωδίας του– **Ανέβασμα στον ουρανό** (1951), ότι η Εταιρεία Σκηνοθετών του Μεξικού είχε επιβάλει 100 πέσος πληρωμή από τον ηθοποιό για κάθε γκρο πλαν που τους γυρίζουν. *Τό 'χασαν. Τόσο αφελείς ήταν*, λέει επισφραγίζοντας το καλαμπούρι.

Όλες οι ταινίες που αναφέραμε –συν μερικές ακόμα– παίχτηκαν και παίζονται στο Άστυ σε κόπες από φιλμ. Ομολογουμένως, το να βλέπεις προβολή παλιών ταινιών σε φιλμ, πράγμα που ακόμα και η Ταινιοθήκη σήμερα σπάνια αποτολμά, είναι μια ξεχωριστή εμπειρία. Αν μάλιστα τις ταινίες τις υπογράφει το καλόπαιδο της ομάδας των σουρεαλιστών των αρχών του εικοστού, τότε ευελπιστείς πως κάτι τέτοια κινηματογραφικά διαμάντια δεν θα τα καταπιεί το σκοτάδι του εικοστού πρώτου.

Γένοιτο!

¹ Στον τόμο *Luis Bunuel*, του Φεσβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, εκδ. Καστανιώτη, σελ. 310

² Στην έκδοση της ταινίας σε DVD από την εταιρεία Criterion. <http://www.criterion.com/current/posts/610-the-milky-way-the-heretic-s-progress>

Είναι ξεχωριστή εμπειρία να βλέπεις προβολή παλιών ταινιών του σουρεαλιστή Μπουνιουέλ σε φιλμ.

Στις 2 Σεπτεμβρίου απεβίωσε ανέλπιστα και αιφνίδια ο σύντροφος και φίλος μας Γιώργος Ιωαννίδης. Ο Γιώργος γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη, στις 23 Νοεμβρίου του 1947, όπου και τελείωσε το Ζωγράφειο Λύκειο. Στη συνέχεια εισήχθη στην ιατρική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, από την οποία αποφοίτησε το 1976.

Εis μνήμην Γιώργου Ιωαννίδη

(23.11.1947-2.9.2013)

Η βαθιά του πολιτικοποίηση και η κοινωνική ευαισθησία, καθώς και το ήθος του, τον έθεταν πάντοτε στην πρώτη γραμμή του αγώνα για δημοκρατία και κοινωνική δικαιοσύνη. Ως φοιτητής δραστηριοποιήθηκε στον αντιδικτατορικό αγώνα, συμμετείχε στην κατάληψη της Νομικής το Φεβρουάριο του 1973, καθώς και σε αυτήν του Πολυτεχνείου, όπου και συνελήφθη, φυλακίστηκε και βασανίστηκε. Υπήρξε μέλος οργανώσεων της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς, ενώ συμμετείχε στη συντακτική επιτροπή του Άρδην από τη δημιουργία του το 1996 και έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα, ιδιαίτερα για την Τουρκία, την οποία γνώριζε όσο ελάχιστοι Έλληνες, μιας και παρακολουθούσε ανελλιπώς τον τουρκικό Τύπο και βιβλιογραφία. Συνεργάστηκε επίσης με

το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ιδιαίτερα για τις επιπτώσεις στην υγεία της χρήσης όπλων απεμπλουτισμένου ουρανίου στην πρώην Γιουγκοσλαβία ή αυτό των καταπατήσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μελών των ελληνικών μειονοτήτων στην Τουρκία.

Πολύ σημαντική υπήρξε επίσης και η προσφορά του στους εργαζόμενους του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών Γ. Γεννηματάς μέσω της διαρκούς δραστηριοποίησής του, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του, σε διάφορα όργανα του νοσοκομείου, όπως ο σύλλογος εργαζομένων και η πενταμελής επιτροπή της ΕΙΝΑΠ.

Ο Γιώργος εργάστηκε στα νεφρολογικά τμήματα πολλών νοσοκομείων, ενώ στο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών Γ. Γεννηματάς τον βρήκε ο θάνατος σε ώρα εργασίας. Από το 1993 μέχρι και το

θάνατό του υπήρξε διευθυντής της Υπηρεσίας Συντονισμού και Ελέγχου προγράμματος τελικού σταδίου χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας (ΥΣΕ), δημιουργώντας, μεταξύ άλλων, ένα αξιόπιστο εθνικό αρχείο καταγραφής νεφροπαθειών για την Ελλάδα. Ανέπτυξε πλούσιο ερευνητικό έργο, με δημοσιεύσεις του σε διεθνή και εθνικά επιστημονικά περιοδικά, αλλά και με συμμετοχές σε επιστημονικές συναντήσεις και συνέδρια.

Η απουσία του είναι πλήγμα για την οικογένειά του, τους φίλους του, την επιστημονική κοινότητα καθώς και για το Άρδην, ιδιαίτερα για όσους από εμάς συμπορεύτηκαν μαζί του από τα φοιτητικά του χρόνια. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει.

Γ.Κ.-Χ.Σ.

Πρόγραμμα Σεπτεμβρίου

Εκδηλώσεις και πρακτικοί προσανατολισμοί της ερχόμενης περιόδου

ΑΘΗΝΑ

12/09/2013 | «Η ιμπεριαλιστική επέμβαση στη Συρία και η απόκρουσή της»

Η Κίνηση Πολιτών Άρδην διοργανώνει την **Πέμπτη 12 Σεπτεμβρίου** στις 20:00 εκδήλωση με θέμα: «Η ιμπεριαλιστική επέμβαση στη Συρία και η απόκρουσή της». Για το θέμα θα μιλήσουν οι: **Γιώργος Καραμπελιάς**, συγγραφέας - ΚΠ Άρδην, **Σταύρος Λυγερός**, συγγραφέας - δημοσιογράφος, **Τιμπαρεμ Μουσολέμ**, μέλος του ΠΓ του κόμματος Δημοκρατικής Ένωσης για την Ευρώπη και ο **Βαγγέλης Πισσίας**, συντονιστής της «Πρωτοβουλίας για την Ειρήνη στη Συρία». Συντονίζει ο **Σταύρος Χριστακόπουλος**, διευθυντής σύνταξης της εφ. Ποντίκι. Στον χώρο του Άρδην, Ξενοφώντος 4, 8ος όροφος, στην πλατεία

Συντάγματος.

Η ταινιοθήκη της Ρήξης επιστρέφει με το αντιπολεμικό αριστούργημα του Φράνσις Φορντ Κόπολα «Αποκάλυψη Τώρα». Την Παρασκευή 13 Σεπτεμβρίου στις 20:00 στο χώρο του Άρδην, Ξενοφώντος 4, Σύνταγμα.

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών διοργανώνει τη **Δευτέρα 16 Σεπτεμβρίου 2013**, ώρα 18:00 εκδήλωση για την **τραγική επέτειο των Σεπτεμβριανών του '55**. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο συνεδριακό Κέντρο Γεν. Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης, **Φραγκούδη 11 & Αλ. Πάντου**, Καλλιθέα.

Ο **Σύνδεσμος Επιστημόνων και Καλλιτεχνών για τα παιδιά της Βόρειας Συρίας** βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να καλέ-

σει όλα τα μέλη και τους φίλους του στην εκδήλωση που θα γίνει την **Πέμπτη 19/9/13**, στις 8 μ.μ. στα γραφεία του περιοδικού Άρδην στην οδό Ξενοφώντος 4 στο Σύνταγμα.

Σκοπός της εκδήλωσης είναι η ενημέρωση για το πρόβλημα της εκπαίδευσης των παιδιών της Βόρειας Συρίας και η εκλογή του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου μας. Η εκδήλωση θα έχει και μπουφέ για να γνωρίσουμε τις απολαυστικές γεύσεις της κουρδικής κουζίνας.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ |

07.09.13:

Συμμετοχή στην πορεία της ΔΕΘ

Το Σάββατο 07 Σεπτεμβρίου 2013, η Κίνηση Πολιτών Άρδην Θεσσαλονίκης θα συμμετάσχει στις κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας ενάντια στην επίσκεψη του πρω-

θυπουργού στην πόλη. Προσυγκέντρωση, στα γραφεία της Κίνησης (Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου, 8ος Όροφος) στις 5.30 μ.μ.

Θεσσαλονίκη |

14.09.13:

Συρία - Αίγυπτος, Μέση Ανατολή. Πόλεμος και αποσταθεροποίηση. Αποικιακά συμφέροντα και ολοκληρωτισμοί

Το Σάββατο 14 Σεπτεμβρίου 2013, θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση στο στέκι της Κίνησης Πολιτών Άρδην στην Θεσσαλονίκη (Βαλαωρίτου 1 & Δωδεκανήσου, 8ος Όροφος) με θέμα τις εξελίξεις στη Συρία. Ομιλητές: Αγγελική Ζιάκα (ισλαμολόγος - αν. καθηγήτρια Θεολογικής ΑΠΘ), Πάνος Κουργιώτης (καθηγητής αραβικών, υποψ. διδάκτορας Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ) και Γιώργος Ραγκάς (συντάκτης Άρδην). Ώρα έναρξης 7.30 μ.μ.

Κυκλοφορεί το νέο τεύχος του Άρδην με κεντρικό θέμα το μποϊκοτάρισμα της Γερμανικής Ευρώπης με αφιέρωμα στη συγκρότηση ενός νέου παραγωγικού μοντέλου, κείμενα για τις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή (Συρία, Αίγυπτο και Τουρκία), για το συνέδριο του Σύριζα κ.ά.